

Instagram

Religion på Instagram

*En analyse av hvordan religion
fremstilles på Instagram-profilene
NRK Nyheter og NRK P3.*

HANNAH CATHARINA LARSEN

VEILEDER

Morten Beckmann

Universitetet i Agder, 2024

Fakultet for humaniora og pedagogikk

Institutt for religion, filosofi og historie

ABSTRACT

This master thesis investigates how religion, broadly understood, is presented on two Instagram accounts managed by the NRK: the NRK Nyheter (@nrknyheter) and the NRK P3 (@nrkp3). On both accounts NRK creates content for a youth/young adult target group, but their content is presented in slightly different ways. NRK Nyheter presents photos, videos and text in accordance with the news genre with a focus on seriousness and actualization, while NRK P3 on the other hand is posting content more in accordance with entertainment with focus on humor and easy digestible topics.

To investigate my main question regarding how the NRK is presenting religion on Instagram I have worked on the basis of three research questions. First, I have analyzed the scope and frequency of content related to religion. Second, I have identified recurring topics related to religion in the two accounts, and finally, I have analyzed how religion is presented and formatted and how formatting options influence the presentation of religion on NRK's Instagram accounts.

I have found that the format and the target group play a role in how NRK is presenting religion on Instagram. The fact that the format affects how the NRK profiles present religion entails that I have found some other tendencies than what researchers have pointed out in previous research on the field religion in media since religion on Instagram is yet to be further investigated. For instance, the conflict perspective is slightly toned down on Instagram in contrast to presentations of religion in more traditional media formats like newspapers or television. I have also observed tendencies in accordance with previous research: Christianity is largely presented within a Christian cultural heritage perspective. I have also pointed out that religion is presented in a positive way when a development or attitude within religious milieus corresponds to the liberal values of society at large. In addition, I have observed a pro-secular and religion-critical attitude in several of the posts, among other things in that religious people and religion in general sometimes are presented as ridiculous, criticizable, not scientifically credible or limited.

FORORD

Jeg har hatt et morsomt, spennende og lærerikt år med å utvikle denne masteroppgaven. Utgangspunktet for oppgaven så ganske annerledes ut enn hva sluttproduktet har blitt. Det kan jeg i stor grad takke nysgjerrigheten min for.

Videre vil jeg rette en stor takk til min dyktige veileder Morten Beckmann for å ha lest de ulike delene av oppgaven med kritisk blikk og stilt med konstruktive tilbakemeldinger på hver eneste veiledningstime. Ikke bare har jeg fått kjennskap til hvordan en masteroppgave utvikles, men gjennom to lærerike år som din vitenskapelige assistent har du gitt meg innsikt i akademisk arbeid i praksis. Denne kunnskapen er et viktig verktøy jeg tar med meg videre i livet. Jeg ser frem til videre samarbeid.

Jeg vil også takke min tålmodige samboer som oppmuntrer meg med musikk og humor mellom «skriveslagene» og har troa på meg i alt jeg bedriver. Takk også for at du har latt meg bruke stuebordet som skriveplass gjennom flere måneder.

Til slutt, takk til Universitetet i Agder for fem fine studieår, en håndfull jobbmuligheter, flere gode venner og bekjenskaper og muligheten til å lære og utvikle meg innenfor flere spennende fagfelt. Jeg kommer gjerne tilbake når muligheten byr seg!

Kristiansand, 15.mai 2024

Hannah Catharina Larsen

SPESIFISERING AV REFERANSESTIL

Jeg anvender referansestilen APA 7th gjennom oppgaven i tråd med anvisninger på www.kildekompasset.no. Da *Kildekompasset* ikke har klare retningslinjer for hvordan å referere til innhold på Instagram, velger jeg å gjøre det klart for leseren hvordan jeg refererer til Instagram gjennom dette lille avsnittet. På nettsidene til Høyskolen i Volda har jeg funnet spesifikke anbefalinger til hvordan å referere til innhold hentet fra sosiale medier (<https://www.hivolda.no/biblioteket/skrive-og-referere/apa-7-eksempelsamling/sosiale-medium>). Jeg følger disse anbefalingene for referanser til skjermdump av Instagram-profilene.

Alle referanser til materialet mitt, altså innholdet på de to profilene (utenom skjermdump), er oppgitt i fotnoter. Jeg har valgt å anvende fotnoter til dette istedenfor parentes i tekst da jeg har behandlet en stor mengde Instagram-innlegg, og hvis jeg skulle ført alle innleggene med lange lenker med parentes i løpende tekst, ville dette forstyrret lesingen unødvendig. Med fotnotene ønsker jeg å gjøre det tydelig for leseren når jeg refererer til materialet fra Instagram, og ikke minst for å øke arbeidets transparens og sikre oppgavens etterprøvbarehet. Fotnotene bruker jeg utelukkende for å henvise til konkrete eksempler fra materialet mitt.

Innholdsfortegnelse

ABSTRACT	i
FORORD	ii
SPESIFISERING AV REFERANSESTIL	iii
1.0 INTRODUKSJON	1
1.1 PROBLEMSTILLING	2
1.1.1 Bakgrunn for problemstillingen.....	5
1.2 UTDYPNING AV UNDERSPØRSMÅL	6
1.2.1 Hva er omfanget av religionsdekning på de to profilene, og hva er forholdet mellom dem? .	6
1.2.2 Hvilke religiøse temaer kan identifiseres på de to profilene?	7
1.2.3 Hvordan formaterer NRK innhold om religion på de to profilene?	7
1.3 DISPOSISJON	8
2.0 TEORI OG BAKGRUNN	10
2.1 MEDIALISERINGSTEORI	10
2.1.1 Tre eksempler på medialisering.....	11
2.2 FORMATERING OG MEDILOGIKK	12
2.2.1 Formateringsteori	12
2.2.2 Medielogikk.....	14
3.0 MATERIALE OG METODE	16
3.1 MATERIALE	16
3.1.1 Instagram	16
3.1.2 Utvalg: NRK Nyheter & NRK P3.....	17
3.1.3 De to formatene: innlegg og reel	20
3.1.4 Avgrensning av tidsperiode.....	22
3.1.5 Hvorfor disse SoMe-profilene og medieformatene?.....	22
3.2 METODE	24
3.2.1 Kvalitativ multimedial form- og innholdsanalyse.....	24
3.2.2 Forarbeid	25
3.2.3 Analysens oppbygning og fremgangsmåte	27
3.2.4 Kritisk blick på metodevalget.....	32
3.3 ETISKE OVERVEIELSER OG INTERNETTFORSKNING	33
4.0 ANALYSE	35
4.1 HVA ER OMFANGET AV RELIGIONSDEKNING PÅ DE TO PROFILENE, OG HVA ER FORHOLDET MELLOM DEM?	35
4.1.1 Generelt omfang.....	35
4.1.2 Omfang av religiøse retninger.....	37

4.1.3 Oppsummerende tendenser.....	39
4.2 HVILKE RELIGIØSE TEMAER KAN IDENTIFISERES PÅ DE TO PROFILENE?	40
4.2.1 «Religiøse hodeplagg»	40
4.2.2 «Religion, kjønn og seksualitet»	43
4.2.3 «Religiøse høytider og helligdager».....	45
4.2.4 «Overgangsritualer»	47
4.2.5 Oppsummerende tendenser.....	50
4.3 HVORDAN FORMATERER NRK INNHOLD OM RELIGION PÅ DE TO PROFILENE? ..	51
4.3.1 Religion i «forgrunn», «mellomgrunn» eller «bakgrunn».....	51
4.3.2 Vinklinger i innleggenes formatering.....	54
4.3.3 Den tekniske formateringen.....	67
4.3.4 Oppsummerende tendenser.....	70
4.4 HVORDAN FREMSTILLER NRK RELIGION PÅ INSTAGRAM?.....	72
5.0 DISKUSJON	75
6.0 AVSLUTNING	79
5.1 VIDERE FORSKNING.....	80
LITTERATURLISTE	81
VEDLEGG 1: FORARBEID	88
VEDLEGG 2: RELIGIØSE TEMAER.....	93
VEDLEGG 3: RELIGION I FORGRUNN, MELLOMGRUNN OG BAKGRUNN	100

1.0 INTRODUKSJON

Religion har for lengst gått *online*, enten det er snakk om deling av religiøse budskap, kritikk av religiøse oppfatninger, eksponering av religiøse personer, søken etter kunnskap om alternative religionsformer, markedsføring av tros- og livssynssamfunn eller innblikk i folks hverdagsreligiøsitet. Til tross for den korte 20-års perioden sosiale medier (refereres også til som SoMe i fortsettelsen) har eksistert, har disse digitale kommunikasjonsuniversene som sosiale medier er, skapt nye arenaer hvor religion kan utfolde og utforme seg. Men hva skjer med fremstillingen av religion når religion trer over i digitale sfærer og presenteres i og formidles gjennom sosiale medier? Jeg skal i denne oppgaven ta for meg og drøfte hvordan NRK fremstiller religion på SoMe-tjenesten Instagram. *Sosiale medier* bruker jeg som en samlebetegnelse for kommunikative nettjenester som brukes av privatpersoner, bedrifter, journalister, organisasjoner og offentlige personer til nyhetsformidling, markedsføring, politiske ytringer og offentlig informasjon, i tillegg til kommunikasjon med andre brukere. Jeg anvender begrepet «bruker» om det vi i tradisjonelle nyhetsmedier slik som aviser ville kalt «leser», da begrepet «bruker» samsvarer mer med materialet og formatet jeg tar for meg.

Religion har blitt mindre synlig i samfunnet – eller er det egentlig tilfelle? Sekulariserings- og privatiseringstendenser som har karakterisert mange nordmenns religionsliv de siste tiårene (jf. Botvar & Schmidt 2010; Repstad, 2020), har ført til at færre har tilknytning eller kjennskap til religioner og religiøsitet i sine daglige liv. Samtidig har økt immigrasjon, globalisering og teknologi ført til at elementer fra stadig flere religiøse tradisjoner fra ulike verdenshjørner farger religionsbildet i Norge (Repstad, 2020, s.58-63). Ikke bare lever disse religiøse elementene side om side, men grensene som skiller elementer i én tradisjon fra en annen blir mindre klare. Resultatet er et samspill av varierte religiøse elementer som gjør seg synlig både i det virkelige livet og på nett.

Mediene er en sentral kilde til kunnskap og opplysning for befolkningen, og funn viser at mediene utgjør den viktigste kilden til kunnskap om religion for mange (Lundby og Gresaker, 2015, s.103). I et land som Norge hvor majoritetsbefolkningen ikke identifiserer seg som aktivt troende (Repstad, 2020, s.35-36), og religion i stor grad er skjøvet ut til privatsfæren, blir nyhetsformidlernes ansvar når det gjelder fremstilling av religion enda større. «[N]år mennesker i sine hverdager møter ting, symboler og steder, skapes det erfaringer og emosjoner som danner grunnlag for kunnskap og oppfatninger» (Woodhead, 2013, s. 14). Medienes fremstillinger av religion kan med det legge føringer for hvordan vi tenker og tror om religion i samfunnet. Dette

innebærer like mye hvilke religiøse temaer som blir dekket, så vel som hvilke religiøse temaer som ikke får plass i medias rampelys.

Nyhetsmediene har de siste 10-15 årene brukt sosiale medier for å produsere og spre innhold. NRK er intet unntak. De opererer på alle de mest populære tjenestene; Facebook, Instagram, Snapchat og TikTok (inntil juni 2023). NRK spesialproduserer innholdet og tilpasser det til de enkelte tjenestenes formater og brukergrupper. Det betyr at innholdet i NRKs sosiale medier er forskjellige, avhengig av hvilken SoMe-tjeneste innholdet er produsert for. Noen ganger bygger innleggene på for eksempel nyhetsartikler fra NRKs nettside (www.nrk.no), men som oftest er innleggene originalprodusert til Instagram-profilene. Hvordan Instagram-formatet påvirker NRKs fremstilling av religion og hvordan NRK anvender Instagram-formatet for å fremstille religion er kjernen i dette masterprosjektet.

1.1 PROBLEMSTILLING

Hvordan fremstiller NRK religion på Instagram? Dette er oppgavens overordnede problemstilling. Gjennom denne skal jeg undersøke hvorvidt tendenser vist i tidligere forskning, eksempelvis at religion blir fremstilt som konfliktfylt eller på mediens premisser, også kan spores i mitt materiale. Jeg skal undersøke problemstillingen gjennom en analyse av to utvalgte Instagram-profiler, begge drevet av NRK-redaksjoner: *NRK Nyheter* og *NRK P3*. Innleggene som skal analyseres er alle publisert i perioden 1.januar til og med 30.juni 2023, et halvår som skal vise seg å fremstille religion på flere ulike vis. For å avgrense problemstillingen har jeg utviklet tre underspørsmål som jeg skal belyse den utifra: (1) «Hva er omfanget av religionsdekning på de to profilene, og hva er forholdet mellom dem?», (2) «hvilke religiøse temaer kan identifiseres på de to profilene?» og (3) «hvordan formaterer NRK innhold om religion på de to profilene?». Underspørsmålene bidrar på hver sin måte til å besvare hvordan NRK fremstiller religion på Instagram. Før jeg forklarer underspørsmålene noe videre, skal jeg kort definere to nøkkelord i problemstillingen min, «religion» og «fremstilling», og kort gjøre rede for bakgrunnen for problemstillingen.

RELIGION

Jeg bygger min forståelse av religion på Ingvild Sælid Gilhus og Lisbeth Mikaelssons religionsdefinisjon som sier at religion er «menneskers forhold til forestillingsunivers som kjennetegnes av kommunikasjon om og med hypotetiske guder og makter» (Gilhus & Mikaelsson, 2012, s.27). Spesifiseringen kommunikasjon *om* og *med* hypotetiske guder og

makter åpner for studier av også ikke-religiøse aktører, som NRK i dette tilfellet. Jeg støtter meg også på Audun Toft og Knut Lundby sine utdypninger av Gilhus og Mikaelssons definisjon hvor de ser på religion som et sosialt og kulturelt fenomen (Lundby, 2021, s.202), eller tett sammenvevd med kultur (Toft, 2023, s.137), noe som åpner for å inkludere fenomener som populærkulturelle representasjoner, sekulariserte markeringer og høytidsfeiringer, religionsdebatter og uttrykk på utsiden av etablert, institusjonalisert religion, eksempelvis nyreligiøse elementer. Gilhus og Mikaelssons definisjon er en vitenskapelig forklaring av religion som ikke nødvendigvis befolkningen ellers eller mediehusene støtter seg på når religion omtales.

Forfatterne av boka *Religion i pressen*, Cora Alexa Døving og Siv Ellen Kraft, hevder at «det er nærliggende å anta at det i mediene finnes hegemoniske eller dominerende varianter [av religionsforståelser], og at disse kommer til uttrykk blant annet gjennom vurdering og verdsetting av spesifikke religioner. (...) Noen former for religion er mer ekte, legitime og dannet enn andre, ifølge dette perspektivet» (Døving & Kraft, 2013, s.11). Dette innebærer at religions- og livssynskategoriseringer og avgrensninger brukt av forskere på feltet, ikke nødvendigvis samsvarer med kategoriene som brukes på folkemunne. På bakgrunn av disse aspektene jobber jeg i denne oppgaven med begrepet religion i en *vid* forståelse. Problemstillingen min legger opp til å undersøke religion i sekulære medier, og jeg åpner dermed for at ulike former for religion kan forekomme; tradisjonelle-, så vel som ikke-tradisjonelle- og sekulariserte former for religion.

FREMSTILLING

Å fremstille handler om å skildre, gjengi og presentere. I dette prosjektet anvender jeg begrepet «fremstilling» for å undersøke hvordan NRK dekker, formaterer og vinkler innhold om religion på Instagram. Hvordan en aktør fremstiller religion i et medium kan påvirke hvordan leseren, lytteren, publikum, eller brukeren i dette tilfellet, oppfatter, opplever og tenker om religion. Hvis en systematisk tendens i fremstilling og formatering setter preg på de religiøse miljøene og forståelsen av religion, har fremstillingen ført til medialisering, ifølge Knut Lundby (2021, s.23-24), professor emeritus i medievitenskap med spesialisering i religionssosiologi. Når mediene dekker saker som kan knyttes til religion, har mediene anledning til å velge når og hvordan religion skal presenteres og defineres (Dahlstrøm, 2015, s.87). Medieformidlingen kan med det fortegne bildet av religion som over tid kan føre til forandring av vår forståelse av religion (Lundby, 2021, s.20). Denne forandringen kalles medialisering.

Medialisering kan skje motvillig og utilsiktet, sett fra religiøse aktørers perspektiv, gjennom en systematisk fortegning av religion i sekulære medier (Lundby, 2021, s.137). Et eksempel på dette er hvordan norske muslimer ikke kjenner seg igjen i representasjonene av islam i norske medier som ofte kobler islam til konflikt, terror eller undertrykkelse (Døving & Kraft, 2013, s. 123-148; Hansen, 2017; Toft, 2017, s.43-46). Medialisering kan også skje villig og tilsiktet gjennom tilpasset formidling og formatering i tråd med samtidens språk og form (Lundby, 2021, s.137). Et eksempel på dette er hvordan nyreligiøsitet fremstilles som «feel-good» i kvinnelige nordiske livsstilsblader, med sine helsefremmende elementer (Gresaker, 2018).

Kommunikasjon om religion i mediene, altså kommunikasjon om religion med tekniske medier som mellomledd, kalles imidlertid «mediering» (Lundby, 2021, s.11). Mediering i seg selv medfører ikke medialisering da begrepet «mediering» kun viser til at formidlingen skjer gjennom et teknisk medium, og ikke til hvordan innholdet formidles eller konsekvensen av formidlingen. Økt mediedekning gjennom ulike medier legger imidlertid til rette for at stadig flere baserer sin kunnskap og forståelse av religion på mediens fremstilling (Lundby, 2021, s.138), i tråd med Knut Lundby og Ann Kristin Gresaker sine uttalelser om at mediene utgjør viktigste kilde til religion for mange (Lundby & Gresaker, 2015, s.103). Mediering kan påvirke både budskapet og forholdet mellom avsender og mottaker (Hjarvard, 2008b, s.114), da ulike medier tilbyr ulike medieformater som igjen påvirker fremstillingen av innholdet. Mediering henger med det nøye sammen med fremstilling. Jeg vil imidlertid ikke kalle begrepene fullstendige synonymmer, da «fremstille» for meg virker å ha mer fokus på aktørens formateringsvalg, mens mediering i større grad viser til det tekniske formatet eller mediet i seg selv, uten at fokuset ligger på de bakenforliggende formateringsvalgene, som jeg vil fokusere på. Jeg velger derfor å holde meg til begrepet «fremstilling» i denne oppgaven da jeg skal fokusere på NRKs formateringsvalg i møte med publisering av innhold om religion på Instagram.

Når mediens fremstilling har innvirkning på hvordan religion blir oppfattet kan vi begynne å snakke om medialisering. Denne prosessen er imidlertid, som Lundby (2021) presiserer, avhengig av en systematisk fremstilling av religion over tid. I min oppgave tar jeg ikke for meg et stort nok tidsrom til å kunne si noe om medialisering av religion på NRKs Instagram-profiler. Oppgaven påpeker likevel noen tendenser i NRKs fremstilling som kan danne grunnlag for videre medialisering av religion. Jeg fokuserer med andre ord på det jeg forstår som første ledd i en medialiseringssprosess, nemlig fremstillingen av innholdet. En videre utdypning av fremstilling og medialiseringsteori er å finne i teorikapittelet (punkt 2.1).

1.1.1 Bakgrunn for problemstillingen

Motivasjonen for prosjektet drives frem av flere faktorer; det er et fagområde jeg fascineres av kombinert med en ren menneskelig nysgjerrighet på hvordan vi mennesker påvirkes av ting vi ser og hører, samt mangel på tidligere forskning på hvordan religion fremstilles i sosiale medier i en norsk kontekst. På den ene siden har vi smarttelefoner og sosiale medier som har etablert seg som sentrale elementer i mange nordmenns hverdag. Allerede i 2007 hadde 75 prosent av Norges befolkning internett hjemme, og rundt samme tid startet SoMe-tjenestene Facebook og X (tidligere Twitter), etterfulgt av Instagram og Snapchat, å slå rot her til lands (Lundby, 2021, s.142-143). Internett var blitt vår viktigste nyhetskilde i 2020 (Lundby, 2021, s.171), og året etter hadde andelen med tilgang til internett hjemme økt til 98 prosent av befolkningen, og andelen som hadde tilgang til smarttelefon hjemme hadde bikket 96 prosent (SSB, 2021). Oppslutningen rundt sosiale medier er særlig stor blant den yngre befolkningen (Brekken, 2023), og samfunnsdebatter rundt hvordan sosiale medier påvirker oss er stadig å lese om i aviser eller på nett.

På den annen side har vi mediehusene som produserer nyhets- og underholdningsinnhold som daglig leses av en stor del av befolkningen. Medietilsynets rapport fra 2019 viser at mange nordmenn har stor tillit til at de store mediehusene produserer korrekt og aktuell informasjon, og NRK peker seg ut som en klar vinner av folkets medietillit i Norge (Medietilsynet, 2019). Likevel har alle saker media dekker gått gjennom en redaksjon som gjør et utvalg, for deretter å redigere og formatere innholdet slik at saken både skal informere, men også samtidig vekke oppsikt og interesse. Ikke alle temaer blir sett på av mediehusene som like spennende å dekke, og temaer som bare angår en avgrenset del av befolkningen kan fort bli valgt bort til fordel for andre oppsiktsvekkende saker som gir økt publisitet og oppslutning.

Stadig mer av vår kommunikasjon foregår digitalt, og ulike sosiale medier brukes hyppig i denne kommunikasjonen. Jeg har en hypotese om at der fremstilling (og potensielt medialisering) av religion møter sosiale medier skjer det noe som er viktig å rette søkelyset mot hvis vi skal forstå det store bildet av hvordan medialisering av religion foregår i dag. Tidligere forskning på religion i media i Norge har i liten grad tatt for seg hvordan religion blir fremstilt i sosiale medier. Dette bidrar til å motivere denne oppgaven. Mitt masterprosjekt vil derfor være et bidrag til den religionssosiologiske fagdebatten om religion i (sosiale) medier.

1.2 UTDYPNING AV UNDERSPØRSMÅL

Den overordnede problemstillingen operasjonaliseres gjennom tre underspørsmål som hver for seg ser på ulike aspekter ved hvordan NRK fremstiller religion på Instagram. De tre spørsmålene er:

- (1) Hva er omfanget av religionsdekning på de to profilene, og hva er forholdet mellom dem?
- (2) Hvilke religiøse temaer kan identifiseres på de to profilene?
- (3) Hvordan formaterer NRK innhold om religion på de to profilene?

Underspørsmål 1 skal hjelpe meg å kartlegge omfanget av publikasjoner hvor religion inngår. Dette spørsmålet åpner også opp for å sammenlikne omfanget av religion på de to profilene. Underspørsmål 2 skal hjelpe meg å identifisere og undersøke hvilke temaer og religionsinnhold som kan spores på de to profilene. Underspørsmål 3 skal hjelpe meg å undersøke formatering, herunder vinkling, sjanger, samt tekniske formateringsvalg Instagram tilbyr som NRK har benyttet seg av i sin fremstilling av religion.

Før jeg går i gang med underspørsmål 1, utfører jeg et forarbeid som innebærer å avgrense hvilke innlegg som skal ligge til grunn for analysen. I forarbeidet identifiserer jeg alle innlegg som fremstiller religion. Dette forarbeidet presenterer jeg i punkt 3.2.2 og utdyper i *Vedlegg 1*. I fortsettelsen utdyper og begrunner jeg underspørsmålenes viktighet for å kunne besvare hovedproblemstillingen om hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

1.2.1 Hva er omfanget av religionsdekning på de to profilene, og hva er forholdet mellom dem?

Underspørsmål 1 tar for seg omfanget av religiøst innhold på de to profilene. Med «omfang» mener jeg antall og frekvens, altså hvor ofte og hvor mye NRK dekker religion på Instagram. Dette bidrar til å belyse hvordan NRK fremstiller religion: en analyse av omfanget av innlegg som dekker religion kan vise trender i NRKs mediedekning av religion på Instagram. Jeg vil også undersøke forholdet mellom profilene, der analysen vil avdekke eventuelle variasjoner i religionsdekning på de to Instagram-profilene, noe som kan gi utgangspunkt for videre diskusjon. Det kan for eksempel være at én av profilene har en overvekt av innlegg om religion som viser en bestemt tendens, eller favoriserer én spesiell religiøs tradisjon og dermed nedtoner andre. Dette vil igjen påvirke brukerens oppfatning av hvor viktig og sentralt temaet er. Medievitenskapelig teori tilsier at stor mediedekning av ett tema skaper følelse av økt viktighet (McQuail & Deuze, 2020 s. 587). Jeg ser det derfor som hensiktsmessig å analysere omfanget

av innlegg om og med religion, da dette kan bidra til å belyse både hvilke temaer og hvilke elementer NRK-profilene vektlegger i sin fremstilling av religion på Instagram, som er områder de to neste underspørsmålene utforsker.

1.2.2 Hvilke religiøse temaer kan identifiseres på de to profilene?

For å kartlegge hvilke temaer NRK-profilene dekker på sine profiler skal jeg analysere og kode hvert innlegg i detalj utifra emner de omhandler. Gjentakende emner identifiserer jeg som temaer, eksempelvis blir emnene bryllup og begravelse kategorisert under temaet «overgangsritualer». Temaene skal bidra til å belyse hovedproblemstillingen min om hvordan religion fremstilles på NRKs Instagram-profiler ved å belyse hvilke områder innenfor religion profilene omtaler. Dersom NRK utelukkende fokuserer på temaer som er konfliktrettet i sine innlegg, kan det bety at NRK fremstiller religion som konfliktfylt og omstridt. Temaene jeg identifiserer i denne delen brukes som utgangspunkt for å analysere kvalitative aspekter ved formatering av de konkrete innleggene, som er hovedfokuset i neste underspørsmål.

1.2.3 Hvordan formaterer NRK innhold om religion på de to profilene?

Religion opptrer i ulike medier, blant annet i aviser, på TV, i radio, i populærkulturen og på sosiale medier. Hver medietype har sine muligheter og begrensninger som påvirker hvordan innholdet presenteres og kommuniseres. De rammer som den enkelte medietype setter for medieformidlingen, kalles «format» (Lundby, 2021, s. 20 og 203-204). «Formatering» brukes om «alle de valg, redigeringsgrep og tilpasninger som må gjøres i ethvert medium» (Lundby, 2021, s.204). Formateringen kan skje gjennom teknologidringer og valg medietjenestene legger til rette for, eller gjennom valg journalisten, forfatteren eller produsenten tar i produksjonen av sitt mediemateriale (Lundby, 2021, s.22 og 204). I dette underspørsmålet vil jeg ta høyde for og analysere hvordan disse variablene påvirker formateringen.

I dette underspørsmålet vil jeg blant annet ta for meg og analysere hvor tydelig religion trer frem i innleggene, samt hvilke vinklinger, sjangre og tekniske formateringer NRK har anvendt i fremstillingen av innhold om religion på Instagram. Formateringen kan bidra til å belyse hvordan NRK fremstiller innhold om religion, eksempelvis kan kortfattede tekster i innleggene gjøre at konteksten i innleggene blir mindre tydelig for brukeren. En analyse av formatering kan også bidra til å belyse hvorvidt NRK dekker religion på egne premisser (jf. Lundby, 2021, s.9; 16) på sine Instagram-profiler. Etter at blant annet forbindelsen mellom Den norske kirke og offentlige medier har blitt svekket, har det vært en tendens i media til at medieaktørene dekker religion uavhengig av hva religiøse aktører måtte mene, altså på medienes premisser. Ett eksempel på dette er NRK-serien «På tro og Are» som med sin

humoristiske og negative vinkling, særlig overfor buddhistiske kvinner, fikk Buddhistforbundet til å kritisere og anklage NRK for feilaktig fremstilling av buddhismen (Toft, 2020).

Hensikten med å undersøke Instagram-formatet, er å diskutere hva dette formatet har å si for fremstillingen av religion. Formatering legger grunnlag for medialisering. Ifølge Lundby (2021, s.137) skjer formatering i enkelthendelser, mens medialisering utspiller seg som en konsekvens over tid. Gjennom en gjentakende formatering dreid i en spesiell retning over tid, fører formidlingen til forandring – til medialisering (Lundby, 2021, s.20). Om analysen avdekker noen tendenser i formateringer av innhold om religion, for eksempel at profilene bruker spesielle visuelle virkemidler som bildefiltre eller andre verktøy i sin kommunikasjon om religion, vil funnene bidra til å belyse hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

Mediene er bare én av flere krefter som preger forståelsen og utformingen av religion (Lundby, 2021, s.14). Likevel er mediens makt og krefter betydelig for bildet av religion i offentligheten. Hvordan religion fremstilles kan derfor få store konsekvenser for brukerens forståelse og oppfatning av religion. Ikke minst kan et polarisert mediebilde oppleves som belastende for individer som tilhører de tradisjonene eller praksisene som blir fortegnet (Hansen, 2017).

Ved å undersøke de tre overnevnte underspørsmålene, vil analysen min forhåpentligvis belyse hvorvidt det er noen tendenser i hvordan NRK fremstiller religion på Instagram. En analyse av innholdet på to ulike profiler vil i tillegg åpne for å sammenlikne. Hvordan NRK fremstiller religion på Instagram kan i det lange løp bidra til å påvirke brukernes oppfatning av religioners synlighet, innhold, verdisyn, aktualitet eller praksis innenfor ulike religiøse tradisjoner, og dermed bidra til medialisering av religion ved enten å videreføre allerede eksisterende medialiseringstendenser, eller skape grobunn for nye.

1.3 DISPOSISJON

Til nå har du som leser fått en introduksjon til tema og blitt presentert for en problemstilling og tre underspørsmål. Denne disposisjonen forklarer sammenhengen i oppgaven, og hvordan jeg går frem for å belyse hovedproblemstillingen om hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

I innledningskapittelet har jeg gitt en kort presentasjon av relevant teori. Denne vil bli videre utdypet i kapittel 2 der jeg gir en introduksjon til det religionssosiologiske fagfeltet religion og medier. Teorien har til hensikt å hjelpe meg med å forklare og belyse materialet, samt bidra til å besvare underspørsmålene og problemstillingen. Jeg kombinerer teori fra

religionssosiologi og medievitenskap om medialisering og formatering som begge er relevante for å belyse problemstillingen.

I kapittel 3 gir jeg en introduksjon til materialet, beskriver metoden og reflekterer over etiske betraktninger. Her inngår en kort presentasjon av SoMe-tjenesten Instagram, samt en generell presentasjon av de to profilene NRK Nyheter og NRK P3. Jeg forklarer de to formatene som inngår i analysematerialet mitt, innlegg og reels, samt oppklarer noen SoMe-relaterte begreper som er særlig relevant for oppgaven. Videre avgrensner jeg tidsrommet jeg skal hente analysemateriale fra, og følger opp med en begrunnelse for hvorfor jeg har valgt å undersøke akkurat disse to Instagram-profilene og medieformatene. Videre presenterer jeg metoden og analyseformen jeg anvender i oppgaven – en kvalitativ multimedial form- og innholdsanalyse. Deretter forklarer jeg fremgangsmåten i arbeidet hvor jeg tar utgangspunkt i de tre underspørsmålene mine. I denne delen retter jeg også et kritisk blikk på metodevalget og forteller kort om forarbeidet som analysen tar utgangspunkt i. Avslutningsvis i kapittel 3 presenterer jeg forskningsetiske betraktninger knyttet til prosjektet.

I kapittel 4 analyserer jeg materialet mitt med utgangspunkt i metoden presentert i forrige kapittel. Analysen presenterer jeg i samsvar med fremgangsmåten beskrevet i metodekapittelet. Jeg tar for meg ett og ett underspørsmål og presenterer funn fra de to Instagram-profilene med konkrete eksempler til materialet. Summen av observasjoner knyttet til de tre underspørsmålene anvendes så til å besvare oppgavens hovedproblemstilling om hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

Kapittel 5 er en diskusjon av analysens funn opp mot tidligere forskning. Her ser jeg mine observasjoner i lys av medialiseringsteori og religionssosiologi.

Kapittel 6 er en oppsummering av hovedinnholdet i oppgaven, og gir en konklusjon på oppgavens problemstilling.

2.0 TEORI OG BAKGRUNN

I introduksjonskapittelet definerte jeg kort medialiseringbegrepet i forbindelse med fremstilling av religion. Der presiserte jeg at jeg forstår fremstilling av religion som første ledd i en medialiseringssprosess av religion, som altså foregår over tid. Jeg vil i fortsettelsen gjøre rede for teori om medialisering mer inngående gjennom en presentasjon av teorier og forskningsdiskusjoner på fagfeltet. Knut Lundby og Stig Hjarvard sine bidrag får en sentral plass i presentasjonen. Videre presenterer jeg teori om formatering. Både medialiseringsteori og teori om formatering er relevant for oppgaven og vil bli anvendt i analysen senere i oppgaven som et grunnlag for å kunne diskutere NRKs fremstillinger av religion på Instagram.

2.1 MEDIALISERINGSTEORI

Det først jeg vil presisere er at medialisering ikke er et unikt fenomen for religion, men at fenomenet er et resultat av møtet mellom sosiale, politiske og kulturelle endringer på den ene siden, og medienes arbeid på den andre (Lundby, 2021, s.160). Det betyr at andre arenaer som politikk, kulturliv eller motebransje kan være gjenstand for medialisering på lik linje med religion.

Den danske medieforskeren Stig Hjarvard har forsket på medialisering i en årrekke innenfor ulike kontekster og felt, deriblant religion. Han mener det finnes tre ulike former for medialisering i forbindelse med religion (Hjarvard, 2012). Den første formen dreier seg om religiøse medier, der representanter for religionen snakker om religion og andre temaer fra et innenfraperspektiv eller med utgangspunkt i en spesiell verdiposisjon (Hjarvard, 2012, s.28-31). Den andre formen for medialisering Hjarvard (2012, s.34-39) nevner er banalreligion som refererer til religion som opptrer i populærkulturelle medier. Av den grunn bruker Lundby termen populærreligion om denne medialiseringformen heller enn banalreligion (Lundby, 2021, s.148). Denne fremstillingsformen er ofte preget av sammenblanding av ulike religiøse elementer og symboler. Den tredje formen for medialisering Hjarvard (2012, s.31-34) nevner er journalistikk om religion, med utgangspunkt i sekulære medier, der det ofte er et utenfraperspektiv fundert i storsamfunnets verdier som får råde. Det er denne formen for fremstilling jeg retter fokus mot når jeg i denne oppgaven skal undersøke hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

Hjarvard (2008c) mener at medialisering av religion handler om hvordan mediene påvirker religion som institusjon og sosial/kulturell aktivitet. Han trekker frem tre aspekter ved religion som påvirkes og endres gjennom at media fremstiller stoff som har med religion å

gjøre. Det første aspektet sier at de religiøse institusjonenes autoritet utfordres ved at media blir primærkilde til informasjon om religion (Hjarvard, 2008c, s.19). Flere studier konkluderer med at medias interesse for religion har økt, særlig i vestlige nyhetsmedier (Døving & Kraft, 2013, s.16). Institusjonene får dermed redusert mulighet til selv å definere og forklare religionens betydning til samfunnet.

Det andre aspektet handler om at mediene endrer og påvirker innhold om religion ved å produsere innhold som ikke nødvendigvis gjenspeiler et nyansert bilde av religionen (Hjarvard, 2008c, s.19). Fremstillinger kan være preget av mediens/forfatterens hensikter, noe som kan gå på bekostning av religionsfremstillingens nyanser. Journalistikken er ment å være kritisk, og religion blir dermed underlagt samme kritiske blikk som andre samfunnsområder (Hjarvard, 2012, s.31-34). Journalister sitter med det på en stor definisjonsmakt når det kommer til hva, når og hvordan religion skal presenteres og defineres (Dahlstrøm, 2015, s.87; Taira, 2021, s.95).

Det tredje aspektet Hjarvard beskriver er hvordan mediene blir sosiale og kulturelle miljøer som tar over mange av funksjonene til den institusjonaliserte religionen (Hjarvard, 2008a, s.158; 162; 2008c, s.19). Tre eksempler på dette er radioandakten på NRK (Johnson, 2021), kristne influensere på sosiale medier (Ask, 2022) eller apper med muslimske bønnenrop (eks. iFaste, Bønnetider og Muezzin). I disse tilfellene har tekniske medier tatt over flere av funksjonene som de ulike religiøse institusjonene tradisjonelt har vært ansvarlige for, funksjoner som formidling av religiøst innhold, misjon eller innkalling til bønn.

I fortsettelsen presenterer jeg tre eksempler på medialiseringstendenser som viser noen av måtene media kan fremstille religion. Eksemplene er her kun eksempler og ikke fullverdige representasjoner av hva medialisering innebærer.

2.1.1 Tre eksempler på medialisering

Eksempel 1 er koblet til religion og konflikt. Fremstilling av religion i forbindelse med konflikter i verden har med tiden ført til medialisering av religion som noe konfliktfylt. Særlig islam har vært gjenstand for denne fremstillingen (Christensen, 2010; Døving & Kraft, 2013; Hansen, 2017; Lunde, 2013, s.101-102; Toft, 2023, s.136). Islam blir ofte koblet til jihadistisk og islamistisk terror gjennom IS eller andre ekstreme grupper, og religionen har vært omstridt i media blant annet gjennom gjentatte karikaturstrider (i hhv. 2005, 2010, 2015) (Døving & Kraft, 2013, s.130; Eide et al., 2008; Lundby & Thorbjørnsrud, 2012). Ikke bare islam blir koblet til konflikt. Jødedom og jødehat har også blitt fremstilt i media i forbindelse med alt fra omskjæring til krig (Døving og Kraft, 2013, s.177), ikke minst nylig da Midtøsten-konflikten blusset opp igjen høsten 2023. Konfliktperspektivet synes ikke bare gjennom mediens

fremstilling, men også på responsen fra mottakerne gjennom aktive kommentarfelt og delinger av nyhetsformidlernes innhold. Konsekvenser av at media ofte kobler religion til konflikt kan ha vært med å prege nordmenns holdninger til religion i samfunnet. Tre av fire nordmenn tenker nemlig at religion fører til konflikt heller enn fred (Henriksen & Schmidt, 2010, s.89; Lövheim et al., 2018, s.40), og seks av ti nordmenn mener det kommer til å oppstå konflikt mellom ulike religiøse grupper i Norge i fremtiden (Brekke et al., 2020, s.98).

Eksempel 2 er koblet til eksotisering, ensidighet og ignorering av religion. Fremstilling av religion i media som noe uvanlig eller eksotisk kan påvirke unges verdioppfatninger ved å fremstille liv og samfunn der religion ikke er viktig (Lundby, 2021, s.186). Denne ignoreringen av religionsfeltet er også en form for medialisering (Lundby, 2021, s.209), og fremstillingen av religion skjer stadig tydeligere på mediens sekulære premisser (Lundby, 2021, s.217). Vice versa kan det at mediene har en ensrettet fremstilling av religion eller at noen få utvalgte elementer får representere religion, fortegne bildet (jf. Lundby, 2021, s.187) av religion som ensidig. Her kan algoritmer i sosiale medier og medias ønsker om publisitet også spille inn ved at det ofte er ytterpunktene som fremmes for økt oppslutning, med konsekvensen at det ekstreme fremstår som normalt (Lundby, 2021, 191). Lundby og Gresaker (2015) trekker frem dette som én av grunnene til at mange oppfatter religion som noe negativt.

Tradisjonelt har medialisering av religion blitt sett negativt på da kritikk, ekstremere, stereotypier og liknende har fått råde (jf. Døving & Kraft, 2013, s. 123-125; Lundby, 2021, s.200). Men eksempel 3 skal vise at media også kan bidra til integrering (Lundby, 2021, s. 177). TV-programmet «Festen etter fasten» sendt årlig på NRK siden 2020, presenterer den muslimske feiringen av slutten på fastemånedens ramadan. Her fremstiller NRK islam sammen med fest og glede, noe som er med på å nyansere bildet av islam som konfliktfylt. Et annet eksempel er suksesserien SKAM som presenterer islam for ungdom fra et hverdagslig innenfraperspektiv gjennom den ene hovedkarakteren Sana (Høeg, 2017, s.9; Lundby 2021, s.181-182). Her blir religion koblet til stolthet og noe personlig, en kontrast til mange av presentasjonene av islam i media.

2.2 FORMATERING OG MEDILOGIKK

2.2.1 *Formateringsteori*

Døving og Kraft (2013, s.14) hevder at nyhetssakers innramming har noe å si for forståelsen av nyhetsmaterialet. Denne innrammingen har flere navn, blant av «framing», men jeg velger å kalle det formatering. Begrepet viser til de rammene nyhetsinnholdet blir satt inn i, forklart

gjennom eller presentert i lys av (Brurås, 2012, s.25). Døving og Kraft (2013, s.13-14) hevder at denne formateringen legger føringer for oppfattelsen av innholdet, da innrammingen, eller formateringen, ofte presenterer den aktuelle saken i lys av allerede kjente størrelser, som en etablert diskurs eller et kulturelt definert landskap. Eksempler på en etablert diskurs relatert til min tematikk kan være omtalelser av religion som konfliktfylt (jf. eksempel 1 i punkt 2.1.1), mens et eksempel på et definert kulturelt landskap kan være at «det norske samfunnet er sekularisert».

Formatet religion presenteres gjennom i sosiale medier er med på å forsterke, fortelle og forankre innholdet om religion (Lundby, 2021, s.22-23). Innholdet i innlegg publisert på sosiale medier kan bli forsterket gjennom et format som er laget for å fange oppmerksomhet. I tillegg setter sosiale medier lite grenser for informasjonsflyt, og innholdet kan fort spre seg utover landegrenser og bære budskapet ut av sin opprinnelige kontekst. Ved å fremstille religion i sosiale medier, kan innholdet som fortelles bli fortegnet ved at avsender velger et perspektiv, og jobber utifra sine egne normer, regler og idealer. Bruk av dramaturgiske og teknologiske virkemidler kan dermed bidra til å fortegne innholdet. Avsender kan også forankre kommunikasjonen om religion i en medie- og maktstruktur (Lundby, 2021, s.23). Mediets format og sjangerkriterier får betydning for hvilke religioner som omtales og hvordan de fremstilles (Hjarvard, 2012, 2013). I sekulære medier blir som regel medieprodusentenes sekulære perspektiv utgangspunkt for formateringen (Døving og Kraft, 2013, s.10-11). Dette kan føre til at formateringen av det religiøse aspektet i innleggene ikke blir like synlige, eller at de religiøse aspektene gjenspeiler samfunnets konstruerte oppfatninger om religion. Som tidligere nevnt kan dette være oppfatninger om at islam eller jødedom er konfliktfylte religioner, eller en oppfatning om at religion er noe eksotisk og lite utbredt.

Gjennom underspørsmål 3 skal jeg undersøke hvordan NRK formaterer innhold om religion på Instagram, både hvilke formateringsmuligheter tjenesten tilbyr og hvilke verktøy og virkemidler NRK velger å ta i bruk. SoMe-tjenestene har sine krav til hvordan innhold skal se ut eller formateres (Lundby, 2021, s.204). Disse kravene omhandler blant annet bildestørrelse, videolengde, muligheter for lyd eller musikk, tekstbegrensning og andre redigeringsmuligheter. Til tross for visse formateringskrav, åpner sosiale medier for stor frihet og kreativitet i formidling. Paul Frosh (2019) trekker blant annet frem det poetiske fortellerpotensialet sosiale medier legger til rette for, der sannheten kan pyntes på eller fremstilles på ønskede måter. Gripsruds (2015, s.213-217) hevder at mediens strukturelle særtrekk preger budskapet som formidles til brukerne. Derfor ser jeg det som viktig å se på formatering i forbindelse med NRKs fremstilling av religion på Instagram.

Instagram er en tjeneste som tilbyr en relativt begrenset mengde informasjon i et konsentrert format, sammenlignet med (nett)aviser eller TV-produksjoner. Tjenesten har en tekstbegrensning på 2200 tegn per innlegg og maksimalt ti bilder eller videosnutter i ett og samme innlegg. En reel kan være opp til 15 minutter lang, men oftest er reels fra under minuttet til noen få minutter lange. Disse formateringsbegrensningene og normene gjør at innholdet på Instagram ikke legger til rette for dype utgreiinger om innholdet som presenteres. Eksempelvis gir noen innlegg på de to NRK-profilene jeg undersøker bare en smakebit på det viktigste eller mest oppsiktsvekkende ved saken som presenteres. For å få et dypere innblikk i saken henvises brukeren til NRKs andre plattformer som nettavis, hjemmeside, radio/podcast eller TV. Andre innlegg igjen står mer på egne bein, og innlegget i seg selv er nok for å opplyse brukeren.

Et resultat av SoMe-innholdets formateringsbegrensninger er at produsenten søker å utnytte det begrensede formatet best mulig. Hvordan produsentene velger å løse dette varierer, men en fellesnevner er at innholdet på Instagram gjerne skal fange brukerens interesse i løpet av noen få sekunder for å vinne frem i havet av bilder og videoer på tjenesten. Produsenten kan benytte ulike visuelle virkemidler for å trekke oppmerksomheten til brukerne. For eksempel kan grafiske uttrykk som farger og motiv vekke følelser og et bilde kan pirre nysgjerrigheten. De grafiske uttrykkene kan oppleves humoristisk eller engasjere brukeren til å ville lære mer om et tema (Valen-Utvik, 2022, s.168).

2.2.2 Medielogikk

Handlingsmønsteret til offentlige aktører på sosiale medier er i de fleste tilfeller ikke tilfeldig. Aktørene følger normer og regler for hva de skal publisere, hvordan de skal publisere det, når og hvor ofte nytt innhold skal legges ut, samt hvordan de skal interagere med mottakernes respons. Noen SoMe-redaksjoner legger statistikk på oppslutning blant brukere til grunn for publiseringsmønstrene sine (Grini, 2022). Disse måtene mediene opererer på kaller Hjarvard (2008b, s.113) for «medielogikk». For eksempel ligger det visse kriterier til grunn for å bedømme om en sak er nyhetsverdige. Døving og Kraft (2013, s.17) trekker frem at innholdet bør være vesentlig, oppsiktsvekkende, aktuelt, nærliggende eller belyse konflikt for å være nyhetsverdige.

Denne medielogikken legger også føringer for hva vi som mottakere kan forvente oss av innhold fra de ulike mediene (Dahlstrøm, 2015, s.74). Ta NRK Nyheter på Instagram som et eksempel. Jeg vil forvente at profilen legger ut innlegg som kan betraktes som nyheter. Jeg vil også forvente å se ett eller flere bilder eller videoer med en liten tilhørende tekst som gjerne er

kortere enn hva jeg ville forventet å se i en nettartikkel, da dette er hva Instagram-formatet tilbyr. Frekvensen eller omfanget av innlegg på profilen kan variere, men antakelig vil jeg forvente færre innlegg på Instagram enn for eksempel nettartikler på www.nrk.no. Det ligger noen normer til grunn for hvordan å opptre på sosiale medier, både for å nå ut til folk, men også for å bli anerkjent som blant brukerne. Frekvensen i publiseringer er det uenigheter om, men SoMe-rådgiver Valen-Utvik (2022, s.187) trekker frem at innholdet bør være av kvalitet. Digital markedsfører Tompkins (2016) hevder at på Instagram er det optimalt å publisere et par innlegg daglig med variert innhold, både for å møte mottakernes forventninger på sosiale medier, men også for å gjøre seg synlige uten å overpublisere.

3.0 MATERIALE OG METODE

Dette kapittelet er tredelt og omfatter materiale, metodikk og etiske overveielser. I første del presenterer jeg materialet som danner grunnlag for den senere analysen. Jeg begynner med å gi en kort introduksjon til Instagram-tjenesten, for deretter å gi en generell presentasjon av de to utvalgte NRK-profilene. Jeg har vært i kontakt med redaksjonene bak de ulike profilene for å høre hva deres formål med å bruke Instagram er. Denne kommunikasjonen har foregått via e-post strukturert som en uformell samtale heller enn et intervju. Hensikten med korrespondansen var å la de ulike redaksjonene fortelle sine intensjoner med å bruke Instagram. Redaksjonene kunne selv definere hvilken målgruppe de ønsker å nå ut til, samt fortelle om de har gjort seg noen refleksjoner rundt publisering av innhold med religiøs tematikk. NRK sine svar blir beskrevet under presentasjonen av de ulike profilene. Videre forklarer jeg de to formatene vi møter på de aktuelle profilene, og begrunner hvorfor jeg har avgrenset tidsperioden for innleggene jeg skal analysere slik jeg har gjort. Jeg avslutter første del med å begrunne utvalget og avgrensningene for oppgaven.

I andre del beskriver jeg metodikken i oppgaven. Jeg skriver en kvalitativ oppgave, og nærmere bestemt skal jeg gjøre en kvalitativ multimedial form- og innholdsanalyse. Jeg beskriver hva metoden går ut på og hvordan den operasjonaliseres på NRKs Instagram-profiler, samt presenterer forarbeidet jeg har utført i forkant av analysen. Selve analysen tar utgangspunkt i underspørsmålene mine, og eksempler fra materialet mitt blir trukket inn underveis.

I kapittelets tredje del tar jeg for meg etiske aspekter ved arbeidet jeg skal utføre, og fokuserer særlig på internettforskning som dette bidraget faller innunder.

3.1 MATERIALE

Nedenfor introduserer jeg SoMe-tjenesten Instagram, samt de to NRK-profilene jeg skal analysere – NRK Nyheter og NRK P3. Deretter følger en redegjørelse av de to formatene jeg avgrenser meg til; innlegg og reel. Jeg avgrenser så materialet innenfor en viss tidsperiode, og begrunner hvorfor jeg undersøker NRK på Instagram.

3.1.1 Instagram

Instagram er en bildedelingstjeneste som ble lansert 6.oktober 2010, i første omgang som en mobilapplikasjon, men kan også benyttes via en nettleser på pc eller mobil. Instagram eies av Meta, som også er eier av Facebook, Messenger, WhatsApp og Meta Horizon (Meta, 2023a). Internasjonalt har Instagram over en milliard aktive brukere per 2020, og i Norge har over 2,5 millioner brukere en profil (Abrahamsen, Dvergsdal & Askheim, 2023). Om medietjenesten

sier Meta følgende: «We want Instagram to be a place where people can be inspired every day. We foster a safe and inclusive community where people can express themselves, feel closer to anyone they care about and turn a passion into a living» (Meta, 2023b). Selskapet forstår sin egen samfunnsrolle som en plattform som kan samle og inspirere. Hvis NRK på Instagram oppfyller skapernes ønsker til bruk av tjenesten, vil NRK sin fremstilling og tolkning av religion potensielt farge mottakernes syn på religion og bidra til å inspirere sine mottakere. Det er derfor interessant å analysere hvordan religion fremstilles i lys av Instagram-formatet.

For å publisere innhold på Instagram må du opprette en brukerkonto eller en profil. Denne profilen fungerer som en digital avatar for brukeren (eks. privatperson/bedrift/organisasjon). Brukeren identifiseres med et profilbilde (eller logo i NRKs tilfeller) og med et brukernavn. Når jeg i oppgaven refererer til «NRK-profil» er det en slik digital brukerkonto jeg mener.

3.1.2 Utvalg: NRK Nyheter & NRK P3

Jeg gir i dette delkapittelet en introduksjon til de to aktuelle Instagram-profilene jeg skal analysere, for deretter å gi en begrunnelse for det utvalget av profiler og formater som jeg har avgrenset meg til. Men først gir jeg en kort presentasjon av NRK som er det overordnede ansiktet jeg kobler oppgaven min til. NRK, eller Norsk Rikskringkasting, er en norsk allmennkringkaster og blir av mange referert til som «statskanalen» da NRK lenge hadde monopol på TV-sendinger og radio. NRK sitt mål er å tilby innhold for brede og smale målgrupper gjennom et variert tilbud av informasjon, opplysning og underholdning (NRK, 2023b). NRKs vedtekter og NRK-plakaten beskriver samfunnsoppdraget til selskapet, og her kommer det frem at NRK skal styrke demokratiet, styrke norsk språk og kultur, etterstrebe mangfold og kvalitet samt være allment tilgjengelig (NRK, 2023a). I tillegg står det eksplisitt i NRK-plakaten §18 at «NRKs tilbud skal gjenspeile Norges religiøse arv og mangfold av livssyn og religion i det norske samfunnet» (NRK, 2023a). Hvordan NRK lykkes i å oppfylle denne vedtekten vil vise seg gjennom oppgavens analyse.

NRK trumfer nordmenns medietillit blant de ulike nyhetstilbyderne i landet. Hele 82% sier de har «høy» eller «ganske høy» tillit til NRK1 (Medietilsynet, 2019, s.9). NRK scorer også høyt i andre medieundersøkelser, som Kantars undersøkelse av nyhetsdekning under koronapandemien (Futsæter, 2020, s.51). NRKs omdømmerapport fra 2020 viser at hele 90% mener at «NRK oppfyller sitt allmennkringkastermandat og gir troverdige nyheter» (Braathen, 2021, s.11). Bakgrunnen for tilliten kan blant annet ligge i NRK sitt mediemonopol sine første 50

produksjonsår. Andre aktører fikk slippe til i 1980 (NRK, 2022), og først da ble det aktuelt å snakke om konkurranse mellom tilbydere. Dette kan ha påvirket nordmenns bilde av NRK som det originale, i tillegg til at NRK, i motsetning til andre nyhetstilbydere som VG og Dagbladet, eller TV2 og TVNorge, ikke driver kommersiell markedsføring i sine medier i samme grad som andre tilbydere. Konkurransen har med årene ført til at NRK har utvidet sitt tilbud, fra å tilby én radiokanal i 1933, til i dag å tilby 15 radiokanaler, fire TV-kanaler, et bredt tilbud av nettportaler knyttet til TV, radio, hjelpesider, teknologiblogg, lyd- og videoarkiv, barne- og ungdomsnettsted, samt værtjeneste (NRK, 2023b). I tillegg har flere av NRK-redaksjonene opprettet egne SoMe-profiler for å nå ut til et enda bredere publikum. Videre følger en kort presentasjon av de to utvalgte Instagram-profilene jeg skal analysere.

NRK Nyheter (Instagram)

Instagram-profilen NRK Nyheter ble opprettet august 2016 og har som et grovt gjennomsnitt to publikasjoner per dag. Profilen har per 25.april 2024 5160 publiserte innlegg, 281k følgere og følger selv 446 profiler. I sin biografi beskriver NRK Nyheter seg som et nyhets- og medienettsted som «[g]ir deg det du må vite fra NO og 🌐», i tillegg til at de «[f]orklarer det du lurer på og forteller gode historier» (NRK Nyheter, u.å.). Videre linker de til NRKs nettportal på www.nrk.no/1.14937087 for mulighet til å lese mer om sakene sine. Sakene som blir omtalt på denne profilen er både kortvarianter av lengre nyhetsartikler på NRKs nettside, men også originalprodusert innhold for Instagram.

Bilde 1. Skjermdump fra NRK Nyheterers profil på Instagram, 25.april 2024. (Hentet fra NRK Nyheter, u.å.)

I en e-postkorrespondanse med redaksjonssjef Sigurd Steinum, som blant annet leder redaksjonen bak Instagram-profilen NRK Nyheter, skriver han at profilens målgruppe er unge voksne mellom 17 og 29 år (S. Steinum, personlig kommunikasjon, 30. januar 2024). Videre skriver Steinum at målet med profilen er å lage relevant og engasjerende innhold for

målgruppen med forståelig språk og visuell fortellerstil. Hensikten med Instagram-profilen er å bygge relasjon til unge voksne og å drive publikumsdialog. Gjennom Instagram håper NRK Nyheter å nå ut til folk de ellers ikke når på egne plattformer, skriver Steinum videre i mailen. Når det kommer til hva profilen skal dekke, svarer Steinum at kontoen skal dekke det viktigste som skjer i Norge og i resten av verden (S. Steinum, personlig kommunikasjon, 30. januar 2024). Dette samsvarer med teksten i biografien på Instagram-profilen, illustrert i *bilde 1* ovenfor. Heretter refererer «NRK Nyheter» til Instagram-profilen (@nrknyheter), og må derfor ikke forveksles med andre NRK nyhetssendinger på TV, radio eller nett.

NRK P3 (Instagram)

NRK P3 sin Instagram-profil ble opprettet mars 2012, og er et utspring fra den populære radiokanalen med samme navn. NRK P3 har, i likhet med NRK Nyheter, i gjennomsnitt to publikasjoner per dag, men frekvensen varierer noe. Profilen har per 25.april 2024 hele 14.178 publiserte innlegg, 209k følgere og følger selv 65 profiler. NRK P3 har ikke beskrevet formålet med sin profil i biografien, men linker til <https://p3.no/linkibio/> for å lese mer (NRK P3, u.å.). Profilens innhold gjenspeiler NRK P3s ambisjoner om å nå en bred målgruppe. Her får du innhold fra NRK P3s radioprogrammer og serier, samt innhold fra NRK P3s andre sider; Musikk, Filmpolitiet, Meninger, Urørt, Podkast, Spillelister og NRK MP3 (P3, 2023). I en e-postkorrespondanse med NRK P3s redaksjonssjef på nett, Daniel Ramberg, skriver han at målgruppen NRK P3 jobber for å nå er unge i alderen 15 – 29 år (D. Ramberg, personlig kommunikasjon, 23. januar 2024). Dette samsvarer med beskrivelsen på NRKs nettsider, der P3 beskrives som deres ungdomsnettsted (NRK, 2023b). Videre skriver Ramberg i sin e-post at NRK P3 har et spesielt ansvar for å dekke temaer som berører unges liv (D. Ramberg, personlig kommunikasjon, 23. januar 2024). Heretter viser «NRK P3» til Instagram-profilen (@nrkp3), og ikke til nettsiden eller radiokanalen med samme navn.

Bilde 2. Skjermdump fra NRK P3s profil på Instagram, 25.april 2024. (Hentet fra NRK P3, u.å.)

3.1.3 De to formatene: innlegg og reel

Dette digitale universet sosiale medier har blitt, som så mange mennesker daglig «oppholder seg i» (jf. SSB, 2022) har gitt oss et mangfold av digitale, multimediale formater. Instagram tilbyr ulike formateringsmuligheter. Jeg har i denne oppgaven avgrenset meg til to formater som kombinerer enten bilde/video og tekst, eller video, lyd og tekst. De to aktuelle formatene er «innlegg» og «reel». Jeg anvender begrepet «innlegg» som en fellesbetegnelse for disse to formatene hvis ikke annet er spesifisert. Jeg tar med det ikke høyde for variasjoner mellom de ulike formatene, men behandler dem sammen. Fordelen med dette er at jeg kan se tendenser på tvers av profiler og formater. Dette vil gi et mer komplett bilde av NRKs fremstilling. Ulempen med å ikke skille mellom dem er at jeg ikke får frem særpreg ved det enkelte formater. Dette valget er gjort på bakgrunn av oppgavens begrensede omfang, da en analyse av forskjeller mellom fremstilling i de to formatene ville krevd ytterligere plass. Jeg vil understreke at jeg kun har analysert selve sluttproduktet som redaktørene har publisert på Instagram, og utelukker med det kommentarfelt og andre henvisninger til nettartikler eller nettsider som kan være ment å utdype innholdet i innlegget.

Sosiale medier har gitt samfunnet en lang liste med nye ord og uttrykk. Hver SoMe-tjeneste har gjerne et sett med egne ord og uttrykk som brukes for å navigere rundt på tjenesten, i tillegg til mer universelle verb som går igjen på flere ulike SoMe-tjenester. Disse verbene har ofte opprinnelse i det engelske språket, og brukes gjerne med den engelske stammen av ordet og en norsk verbendelse. Overordnet brukes «innhold» (eng. content) som en samlebetegnelse for alle publikasjoner på en profil. Innholdet på Instagram publiseres i form av «innlegg» (eng. post) som består av et eller flere bilder og/eller videoer med en eventuell tilhørende tekst. Hvis det er flere bilder/videoer i innlegget kan du «swipe», eller bla deg, gjennom rekken med bilder sidelengs. Hvis innlegget har format som en klippet video, ofte med innredigert tekst, symboler og musikk, kalles den på Instagram for en «reel» (flertall reels). Instagram tilbyr også et format som kalles «historie», der et bilde eller en video ligger ute tilgjengelig for følgerne i 24 timer for deretter å bli borte. Dette formatet har jeg utelatt fra oppgaven, da det er vanskelig å dokumentere innhold av så midlertidig karakter. For å knytte innleggets innhold til søkbare kategorier, kan brukeren benytte seg av emneknagger (eng. hashtags), som markeres med symbolet «#». For eksempel vil det å skrive «#religion» legge det respektive innlegget i listen med andre innlegg med samme emneknagg, så brukeren enkelt kan finne liknende innhold ved å bruke emneknaggen som søkeord.

Instagram bygger på en ide om å koble folk sammen i et digitalt nettverk (Meta, 2023b). Tjenesten tilbyr derfor muligheter for å knytte bånd med andre brukere av tjenesten. For å knytte kontakt med andre brukere og få oppdateringer på deres publikasjoner, kan brukeren «følge» andre profiler. Antall profiler som følger en og samme profil kalles «følgere» (eng. followers). Øverst på brukerens egen profil er det mulig å skrive en kort biografi (ofte referert til som «bio») som forklarer profilens innhold. *Bilde 1* og *2* lenger oppe i teksten illustrerer blant annet «følgere» og «bio» på NRK Nyheter og NRK P3.

Det første som møter deg når du går inn på Instagram er en rekke av nylig publisert innhold fra andre profiler du følger (ofte referert til som nyhetsoppdatering eller *feed*), eller innhold tjenestens algoritmer velger ut som passende for deg basert på din digitale aktivitet.

Bilde 3 og 4. *Eksempler på de to formatene som er aktuelle i denne oppgaven. Skjermdump fra NRK P3 på Instagram, 5.januar 2024. (Hentet fra NRK P3, 2023a; 2023b)*

Bilde 3: Innlegg på Instagram

Bilde 4: Reel på Instagram

3.1.4 Avgrensning av tidsperiode

Jeg har valgt å ta utgangspunkt i innlegg på de to NRK-profilene fra første halvår i 2023, altså innlegg publisert i tidsrommet 1.januar 2023 til og med 30.juni 2023. De religiøse høytidene påske og ramadan har gitt utslag i analyse materialet mitt på grunn av tidsrommet jeg har valgt. Jeg vurderte en stund å avgrense tidsperioden til måneder som ikke var berørte av større religiøse høytider for å unngå at disse høytidene skulle gjøre et stort utslag i materialet. Jeg landet imidlertid på å heller la de religiøse høytidene være med å farge datamaterialet mitt. Selv om høytidene ramadan og påske er utslagsgivende for religionsdekningen i de ukene disse høytidene foreligger, har det vært interessant og fruktbart for analysen å kunne sammenlikne hvordan to store religiøse høytider blir fremstilt på NRKs Instagram-profiler.

Flere studier innenfor fremstilling av religion eller religion i sosiale medier avgrenser tidsrommet i sine studier til et omfang på to måneder (jf. Ask, 2022; Toft, 2023). Jeg kunne ha valgt å gjøre det samme, men jeg så at hvis jeg utvidet tidsrommet litt, ville jeg få et bredere bilde av hvordan religion blir fremstilt på NRK Nyheter og NRK P3. I (sosiale) media er det typisk at et tema kan prege mediedekningen over en lengre periode, som for eksempel hijabkonflikter i Iran som gjorde seg særlig synlig i perioden februar til april, men var lite omtalt utenfor dette tidsrommet. Ved å ta for meg et litt større tidsspenn er mulighetene større for å observere flere ulike tematikker. Da fremstilling (og av den grunn også medialisering) av religion i sosiale medier i Norge per nå er et lite utforsket område, ser jeg det derfor gunstig å søke litt bredere, for å kunne fange opp flere tematikker av interesse, både for min egen studie og for videre forskning.

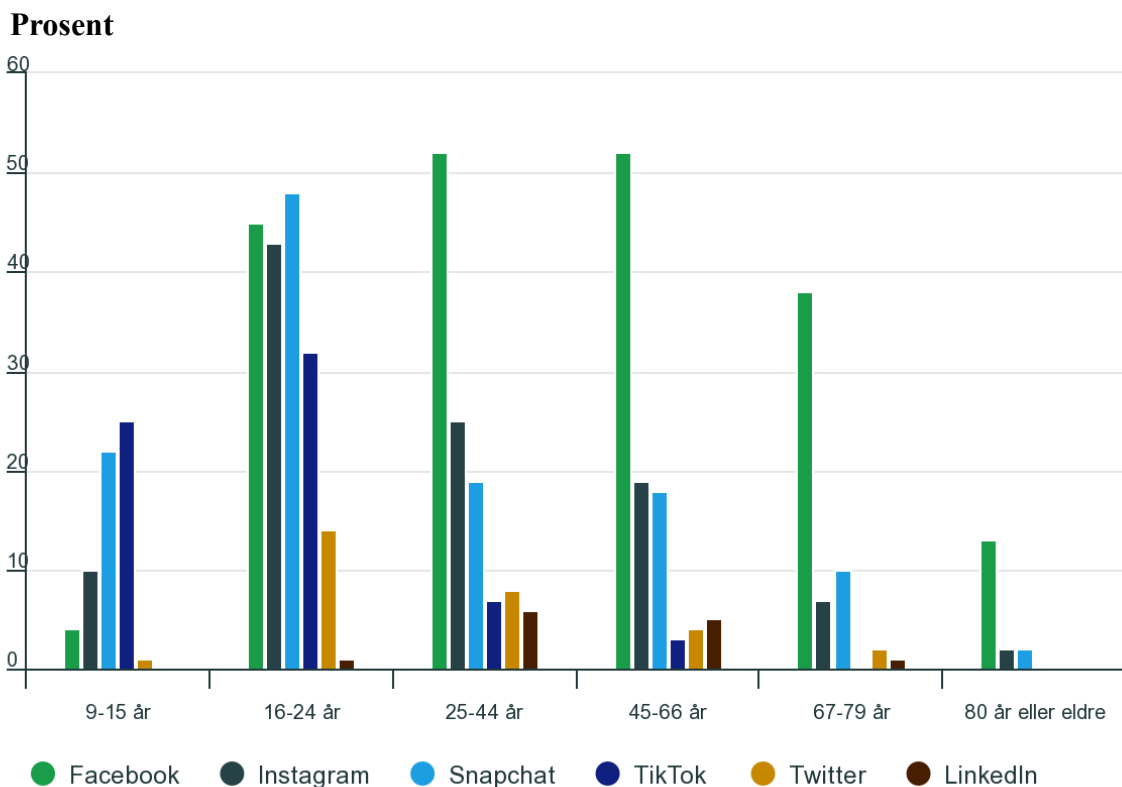
3.1.5 Hvorfor disse SoMe-profilene og medieformatene?

Jeg har valgt å undersøke NRKs fremstilling av religion på Instagram fordi sosiale medier utgjør en svært sentral del av hverdagen til mange nordmenn. Ifølge Norsk Mediebarometer 2021 og Statistisk Sentralbyrå bruker hele 88 prosent av nordmenn mellom 16 og 79 år sosiale medier, hvorav hele 97 prosent av unge mellom 16 og 24 år er daglige brukere (SSB, 2022; 2023). Disse tallene forteller at unge utpeker seg som svært aktive brukere av sosiale medier, der Facebook, Instagram, Snapchat og TikTok er de mest brukte tjenestene (SSB, 2022). Det kommer frem av Ungdata-undersøkelsen fra 2022 at 76 prosent av ungdomsskole- og videregående elever bruker mer enn én time på sosiale medier daglig. Av disse ungdommene bruker hele 37 prosent mer enn tre timer daglig (Bakken, 2022, s.27). Tjenestene brukes til bygging og opprettholdelse av sosiale nettverk, samt informasjonsdeling og -søking. Det er tidligere blitt forsket på NRKs

fremstillinger av religion og konsekvenser av standpunkt NRK har tatt på TV-skjerm, i radio og på Facebook (jf. Andel-Fadil, 2017; Johnson, 2021; Lundby, 2021; Toft, 2023). NRKs fremstilling av religion på Instagram er ikke undersøkt tidligere, og min studie vil dermed tilføre et nytt perspektiv i rekken av undersøkelser på NRKs fremstilling av religion i media.

Det er flere grunner til at jeg har valgt ut NRK Nyheter og NRK P3. Første grunn er tilgjengeligheten i analysematerialet. Innleggene ligger åpne ute på nett på offentlige SoMe-profiler, noe som støtter analysens transparens, til kontrast hvis jeg skulle arbeidet med materialer fra mediehusets databaser. Oppgaven tar ikke høyde for eventuelle innlegg som er fjernet fra NRK-profilene i tiden før eller etter analysearbeidet.

Figur 1. Andel av befolkningen som finner og får med seg nyheter på ulike sosiale medier en gjennomsnittsdag, etter alder. 2022. (Hentet fra Bekkengen, 2023)

En annen grunn for utvalget mitt er profilenes fokus på unge målgrupper. I henhold til målinger presentert i Norsk Mediebarometer (se *Figur 1*) finner og får befolkningen med seg nyheter på ulike sosiale medier. Statistikk viser at halvparten av personer mellom 16-24 år har valgt å følge redaktørstyrte kilder for nyheter på de populære SoMe-tjenestene (Bekkengen, 2023), eksempelvis NRK Nyheter eller NRK P3. Med unntak av Facebook er oppslutningen rundt sosiale medier størst hos den yngre delen av befolkningen. Instagram er hyppigst brukt blant

ungdom og unge voksne, aller mest aldersgruppen 16-24 år, deretter aldersgruppene 25-44 år og 45-66 år (Brekken, 2023). NRK Nyheter og NRK P3 utgjør eksempler på hvordan religion fremstilles overfor ungdom og unge voksne, med bakgrunn i tallene fra statistikken i *Figur 1* og profilenes egendefinerte målgrupper.

En tredje grunn for utvalget av profiler er Instagram-tjenestens aktualitet. Instagram har på få år blitt en populær arena for deling av bilder og videoer med omverdenen. *Figur 1* kan være en indikasjon på hvilke SoMe-tjenester ulike aldersgrupper benytter, utifra at tjenestene i seg selv ikke er rene nyhetskanaler, og brukeren trolig ikke anvender tjenesten utelukkende for å få med seg nyheter. Instagram har særlig slått an blant unge brukere. Utifra diagrammet i *Figur 1* kan det stilles spørsmål til hvorfor jeg ikke tar for meg NRK på Facebook, Snapchat eller TikTok som alle tre er SoMe-tjenester med høy oppslutning. Her kommer grunn nummer fire for utvalget av profiler inn, nemlig formatering. NRK på Facebook er mer rettet mot nyhetsartiklene som publiseres på NRKs hjemmesider, og et typisk innlegg her består av en kort introtekst for å fange oppmerksomhet med link til den aktuelle nyhetssaken. NRKs innhold på Instagram er preget av å være bilde- og videotungt, fremfor teksttungt. Instagram-innleggene står dermed noe mer «på egne bein» enn Facebook-innleggene, da innholdet oftere er originalprodusert for Instagram, fremfor å være en kortere kopi av en nyhetsartikkel fra NRKs nettside. Snapchat og TikTok har mange formatlikheter med Instagram, og kunne sånn sett vært med i utvalget, men er i denne omgang utelatt grunnet oppgavens plassbegrensning og materialets tilgjengelighet.

3.2 METODE

I fortsettelsen vil jeg gi en grundig gjennomgang av metoden jeg har brukt for å komme frem til svarene på problemstillingen jeg undersøker. Her legger jeg også kort frem om forarbeidet som muliggjorde gjennomføringen av analysen. Delkapitlene under vil belyse hvilke vurderinger jeg har gjort meg underveis angående fremgangsmåte og analysevalg, samt hvilke utfordringer jeg har støtt på i prosessen. Kapitlet avsluttes med en kort refleksjon rundt etiske overveielser gjort i forkant og underveis i prosjektet.

3.2.1 Kvalitativ multimedial form- og innholdsanalyse

Denne oppgaven er et kvalitativt bidrag til diskusjonen rundt fremstilling av religion i (sosiale) medier. Kvalitative studier evner å studere objekter i detalj. Analyser av digitale og visuelle uttrykksformer gir økt forståelse for trekk som karakteriserer vår kultur (Thagaard, 2018, s.11). Disse trekkene Thagaard nevner rommer blant annet hvordan religion fremstilles på sosiale

medier, som igjen er med å påvirke hvordan vi tenker og snakker om religion i vårt samfunn. Gjennom en kvalitativ analyse av NRKs SoMe-innhold får jeg mulighet til å gå i dybden på publikasjonene på hver av Instagram-profilene. Jeg har kalt analyseformen en kvalitativ multimedial form- og innholdsanalyse, da jeg skal studere både formatering av og innhold knyttet til religion i de multimediale Instagram-innleggene. Instagram er å regne som et multimedialt medium da bilde, video, tekst og lyd opptre i samspill. En grundig studie av NRKs formatering (form) og dekning (innhold) vil gi meg grunnlag til å kunne drøfte hvordan religion blir fremstilt på NRK Nyheter og NRK P3 i den avgrensede perioden jeg undersøker.

Kvalitative studier egner seg godt til studier av temaer det er forsket lite på (Thagaard, 2018, s.12). Temaet jeg skal undersøke, NRKs religionsfremstilling, er ikke et nytt tema blant religionsforskere, men undersøkelser av religionsfremstillinger på sosiale medier er til nå lite utforsket i en norsk sammenheng. En kvalitativ studie egner seg derfor godt for en innledende undersøkelse av feltet, der mine funn kan være med på å peke ut noen veier av interesse for videre studier. Thagaard (2018, s.12) hevder det stilles store krav til åpenhet ved studier av nye temaer. Dette har jeg tilrettelagt for gjennom å blant annet legge en vid religionsdefinisjon til grunn for mine studier. Da det ikke er en tradisjonell, etablert metode jeg har anvendt i oppgaven, har jeg valgt å gi en nøye beskrivelse av fremgangsmåten min for å gjøre det klart for leseren hvordan jeg har kommet frem til funnene i oppgaven. Jeg inkluderer eksempler fra analyse materialet fortløpende gjennom beskrivelsen av fremgangsmåten for å gi leseren innblikk i hvordan jeg har tolket kategoriene og inndelingene jeg har jobbet utifra og anvendt.

3.2.2 Forarbeid

Jeg har utført et forarbeid i forkant av denne oppgavens analyse. Dette forarbeidet har bestått i å identifisere innlegg på de to NRK-profilene som omhandler religion eller innehar religiøse elementer. Utvalget er gjort på bakgrunn av deduktive kategorier basert på en vid religionsdefinisjon. Audun Toft har i sin studie av religion i Dagsrevyen og Dagsnytt 18 på TV-kanalen NRK 1 brukt fem kategorier for å identifisere religion (Toft, 2023, s.137-138). Disse kategoriene er «religiøse aktører», «religiøse praksiser», «religiøse symboler», «religiøse steder» og «religiøs diskurs». Jeg benytter meg i hovedsak av de samme fem kategoriene som kriterier i min datainnsamling på de to Instagram-profilene, men justerer dem slik at de passer bedre til formatene jeg undersøker. Nedenfor forklarer jeg hvordan jeg forstår kategoriene.

Kategorien «religiøse aktører» rommer enkeltpersoner, grupper eller organisasjoner som NRK-profilene eksplisitt kobler til noe religiøst, enten gjennom titler eller navn, eksempelvis

Dalai Lama som blir fremstilt gjennom sin tittel.¹ Kategorien rommer også aktører som fremgår implisitt gjennom diskurs, handling, symboler, omtalelser og/eller tilstedeværelse i innlegget (sistnevnte er en utvidelse av Toft sin kategoribeskrivelse), eksempelvis aktører som er avbildet mens de ber uten at aktørene blir beskrevet som religiøse.²

Kategorien «religiøse praksiser» rommer visuelle religiøse ritualer, seremonier, høytidsfeiring og annen religionsutøvelse innenfor institusjonaliserte og ikke-institusjonaliserte trosretninger, eksempelvis en gatetribadur som synger om Jesus for å spre Guds budskap.³

Kategorien «religiøse symboler» rommer alle synlige religiøse symboler, tegn og gjenstander, så vel som klesplagg og elementer fra populærkulturen og SoMe-universet som emojier og bildefiltre (sistnevnte er en utvidelse av Toft sin kategoribeskrivelse), eksempelvis religiøse hodeplagg eller smykker med religiøse symboler.⁴

Kategorien «religiøse steder» rommer religiøse bygg og hellige steder, eksempelvis en moské i forbindelse med et innlegg om ramadan.⁵

Kategorien «religiøs diskurs» rommer all tale og tekst som har referanser til religion eller eksplisitt religiøst språk, eksempelvis «den hellige treenighet» som brukes for å beskrive tre artister som har gitt ut låt sammen.⁶ I denne kategorien velger jeg å inkludere musikk som ofte utgjør en del av det multimediale formatet, slik at jeg også tar høyde for religiøse referanser i tekster og sangtitler. I motsetning til Toft tar jeg også med tilfeller der religion inngår i faste uttrykk eller i overført betydning, også i sekulær kontekst, da forekomsten av slik diskurs er høy på profilene, noe som kan være med å underbygge andre observasjoner i profilenes fremstilling av religion. Det vil for eksempel være aktuelt å se den høye forekomsten av banneord med religiøst opphav (eks. «helvete» og «herregud») opp mot hvordan de to NRK-profilene fremstiller religion. Disse tilfellene vil likevel bli behandlet eksplisitt og bli tydelig markert, særlig i forbindelse med underspørsmål 1 som omhandler statistikk. Jeg vil understreke

¹ NRK Nyheter, 11.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Cq5M3QxOf11/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

² NRK Nyheter, 28.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqVBcGPszNB/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³ NRK P3, 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴ NRK P3, 3.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqkDBrCu7V2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 12.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpsmdvZII2K/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

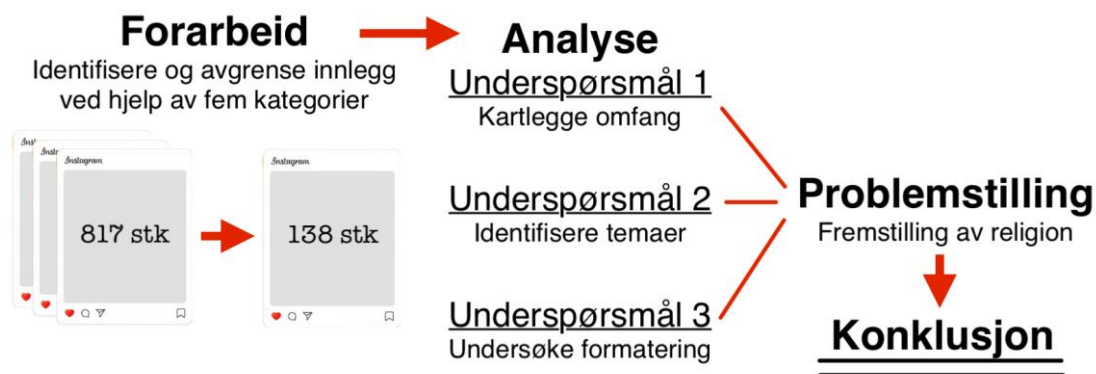
⁵ NRK Nyheter, 23.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqIPHMCMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶ NRK P3, 5.mai 2023, https://www.instagram.com/p/Cr1ld-AoVuR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

at all diskurs i innleggene ikke er utelukkende NRK-reportere sine uttalelser, men inkluderer også gjengivelse av uttalelser fra aktører i innleggene.

En utdypning av forarbeidet er å finne i *Vedlegg 1*. Der gir jeg blant annet ytterligere eksempler på de fem kategoriene. Alle innlegg som faller innunder én eller flere av de overnevnte kategoriene ligger til grunn for analysen. Dette utgjør i alt 138 innlegg. De fem kategoriene blir hovedsakelig anvendt i forarbeidet, men naturlig nok tar deler av analysen opp igjen noen elementer observert gjennom de fem kategoriene i forarbeidet. *Figur 2* viser hvordan forarbeidet ligger til grunn for den videre analysen.

Figur 2. Illustrasjon av oppgavens oppbygning.

3.2.3 Analysens oppbygning og fremgangsmåte

UNDERSPØRSMÅL 1

Analysen tar utgangspunkt i de tre underspørsmålene. Først, gjennom underspørsmål 1, kartlegger jeg omfang av religion på de to profilene, og sammenlikner dem. Her teller jeg opp hvor mange ganger de ulike kategoriene (aktør, praksis, symbol, sted, diskurs) anvendt til å identifisere religion i forarbeidet opptrer. Ofte opptrer flere av kategoriene i samme innlegg som et resultat av blant annet det multimediale formatet. Jeg teller derfor både det totale antallet innlegg som inneholder én eller flere av kategoriene beskrevet over, og det totale antallet ganger de ulike kategoriene opptrer, uavhengig av om de opptrer i et innlegg med flere kategorier representert. Denne kartleggingen bruker jeg for å belyse tendenser i hvilke elementer NRK-profilene inkluderer i sin fremstilling av religion, for eksempel om fremstillingen er preget av hyppig forekomst av religiøse symboler eller diskurs.

Deretter undersøker jeg hvilke religioner som blir viet plass i NRK-profilenes fremstilling av religion, det vil si hvor mange ganger elementer fra ulike religioner er identifisert. Denne analysen gir svar på hvilke religioner som er hyppigst fremstilt i innleggene på de to profilene. Tallene jeg kommer frem til i analysen tilhørende underspørsmål 1 gir grunnlag for sammenlikning av omfanget av fremstilling av religion på de to profilene, noe jeg også vil vie plass.

UNDERSPØRSMÅL 2

Deretter identifiserer jeg religiøse temaer (underspørsmål 2) i de utvalgte innleggene gjennom koding. For å identifisere hvilke religiøse temaer som kan identifiseres i de utvalgte innleggene har jeg kodet materialet. Jeg har brukt deskriptive koder som «info om påske», «nye trender i vielser» og «debatt rundt religiøse hodeplagg» for å klassifisere kort hva hvert innlegg handler om. Deretter har jeg gruppert innleggene med liknende koder som utleder temaene. For eksempel kan et innlegg som omhandler bryllup og et som omhandler gravferd samles under det overordnede tema «overgangsritualer». Jeg har utledet fire temaer induktivt basert på gjentakende dekning av liknende emner i innholdet i innleggene. De fire temaene er «religiøse hodeplagg» som i all hovedsak dreier seg om hijabrelaterte saker, «religion, kjønn og seksualitet» som blant annet tematiserer utviklinger på synet på homofili og kvinners rettigheter innenfor religiøse miljøer, «religiøse høytider og helligdager» hvor innholdet er selvsagt utifra temaets tittel, samt «religiøse overgangsritualer» som tematiserer for eksempel bryllup og begravelse. En slik undersøkelse av hvilke temaer NRK-profilene dekker kan belyse noen tendenser i hvordan profilene vektlegger ulike temaer i sin religionsfremstilling.

UNDERSPØRSMÅL 3

Videre ser jeg på innleggenes formatering, i henhold til underspørsmål 3, altså hvordan NRK formaterer temaene og annet innhold om religion i innleggene jeg har identifisert. Jeg avgrensner meg til å undersøke tre aspekter ved formatering av innleggene: (1) klassifisering av religionens tilstedeværelse i innlegget, (2) undersøkelse av hvordan innlegg om og med religion blir vinklet og (3) den tekniske formateringen i innleggene. Jeg jobber utifra induktive inndelinger gjennom alle de tre delene. Det å stå fritt til å kunne utvikle egne inndelinger er hensiktsmessig i en analyse av et område det er forsket lite på. Jeg utelukker med det ikke muligheten for formateringer som ellers hadde ligget utenfor eventuelle forhåndsbestemte inndelinger.

Jeg begynner analysen av NRKs formatering med å se på (1) klassifiseringen av religionens tilstedeværelse i innleggene, altså analyserer jeg innleggene med henblikk på hvor tydelig religion trer frem i hvert enkelt innlegg. Jeg jobber utifra tre egendefinerte klassifiseringer knyttet til fokus på og synlighet av religion i innleggene: «forgrunn», «mellomgrunn» og «bakgrunn». Det multimediale formatet er på mange måter et visuelt format slik som et maleri/bilde. Bildeanalyser kan ta utgangspunkt i en analyse av hvor mye fokus det er på de ulike elementene i bildet. Mine tre klassifiseringer er utledet med utgangspunkt i samme tilnærming som ved en bildeanalyse, men istedenfor å fokusere på en bestemt gjenstand i bildet, anvender jeg religion som fokusobjekt i innlegget som helhet.

Bilde 5, 6 og 7. Eksempler på religion som opptrer i forgrunnen, mellomgrunnen og bakgrunnen. Skjermdump fra NRK Nyheter på Instagram, 29.april 2024. (Hentet fra NRK Nyheter, 2023b; 2023c; 2023d)

Bilde 5: Religion i forgrunnen.

Bilde 6: Religion i mellomgrunnen.

Bilde 7: Religion i bakgrunnen.

Jeg undersøker samspillet mellom det visuelle, det auditive og det diskursive som til sammen er med på å utgjøre Instagram-formatet, for å se hvor fremtredende religion er i innlegget. Hvis religion opptrer som hovedfokus og viktigste tema i et innlegg, eksempelvis et innlegg som informerer eksplisitt om ramadan, er innlegget klassifisert som «forgrunn» (se *bilde 5*).⁷ Innlegg som omtaler religion som ett av flere fremtredende temaer i innlegget klassifiserer jeg som «mellomgrunn». Et eksempel på religion i mellomgrunnen er et innlegg som presenterer ulike yrker, der presteyrket fremgår og er valgt ut som ett av yrkene (se *bilde 6*).⁸ I de tilfellene hvor religion ikke er tematisert eksplisitt i innlegget, men religiøse elementer likevel er visuelt, auditivt eller diskursivt til stede, enten ved å opptre i bakgrunnen, eller at elementene i innlegget har bakgrunn i religion, er klassifisert som «bakgrunn». Ved å inkludere den utvidede forståelsen av «bakgrunn» til også å omfavne «bakgrunn i religion» åpner jeg for å inkludere kulturelle og/eller sekulære elementer i innleggene som har utgangspunkt i religion, men hvor den religiøse betydningen har blitt svekket og heller kan anses som kulturelle elementer i samfunnet. Da NRK er en sekulær nyhets- og underholdningsformidler regner jeg med å møte på både kulturelle og sekulære elementer, derav denne presiseringen om «bakgrunn». Et eksempel hvor religion opptrer i bakgrunnen kan være innlegg med en kvinne som bærer synlige religiøse symboler som hijab eller øredobber formet som kors, uten at disse elementene blir ytterligere tematisert (se *bilde 7*).⁹ Innlegg med språkbruk eller annen diskurs som tilsier å ha opprinnelse i religion, for eksempel «herregud» med tydelige referanser til Gud eller «påskeegg» og «fastelavensboller» med link til religiøse høytider blir også klassifisert som «bakgrunn».

Etter å ha identifisert om religion opptrer i forgrunnen, mellomgrunnen eller bakgrunnen i innleggene, teller jeg over hvor mange tilfeller jeg har identifisert innenfor de ulike gruppene. En analyse av religion i forgrunnen, mellomgrunnen og bakgrunnen i innleggene, støttet opp med en analyse av omfanget, vil være med å belyse hvor tydelig religion trer frem i NRK-profilenes fremstilling av religion på Instagram.

Videre undersøker jeg (2) hvordan NRK-profilene vinkler innleggene hvor religion inngår. Det vil si hvordan innlegg som omhandler religion eller innehar religiøse elementer vinkles i en bestemt retning. Dette kan være hvordan profilene knytter religion til eller forankrer

⁷ NRK Nyheter, 23.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqIPhMcMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸ NRK Nyheter, 1.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CpQAd_9KFmp/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹ NRK P3, 9.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpIFNzCNynE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; NRK Nyheter, 11.mai 2023, https://www.instagram.com/p/CsGuz_-geFQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

religion i ulike temaer eller sjangre, eksempelvis at religion knyttes til konflikt eller kritikk. Koding av materialet skal hjelpe meg å belyse hvilke vinklinger NRK anvender. Et innlegg som for eksempel omhandler livet etter døden og fremstiller kristne tanker om etterlivet som usannsynlig eller teit, tolker jeg som religionskritikk, mens et innlegg om fremskritt i antibiotikaforskning presentert gjennom avbildning av en kvinne med hijab som ser inn i et mikroskop, tolker jeg heller som inkludering av muslimer da det generelt er lite fokus i media på muslimeres delaktighet i andre samfunnsarenaer (Døving og Kraft, 2013, s.143).¹⁰ Her skal blant annet en analyse av språklige og kroppslige virkemidler belyse vinklingen i innleggene. Med språklige og kroppslige virkemidler mener jeg virkemidler som slang, ladede ord og kroppsspråk fra både reportere og andre aktører i innleggene. For eksempel kan det at reporteren fniser og lager et overrasket ansiktsuttrykk når en aktør forteller at «vi er alle syndere», påvirke hvordan religion og religiøsitet blir fremstilt i innlegget.¹¹

Avslutningsvis undersøker jeg (3) det tekniske rundt formateringen av innleggene, herunder hvilke formater innleggene har (bilde/video), mengden tekst i innleggene og anvendelse av multimediale virkemidler i formateringen. Jeg avgrensner meg til å undersøke de multimediale virkemidlene bildefiltre, emoji'er og musikk/lydeffekter, og utelater med det andre tekniske formateringer som videoklipping og kameravinkler.

Hvordan og hvilke virkemidler NRK-profilene benytter i formateringen av et innlegg påvirker brukerens oppfatning av innholdet i innlegget. To stikkord jeg arbeider utifra i forbindelse med formatering av innleggene er balanse og samsvar. Et innlegg med mye bruk av musikk og språklige virkemidler som slang og gjøglende kroppsspråk kategoriserer jeg som underholdning, da dette er elementer kjent fra populærkulturen.¹² Et innlegg som derimot informerer om at stadig flere tar i bruk kjønnsnøytrale tekster i kirka gjennom stillbilder fra en vielse og en informativ tekst preget av seriøsitet og opplysning, kategoriserer jeg som en formell nyhetssak.¹³ Balansen mellom elementer i formateringen og vinklingen av innhold samsvarer gjerne med sjangeren og påvirker hverandre gjensidig.

Alle de tre underspørsmålene bidrar på sin måte til å undersøke ulike aspekter ved hvordan NRK fremstiller religion på Instagram. Når alle underspørsmålene er besvart

¹⁰ NRK Nyheter, 2.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Cs_Sm8zsCxM/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; NRK P3, 17.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctl61N4K4JS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹ NRK P3, 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹² NRK P3, 8.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cr24MFSIHdt/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹³ NRK Nyheter, 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

formulerer jeg en syntese av tendensene jeg har observert. Denne syntesen vil gi et overordnet svar på min hovedproblemstilling: Hvordan fremstiller NRK religion på Instagram?

3.2.4 Kritisk blikk på metodevalget

I dette delkapittelet reflekterer jeg over hvilke muligheter og begrensninger mine metodevalg setter for mitt arbeid, og med det begrunner hvorfor min metode er best egnet for å besvare oppgavens problemstilling. Oppgaven er kvalitativ, og jeg kunne ha hatt en utelukkende diskursiv tilnærming (jf. Thagaard, 2018, s.120-124) til analysen der jeg hadde studert det språklige i innleggene. En diskursiv analyse ville derimot ikke fått frem den sammensatte fremstillingen som karakteriserer et multimedieformat. I sosiale medier er det nemlig samspillet mellom innhold og formatering som bidrar til fremstilling av religion. En multimedial form- og innholdsanalyse passer dermed bedre til spørsmålene jeg stiller, da den tillater meg å se samspillet mellom flere aspekter ved fremstilling av religion i det multimediale formatet Instagram er.

Å anvende Toft sine kategorier (jf. Toft, 2023) til innhenting av materiale var et valg jeg gjorde på bakgrunn av at begge studiene tar for seg hvordan NRK fremstiller religion. Både TV-sendinger, som Toft undersøker, og sosiale medier er multimediale formater, og Toft sine kategorier lar seg dermed lett overføre til min oppgave med noen enkle modifikasjoner. Som Toft (2023, s.138) påpeker, vil en kategorisering av religion slik både han og jeg har gjort for å avgrense materialet, innebære sterk bruk av skjønn. En grundig beskrivelse av metoden og henvisninger til konkrete eksempler gjennom oppgaven vil bidra til økt transparens i arbeidet, og gi leseren mulighet til å oppsøke de enkelte innleggene som ligger til grunn for oppgaven og etterprøver tolkningen av dem. Det vil ikke være mulig å beskrive kriteriene for alle de ulike kategoriseringene av de 138 innleggene på grunn av oppgavens begrensede omfang, men jeg har lagt ved vedlegg som viser kodingsprosessen.

Den vide tilnærmingen til religion jeg har lagt til grunn for utvalget kan diskuteres, da enkelte av innleggene kun inneholder religion gjennom kulturelle elementer hvor det religiøse aspektet kan være svært nedtonet. Jeg har likevel inkludert disse eksemplene da jeg skal analysere to sekulære Instagram-profiler hvor sannsynligheten er stor for at religion også opptrer gjennom kultur og dette i såfall blir viktig å påpeke.

I kvalitative studier er det alltid utfordringer knyttet til forskerens subjektivitet. Nilssen (2012, s. 138-139) hevder at det er menneskelig å tendere til å være mer åpen til funn som støtter forskerens observasjoner, enn til det som motsier dem. Jeg som forsker er ingen nøytral

person og må på bakgrunn av dette gjennom hele prosessen være bevisst min fortolkning av innleggene, herunder å kunne skille mellom mine faglige og personlige synspunkter. Det at jeg under innhenting av materialet noterte ned observasjoner ved de ulike innleggene, gjorde at jeg under den senere analysen kunne komme tilbake til innleggene og vurdere kritisk mine tidligere observasjoner, som som regel samsvarte, men i enkelte tilfeller var mangelfulle eller bar preg av å være forhastede.

Tanken med å trekke inn noen kvantitative elementer i analysen min er ikke å beskrive representativitet, da materialet mitt er for begrenset til å uttale seg om det. Målet er heller å underbygge og utdype mine kvalitative observasjoner. Da det til nå er forsket lite på fremstilling av religion i sosiale medier i Norge, mener jeg de kvantitative elementene sammen med de kvalitative funnene kan bidra til å peke ut mulige tendenser i NRKs fremstilling av religion på Instagram som kan være av interesse for videre forskning på tema. Dessuten vil det at jeg legger frem noen kvantitative observasjoner styrke arbeidets transparens og oppgavens validitet gjennom å synliggjøre for leseren hvilke og hvor mange innlegg jeg har lagt til grunn for mine uttalelser om tendenser i fremstilling av religion på NRKs Instagram-profiler.

3.3 ETISKE OVERVEIELSER OG INTERNETTFORSKNING

Forskning på internett kan være utfordrende med tanke på personvern, da skillet mellom privat og offentlig ofte kan være vagt. Forskningsprosjektet mitt er ikke meldt inn til Sikt da jeg ikke skal behandle personopplysninger. Å studere redaktørstyrte SoMe-profiler kan argumenteres for å falle innunder følgende retningslinje hos Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH):

Som hovedregel bør forskeren fritt kunne benytte informasjon som er hentet fra redaktørstyrte mediers dekning av et saksforhold. Personer som intervjues og/eller omtales i slike medier, som følger redaktørplakaten, må regne med at offentliggjort informasjon kan bli gjenstand for forskning. (NESH, 2018, s.11)

Jeg tar for meg innlegg på profiler som er åpent tilgjengelige, eller «offentlige» som det gjerne kalles på sosiale medier. I tillegg til at NRK er en nasjonal, allmenn nyhets- og underholdnings-tilbyder, har hver av profilene til NRK over 200 000 følgere. Utifra NRKs rolle som medietilbyder og oppslutning på sosiale medier, kan det argumenteres for at informasjonen jeg samler inn er «offentliggjort informasjon» (jf. NESH, 2018, s.11) som fritt kan benyttes til forskning. Jeg har forsøkt å fremstille NRK og deres innhold publisert på Instagram så etterprøvbart som mulig. Dette innebærer at siteringer er korrekt gjengitt og det er anvendt

korrekte kildehenvisninger til NRK sitt innhold. Dette gjelder også faglitteraturen jeg benytter. Jeg har fått tillatelser fra redaktørsjefene på NRK Nyheter og NRK P3 til å gjengi dem med navn og sitere fra mail-korrespondansen vi har hatt. Teksten er videre mitt eget arbeid i samråd med min veileder Morten Beckmann.

4.0 ANALYSE

I dette kapittelet skal jeg analysere materialet med utgangspunkt i problemstillingens tre underspørsmål, henholdsvis etter omfang, tema og formatering. Punkt 4.1 tar for seg underspørsmål 1 («Hva er omfanget av religionsdekning på de to profilene, og hva er forholdet mellom dem?»). Her analyserer jeg og gir en oversikt over profilenes totale omfang av innlegg om eller med religion utifra de fem kategoriene brukt i forarbeidet (punkt 3.2.2 og *Vedlegg 1*). Jeg gir også en oversikt over hvor ofte ulike religioner er representert i innleggene. Her sammenlikner jeg omfanget på de to profilene opp mot hverandre.

Punkt 4.2 tar for seg underspørsmål 2 («Hvilke religiøse temaer kan identifiseres på de to profilene?»). Her presenteres hvilke temaer knyttet til religion jeg har identifisert på de to NRK-profilene, tydelig forankret i eksempler fra materialet mitt.

Punkt 4.3 tar for seg underspørsmål 3 («Hvordan formateres religion på de to profilene?»). Her presenterer jeg min analyse av tre aspekter som har innvirkning på NRK-profilenes formatering av innhold om og med religion.

Når de tre underspørsmålene er besvart oppsummerer jeg hovedtendensen i NRK-profilenes fremstilling av religion i punkt 4.4. Jeg lager en syntese av observasjoner gjort i underspørsmålene som skal bidra til å besvare hovedproblemstillingen om hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

4.1 HVA ER OMFANGET AV RELIGIONSDEKNING PÅ DE TO PROFILENE, OG HVA ER FORHOLDET MELLOM DEM?

4.1.1 Generelt omfang

I forarbeidet analyserte jeg alle de 817 innleggene NRK Nyheter og NRK P3 til sammen har publisert i løpet av første halvår av 2023. Utifra disse har jeg identifisert til sammen 138 innlegg ved hjelp av fem identifiseringskategorier (se punkt 3.2.2 og *Vedlegg 1*). Innleggene fremstiller religion i varierende grad. NRK Nyheter er representert med 58 innlegg, mens NRK P3 er representert med 80 innlegg (jf. *Tabell 1*). Det er viktig å påpeke, som *Tabell 1* også informerer om, at enkelte av innleggene på de to profilene kun i minimal grad inneholder religiøse elementer. Dette kan eksempelvis være banneord med opprinnelse i religion (eks. «helvete»), men som i dag har en sekulær og kulturell forankring. Noen ville kanskje argumentert for at disse innleggene ikke bør ta del i analysen da dette hører kulturen til heller enn religion, men jeg mener observasjonen om bruken av banneord og kraftuttrykk med religiøs opprinnelse kan underbygge noen av de andre tendensene jeg ser i hvordan profilene fremstiller religion, og er

dermed regnet med. Mer om dette nedenfor (se punkt 4.3.1). Hvis vi trekker fra innlegg hvor religion utelukkende er representert gjennom banneord og kraftuttrykk fordeler analyse materialet mitt seg slik: NRK Nyheter med 54 innlegg og NRK P3 med 51 innlegg. Det *Tabell 1* med sikkerhet avslører er at religion blir fremstilt av NRK på Instagram, der hvert femte innlegg grovt regnet inneholder elementer av religion i varierende grad, om det så kun er snakk om ett ord som refererer til religion eller hele innlegg som tematiserer religion.

Tabell 1. Antall innlegg om/med religion og totalt antall innlegg publisert på NRK Nyheter og NRK P3 i perioden 01.01.23 – 30.06.23.

Profil	Innlegg om/med religion	Totalt antall innlegg
NRK Nyheter	58*	375
NRK P3	80**	442
Sammenlagt	138	817

* I 4 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

** I 29 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

Hvis vi tar et blikk tilbake til forarbeidet og analysen jeg gjorde med å identifisere religion i innleggene ved hjelp av de fem kategoriene (se punkt 3.2.2 og *Vedlegg 1*), fordeler antallet tilfeller av de ulike kategoriene seg som presentert i *Tabell 2*. Denne tabellen har jeg inkludert for å tydeliggjøre omfanget av de ulike formene religion opptrer gjennom i innleggene.

Tabell 2. Antall ganger de ulike kategoriene er identifisert i innleggene på NRK Nyheter og NRK P3 i perioden 01.01.23 – 30.06.23.

Profil	Religiøse aktører	Religiøs praksis	Religiøse symboler	Religiøse steder	Religiøs diskurs
NRK Nyheter	19	7	34	6	44*
NRK P3	12	4	17	2	72**
Sammenlagt	31	11	51	8	116

* I 4 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

** I 29 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

Som tabellen antyder, er det klart flest innlegg knyttet opp mot religiøs diskurs. Det er ikke så overraskende å observere en overvekt av uttrykksformene tale og tekst med tanke på at Instagram presenterer seg som en plattform «where people can express themselves» (Meta, 2013b), og innleggene ofte består av tale og/eller tekst i tillegg til bildene og videoene. Det er verdt å merke seg at 29 av tilfellene knyttet til religiøs diskurs på NRK P3 er knyttet til kraftuttrykk og banneord med referanser til religion (se *Vedlegg 3*). Samme type diskurs utgjør

kun fire av tilfellene på NRK Nyheter (se *Vedlegg 3*). De mange forekomstene av banneord og kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng indikerer at det norske språket er påvirket av å ha vært et kristent land gjennom mange hundre år og religion har satt sine spor i kulturen. Det at NRK-profilene anvender slik diskurs uten å eksplisitt referere til religion, forutsetter at brukeren må ha bakgrunnskunnskaper for å kontekstualisere innholdet i diskursen.

Selv etter å ha trukket fra disse 33 tilfellene er det fortsatt kategorien religiøs diskurs som forekommer hyppigst i innleggene i forhold til de andre kategoriene. Dette antyder at NRK-profilene legger stor vekt på å fremstille religion gjennom skriftlig og/eller muntlig diskurs. Etter religiøs diskurs forekommer religiøse symboler mest hyppig, og tabellen viser at religiøse symboler forekommer dobbelt så mange ganger på NRK Nyheter som på NRK P3. Det vil si at religion er visuelt mer synlig på NRK Nyheter enn på NRK P3. Av de 34 innleggene på NRK Nyheter som inneholder religiøse symboler er hijab omtalt i forbindelse med temaet «religiøse hodeplagg» (se punkt 4.2.1) identifisert i 15 av dem. Disse utgjør med det litt under halvparten av alle innlegg med religiøse symboler på NRK Nyheter, og forteller at islamske symboler opptrer hyppig i NRK Nyheteres innlegg.

Religiøse aktører opptrer også i en god del av innleggene. Dette indikerer at NRK-profilene benytter seg av religiøse aktører i sine fremstillinger av religion. Dette skjer ofte i samspill med noen av de andre kategoriene, eksempelvis praksis, symboler eller diskurs: den religiøse aktøren kan belyse religion eller NRK-profilene kan omtale temaer den religiøse aktøren fremtrer i. Aktøren kan i tillegg bære religiøse symboler eller utføre religiøse praksiser som viser aktørens religiøse identitet. Jevnt over viser tabellen at religion forekommer hyppigere innenfor alle kategorier på NRK Nyheter enn på NRK P3. Dette kan indikere at NRK Nyheter fremstiller religion mer sammensatt enn hva NRK P3 gjør. Gjennom at NRK Nyheter anvender flere av kategoriene i formateringen av ett og samme innlegg preges religionens fremstilling i innleggene av flere visuelle elementer som viser ulike aspekter ved religion.

4.1.2 Omfang av religiøse retninger

Av de 138 innleggene på NRK Nyheter og NRK P3 som inneholder religion i varierende grad, omhandler et flertall av innleggene kristendom eller innehar kristne elementer. *Tabell 3* viser hvor mange ganger ulike religioner opptrer i innleggene på de to profilene. Selv om kristendom er hyppigst representert i NRKs fremstilling av religion på de to Instagram-profilene, er flere av disse tilfellene knyttet til kulturelle elementer med opphav i religion, men som i dag har et nedtonet eller ikke-eksisterende religiøst innhold. Selv ved å se bort ifra de 33 tilfellene der

religion kommer til uttrykk gjennom banneord eller kraftuttrykk, er kristendommen hyppigst representert i innleggene på begge profiler. Det er lite spesifisering av ulike kristne konfesjoner i innleggene på begge profiler. Den eneste informasjonen brukeren får om varianter av kristendom er gjennom diskurser som «et konservativt trossamfunn», «paven», «pastor», «lovsang», «prost» og «prest», uten ytterligere spesifisering, med unntak av ett innlegg som spesifiserer «pinsemenigheten i Oslo».¹⁴ Det kan dermed virke som at NRK-profilene i all hovedsak behandler kristendom som en enhetlig størrelse uten å ta stilling til variasjonene innad. Dette underbygges også av omtaler av «kirka» i bestemt form entall, som viser til en kristen enhetstradisjon som henger igjen fra tiden med statskirke i Norge.¹⁵

Tabell 3. Antall innlegg på NRK Nyheter og NRK P3 i perioden 01.01.23 – 30.06.23 som kan knyttes til en eller flere religioner.

Profil	Kristendom	Islam	Nyreligiøsitet	Øvrige religioner	Udefinerbare
NRK Nyheter	33*	17	5	6	1
NRK P3	62**	5	10	8	3
Sammenlagt	95	22	15	14	4

* I 4 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

** I 29 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

Når det gjelder fremstilling av islam i innleggene skjer dette hyppigere på NRK Nyheter enn på NRK P3. Islam blir også oftere tematisert eksplisitt i innleggene på NRK Nyheter, hvor ramadan og hijabkonflikter (se punkt 4.2.1 og 4.2.3) tematiseres ved flere anledninger. På NRK P3 er islam representert i få innlegg, og i de tilfeller islam er identifisert blir ikke religion tematisert overhodet, men opptrer bare som et diskursivt eller visuelt mindre element i innlegget. Islam er altså mer synlig i NRK Nyheter sin fremstilling av religion da de publiserer innhold som for eksempel omhandler ramadan. Mulige grunner til dette kommer jeg tilbake til under analysen av underspørsmål 3 (se punkt 4.3). Det er ingen spesifiseringer av retninger innenfor islam i NRK-profilenes innlegg, men NRK Nyheter knytter noen ganger innleggene sine til bestemte land, og utifra det kan brukeren tolke seg til hvilken retning innenfor islam innlegget omhandler. Eksempelvis kan innlegg om hijabrelaterte konflikter i Iran knyttes til sjiaislam, da denne retningen ligger til grunn for styresettet i landet og flertallet i befolkningen

¹⁴ NRK Nyheter, 13.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtbSpgAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁵ NRK Nyheter, 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; NRK P3, 7.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CquslIEKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

tilhører denne retningen, selv om innlegget ikke spesifikt forteller dette, og det dermed er opp til brukeren å kontekstualisere.¹⁶

Nyreligiøsitet er hyppigst representert på NRK P3. I de fleste tilfeller gjør nyreligiøse elementer seg synlig gjennom diskurs, symboler eller aktører som krystaller, Shaman Durek eller uttrykk som «magi».¹⁷ Det at jeg finner flest tilfeller av nyreligiøsitet på NRK P3 kan indikere at ungdommer og musikkmiljøet, som er to fokusområder NRK P3 særlig dekker, har en interesse og/eller åpenhet for alternativ religiøsitet. Likevel må det påpekes at ett innlegg på NRK P3 synes å ta tydelig avstand fra nyreligiøsitet gjennom å fraråde «manifestering» og oppfordre til tro på vitenskap (se utdypning s.63).¹⁸ Det at NRK Nyheter publiserer lite innhold om nyreligiøsitet kan tyde på at elementer innenfor nyreligiøsitet faller utenfor profilens og/eller målgruppens interessefelt. Dette kan ha sammenheng med sjangeren NRK Nyheter former sine innlegg etter, noe jeg kommer tilbake til i delkapittelet om vinkling og formatering i analysen av underspørsmål 3 (se punkt 4.3).

Kolonnen «øvrige religioner» i *Tabell 3* viser hovedsakelig til østlige religioner som hinduisme og buddhisme, men også til andre religioner som er lite representert i innleggene, som jødedom, sikhisme, taoisme og afrikanske stammereligioner. Det lille omfanget av innlegg på begge profiler som omhandler disse religionene vitner om at religionsfokuset til NRK-profilene ligger på majoritetsreligionene i vesten.

Den siste kolonnen «undefinerbare» viser til innlegg som ikke kan knyttes til noen definert religiøs retning, men allikevel inneholder diskurs som har med religion å gjøre, eksempelvis «religiøs» eller «guddommelig».¹⁹

4.1.3 Oppsummerende tendenser

Grovt regnet inneholder hvert femte innlegg på de to profilene til sammen elementer av religion i varierende grad, om det så kun er snakk om ett ord som refererer til religion eller hele innlegg som tematiserer religion. Religion kommer oftest til uttrykk gjennom diskurs, etterfulgt av symboler og aktører i NRK-profilenes fremstilling av religion. Religion forekommer jevnt over

¹⁶ NRK Nyheter, 3.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CqkeIuogg1S/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁷ NRK P3, 20.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrRHilZoXhj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁸ NRK P3, 23.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CpADfbetL1O/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁹ NRK P3, 2.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpS1Q3BNu-1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 10.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/Cplft4-qFMR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

hyppigere på NRK Nyheter gjennom aktører, praksiser, symboler og steder, enn på NRK P3. Da disse kategoriene i stor grad er visuelle kan det konkluderes med at religion er mer visuelt synlig på NRK Nyheter enn på NRK P3. Forekomsten av religiøs diskurs er nokså lik på de to profilene, sett bort ifra de mange banneordene og kraftuttrykkene med religiøs referanse i NRK P3s innlegg.

Kristendom får klart mest plass i NRK-profilenes fremstilling av religion, men kristendom blir på begge profiler i all hovedsak behandlet som en enhetlig størrelse uten at det tas høyde for variasjonene innad i religionen. Dette kommer blant annet frem gjennom at innleggene spiller på etablert kunnskap som fordrer at brukeren selv må kontekstualisere og knytte titler som «paven», «prest», «prost» og «pastor» til bestemte retninger. Islam er oftere representert på NRK Nyheter enn på NRK P3 som et resultat av NRK Nyheters flittige dekning av blant annet hijabrelaterte saker. Islam blir til kontrast ikke eksplisitt omtalt i noen av innleggene på NRK P3. Nyreligiøse elementer og religiøse elementer fra øvrige religioner er hyppigere identifisert på NRK P3 enn på NRK Nyheter.

4.2 HVILKE RELIGIØSE TEMAER KAN IDENTIFISERES PÅ DE TO PROFILENE?

Kodingen av materialet gjorde det mulig å identifisere flere temaer i NRKs religionsfremstilling på de ulike Instagram-profilene, i henhold til underspørsmål 2. Hvor nøye eller grundig temaene blir dekket varierer veldig fra innlegg til innlegg, men også mellom profilene. Jeg analyserer hvilke temaer NRK omtaler i sin fremstilling av religion på Instagram og trekker korte sammenlikninger mellom profilene.

Utifra alle innleggene analysert på NRK Nyheter og NRK P3 sine Instagram-profil har jeg identifisert flere temaer knyttet til religion, noen mer synlige og omtalte enn andre. I fortsettelsen belyser jeg temaer NRK-profilene tar opp i sin religionsdekning på Instagram.

4.2.1 «Religiøse hodeplagg»

Hijaben fremtrer i 16 av innleggene til NRK Nyheter, både visuelt og gjennom diskurs (se Vedlegg 2). Seks av disse tilfellene omhandler hijab eller hijabrelaterte saker direkte, mens ti av innleggene fremstiller kvinner med hijab uten at hijaben tas opp som tema i innlegget. Til sammenlikning er hijab identifisert i kun tre av innleggene på NRK P3, hvorav ingen av disse innleggene tematiserer hijabbruk eller religion forøvrig. Dette vitner om at der NRK Nyheter setter saker om hijab sentralt i sin dekning av religion, gjør ikke NRK P3 det.

Flere av innleggene til NRK Nyheter som tematiserer religiøse hodeplagg er knyttet til konflikter i Iran hvor kvinner blir straffet for å ikke dekke til håret skikkelig. NRK Nyheter gjennomgående fokus på Irans strenge hijabpåbud vinklet som problematisk og frihetsberøvende tyder på at NRK Nyheter ser påbudet som undertrykkende overfor iranske kvinner. En video på NRK Nyheter omtaler hvordan to iranske kvinner har blitt helt yoghurt over av en mann for ikke å bære hijab, mens en annen video omhandler hvordan et kjærestepar er dømt til fengsel for å ha danset offentlig i Iran og for at kvinnen samtidig ikke bar hijab.²⁰ I tillegg tar et innlegg på NRK Nyheter for seg hvordan iranske myndigheter har installert kameraer i gatene for å identifisere kvinner uten hijab.²¹ Ved at NRK Nyheter vektlegger moralpolitiets strenge reaksjoner knyttet til lovbruddet understreker dette kvinnenens begrensede frihet til å kunne kle seg slik de vil.

I tilknytning til debatten rundt moralpolitiet og det styrende regimet i Iran som straffer kvinner som ikke bærer hijab, omtaler NRK Nyheter også andre utfordringer knyttet til regimet i landet. En video forteller om et gassangrep på en jenteskole i Iran der menneskerettighetsgrupper som Iran Human Rights tror iranske myndigheter skal være direkte eller indirekte involvert.²² Selv om videoen ikke direkte omhandler temaet «religiøse hodeplagg», er temaet indirekte koblet til videoen gjennom videoklipp av kvinner med hijab på sykehus. Synet av de iranske kvinnene og antakelsene til den iranske menneskerettighetsgruppen antyder at NRK Nyheter fremhever utfordringene ved å være kvinne i Iran. Et annet videoinnlegg på NRK Nyheter støtter denne antakelsen hvor aktivister i Norge protesterer mot det iranske regimet og den norsk-iranske artisten Amanda Delara fortvilet forteller at regimet må fjernes.²³

NRK Nyheter har også innlegg knyttet til bruk av hijab i Norge som fremhever utfordringer norske muslimer møter ved å bære det religiøse hodeplagget. Et innlegg tar opp hvordan en ung norsk politiker blir hetset for å gå med hijab i politikken.²⁴ Innlegget forteller om hvordan den unge politikerkvinnen ble kalt «islamist-hore» og at hetsen hun opplevde som ungdomspolitikker i Vesterålen gikk mye på at hun er muslim og går med hijab. Innlegget illustrerer at det ikke bare er negative reaksjoner knyttet til det religiøse hodeplagget i Iran, men

²⁰ NRK Nyheter, 2.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 3.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CqkeIuogg1S/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²¹ NRK Nyheter, 14.april 2023, https://www.instagram.com/p/CrBOb0uMOUO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²² NRK Nyheter, 9.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpkNMZJsVRI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²³ NRK Nyheter, 26.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cn47GN3qHvG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²⁴ NRK Nyheter, 4.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqnBNWPASSd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

også i Norge. Likevel finner jeg ett innlegg på NRK Nyheter som fremhever verdier som av mange blir ansett som positive i vestlige sammenhenger, som autonomi, selvstendighet og frihet. Dette eksempelet presenterer den første kvinnen med hijab i ambulansetjenesten i Norge.²⁵ Det går frem av teksten i innlegget at kvinnen er under utdanning da hun nylig har vært i studiepraksis, og hennes studieleder omtaler henne som «modig» som bruker hijab i arbeidet. Et sitat fra kvinnen forteller at «[j]eg venter på at det skal komme noe negativt, men så langt har jeg vært veldig heldig. I åtte år har jeg hatt på hijab og ikke opplevd noe vondt».²⁶ Kvinnens antakelser om å møte på negative reaksjoner kan antyde at kvinnen har erfart at andre har opplevd negative reaksjoner på å bære hijab. Det at hun forteller at hun i løpet av åtte år med hijab ikke har møtt på noe vondt kan vitne om at NRK Nyheter ikke utelukkende fremhever problematiske forhold knyttet til hodeplagget. Interessant er det riktignok at et eksempel på et uproblematisk forhold til det å bære hijab blir presentert gjennom en ung, utdannet kvinne i Norge.

Religiøse hodeplagg opptrer derimot svært lite i NRK P3 sine innlegg. Kun ett innlegg omhandler dette temaet direkte, og her er det turban som blir tematisert som hodeplagg. I dette innlegget avbildes en mann med turban og den tilhørende teksten «turban er mer enn bare et tøyestykke».²⁷ NRK P3 utdyper ikke innlegget noe videre, men linker til en utdypende artikkel om temaet som en annen redaksjon har skrevet. Teksten indikerer en mangel på kunnskap rundt turbanbruk. Innlegget viser at NRK P3 er åpne for å innby til lesning om religiøse hodeplagg, men tematiserer ikke selv religiøse hodeplagg i sin fremstilling av religion.

Analysen av «religiøse hodeplagg» viser en tendens til at NRK Nyheter fremhever det religiøse hodeplagget hijab i sin fremstilling av religion, både direkte og mer indirekte, mens NRK P3 nesten ikke lar hodeplagget opptre i sine innlegg. Dette gjør at islam får en sentral plass i flere av innleggene på NRK Nyheter. Dette kan ha sammenheng med at NRK Nyheter i større grad enn NRK P3 dekker saker fra utlandet, da særlig regimet i Iran i forbindelse med innleggene tilknyttet denne analysen.

²⁵ NRK Nyheter 23.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnwVHYDqa4Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²⁶ NRK Nyheter 23.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnwVHYDqa4Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²⁷ NRK P3, 3.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqkDBrCu7V2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

4.2.2 «Religion, kjønn og seksualitet»

Dette temaet er identifisert i tolv innlegg på NRK Nyheter sin profil og i ett innlegg på NRK P3 (se *Vedlegg 2*). NRK Nyheters innlegg tenderer til å tematisere en utvikling i retning av mer åpenhet overfor skeive innad i kristne miljøer. Hele tre innlegg på NRK Nyheter er knyttet til religion og seksuell legning – alle i forbindelse med kristendom. Et innlegg legger frem hvordan bruken av kjønnsnøytrale tekster i vielser har økt i kirka, og at stadig flere prester og heterofile par velger å bruke kjønnsnøytrale tekster.²⁸ Det står ikke eksplisitt innenfor hvilke kirkesamfunn denne trenden er observert, men teksten i innlegget nevner «kirka» i bestemt form entall flere ganger, og bildene viser innsiden av et typisk kirkerom innenfor Den norske kirke med kirkebenker, alterring og altertavle. Dette kan antyde at NRK Nyheter knytter trenden til Den norske kirke. Innlegget tyder isåfall på en åpenhet og liberalisering innenfor Den norske kirkes liturgi i retning av aksept for likekjønnet ekteskap og en tilpasning og tilrettelegging for vigsel av skeive par i kirken.

Et annet innlegg på NRK Nyheter informerer om at en homofil pastor har fått flere negative reaksjoner på å være kristen enn på legningen sin.²⁹ Pastoren utdyper at det i starten var vanskelig å snakke om legningen sin i pinsemenigheten han var en del av, men at aksepten innad i kristenmiljøet har økt. Det pastoren opplever som utfordrende er reaksjoner fra folk utenfor kristenmiljøet når han snakker om sin tro, og hvordan kirka han jobber i ikke vier homofile. NRK Nyheter formidler gjennom historien til pastoren at det er spenninger knyttet til det å være skeiv og troende, og at særlig folk utenfra stiller seg kritiske til temaet.

Økt aksept overfor skeive innad i kristenmiljøet viser seg også i et annet innlegg på NRK Nyheter. I dette innlegget forteller en annen pastor at han var passiv til ytringer mot skeive helt frem til at hans egen datter sto frem som skeiv.³⁰ Etter dette har han kjent på en skyldfølelse og flauhet overfor sin egen passivitet. Han begynte å engasjere seg for skeive, og fikk hjelp til å starte interesseorganisasjonen Skeivt kristent nettverk. Pastoren forteller i innlegget at det «ikkje er lett å vere skeiv i dei kristne miljøa, og at det er vanskeleg å vere kristen i dei skeive kretsane». Innlegget tyder på at selv om aksepten for skeive har økt hos enkelte kristne, opplever fortsatt skeive troende utfordringer knyttet til det å være skeiv og kristen i kombinasjon. Påfallende er det at alle innleggene knyttet til religion og seksualitet er publisert i juni-måned

²⁸ NRK Nyheter, 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

²⁹ NRK Nyheter, 13.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtbSpgAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³⁰ NRK Nyheter, 26.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

som ofte er måneden Pride blir markert. Dette antyder at NRK Nyheter ønsker å kaste lys over utviklingen som skjer på området religion og homofili.

Det er også eksempler på innlegg knyttet til temaet «religion og kjønn» hos NRK Nyheter, og her knyttes tematikken utelukkende til kvinner, med unntak av det ovennevnte innlegget som omhandler økt bruk av kjønnsnøytrale tekster i vielser. Et innlegg omhandler et ønske fra FRP om å sjekke alle jenter i skolen for å stoppe kvinnelig omskjæring, noe som i innlegget blant annet blir knyttet til religion.³¹ «Kvinnelig omskjæring blir ofte knyttet til Islam, men gjøres også av kristne og andre trosretninger. Inngrepet nevnes ikke i koranen, og de fleste muslimer i verden gjennomfører ikke inngrepet», står det i innlegget med kildehenvisning til Kvinnehelsemeldingen og NHI. Måten NRK Nyheter parafraserer Kvinnehelsemeldingen og NHI gjennom en forsiktig holdning overfor islam, vitner om at profilen har en berøringsfrykt overfor islam. Der NRK Nyheter forsvarer det at noen knytter inngrepet til islam gjennom å opplyse om at inngrepet ikke nevnes i Koranen, blir derimot kristne og andre trosretninger for det første ikke spesifisert, og for det andre ikke forsvart slik islam blir her. Selv om NRK Nyheter gjør en innsats for ikke å knytte inngrepet til islam, renvasker de ikke religion forøvrig fra praksisen.

Det er ikke bare hendelser i Norge knyttet til religion og kvinner som blir fremstilt på NRK Nyheter. En «gladsak», som NRK Nyheter kaller det, informerer om at paven lar kvinner stemme for første gang uten å spesifisere hvor eller hva de får være med å stemme over.³² I tillegg kan flere av innleggene omtalt i forrige avsnitt under temaet «religiøse hodeplagg» også knyttes til kjønnsstatistikken gjennom sitt fokus på kvinner og hijabbruk. Det at innleggene, som omhandler religion i svært forskjellig grad, nesten utelukkende er knyttet til kvinner kan være et resultat av en pågående likestillingsdebatt i samfunnet. Det som imidlertid er interessant er hvordan fokuset på likestilling også ser ut til å prege dekningen av saker fra andre land med helt andre kulturer i forhold til kjønnsroller og likestilling. NRK Nyheter fremstiller eksempelvis utelukkende saker om iranske kvinner og deres negative opplevelser med å leve i et land med strenge hijabpåbud og mangel på likestilling, uten å få frem at det trolig er mange kvinner som også synes godt om denne måten å leve på. Disse innleggene blir med det fremstilt gjennom vestlige øyne med et vestlig likestillingsperspektiv som det «rette», også for land som Iran.

³¹ NRK Nyheter, 27.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct_cmcIMx5J/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³² NRK Nyheter, 28.april 2023, https://www.instagram.com/p/CrleNBjuFgw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

På NRK P3 er det kun én reel knyttet til «religion, kjønn og seksualitet». Denne omhandler den ikke-binære artisten Sam Smith og hans nye musikk som har klare diskursive referanser til religion i sangtitler og -tekster.³³ Det at NRK P3 kun har ett innlegg som omtaler dette temaet vitner om at religion, kjønn og seksualitet ikke er et tema NRK P3 i stor grad forbinder til religion i sin fremstilling.

4.2.3 «Religiøse høytider og helligdager»

Jeg har identifisert seks innlegg på NRK Nyheter som omhandler «religiøse høytider og helligdager», og tilsvarende fire innlegg på NRK P3 (se *Vedlegg 2*). Jeg ser en tendens til at NRK-profilene i stor grad fremstiller kristne høytider som inngår i perioden jeg analyserer, eksempelvis påske, pinse og Sankthans, i et kulturelt sekulært perspektiv der høytidene ikke forankres i kristendom som religion. Den muslimske fastemåned ramadan blir til kontrast tydelig forankret i religion på NRK Nyheter, trolig som et resultat av at høytiden ikke har like dype røtter i en norsk kontekst, men tematiseres ikke overholdet på NRK P3. Høytider og helligdager fra andre religioner er ikke dekket av NRK-profilene. Disse observasjonene skal jeg tydeliggjøre med noen eksempler.

Den muslimske fastemåned ramadan blir dekket av NRK Nyheter ved flere anledninger. Et innlegg omhandler ramadan, hvor en muslimsk kvinne står frem og sier det er viktig å feire ramadan i år da mange muslimer opplever fordommer, og kvinnen mener norsk og religiøs identitet ikke bør gå på bekostning av hverandre.³⁴ NRK Nyheter fremhever at muslimer føler et behov for økt bevissthet rundt fastemåned. En video publisert en måned senere på NRK Nyheter gjør nettopp dette: skaper bevisstgjøring rundt ramadan. I videoen forteller en muslimsk, ung mann at ramadan ikke bare innebærer å faste og å be, men også å være snill og hjelpsom mot andre.³⁵ Motivasjonen for det sistnevnte forankrer mannen i islam. Det at mannen er ung kan vitne om at NRK Nyheter bruker en ung person slik at målgruppen lettere kan relatere til innlegget. Dekningen av ramadan forteller at NRK Nyheter ønsker å gjøre følgerne sine fortrolige med den muslimske høytiden. Ved å kaste lys over ulike aspekter ved fastemåned gjør NRK Nyheter sine følgere mer bevisste på hva fastemåned innebærer og hvordan den oppleves for muslimer.

³³ NRK P3, 28.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³⁴ NRK Nyheter, 23.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqIPHMCMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³⁵ NRK Nyheter, 21.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrTraMcoJcC/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 tematiserer ikke ramadan overhodet. Dette viser igjen at islam blir tildelt lite plass i NRK P3 sin fremstilling av religion.

I et innlegg presenterer NRK Nyheter fridagene for det kommende året, der offentlige fridager i forbindelse med pinse, jul og påske tidsfestes.³⁶ Innlegget har ingen ytterligere forankring til religion. Det finnes ingen innlegg som omhandler påske på samme måte som ramadan blir dekket. Påsken blir kun omtalt i forbindelse med fridager og fremkommer av ord som «påskequiz» og «påskekrim».³⁷ Liknende eksempler finnes på NRK P3 der påsken omtales i forbindelse med for eksempel «påskeegg».³⁸ Den kristne påkehøytiden – som tross alt er den viktigste høytiden for kristne – blir med det heller knyttet til det sekulære livet og fridager, enn å bli forankret i religion.

NRK P3 har én reel hvor elementer fra den kristne påskefortellingen inngår, uten at temaet i innlegget er påske. Reelen handler om en P3-reporter som spør folk på gata hva de tror Jesus hadde lyttet til på Spotify hvis han levde i dag.³⁹ Påsketemaet kommer frem av reporterens spørsmål: «Palmesøndag. Yeah. Hvilken låt var det som ble spilt da han gikk gjennom palmene?». Da innlegget ikke gir noe kontekst til hvem Jesus var eller hvorfor han «gikk gjennom palmene», forutsetter NRK P3 sin fremstilling av påsken at følgerne har forkunnskaper om påskefortellingen. Dette vitner om at NRK P3 støtter seg på en oppfatning om at påsken er allmennkjent blant følgerne sine, og er et eksempel på at profilen anvender kristen kulturarv i innleggene sine.

I et innlegg om Sankthans på NRK Nyheter knyttes dagen til religiøs tradisjon i tillegg til å fortelle om feiringens sekulære aspekter, samt advare om stor brannfare i forbindelse med båltenning.⁴⁰ NRK Nyheter informerer om at grunnen til at vi feirer dagen både er knyttet til kristendom og det NRK Nyheter kaller «overtro» (se punkt 4.3.2 for utdypning). NRK Nyheter skriver dagen vanligvis bruker å være en folkelig sommerfest, men at det egentlig er en kristen høytid som feirer fødselen av døperen Johannes. Videre skriver de at bålet som gjerne blir tent på Sankthans henger sammen med troen på å skremme bort onde ånder. Ifølge NRK Nyheter har dagen blitt sett på som en av heksenes hovedfester. Innlegget anslår at følgerne ikke vet

³⁶ NRK Nyheter, 17.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnhvwpqK7v2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³⁷ NRK Nyheter, 3.april 2023, https://www.instagram.com/p/Cqk5qdAMung/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 7.april 2023, https://www.instagram.com/p/CquvOaUsufj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³⁸ NRK P3, 8.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqxDMNcqMoN/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

³⁹ NRK P3, 7.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CquslIEKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴⁰ NRK Nyheter, 23.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

grunnen til at dagen markeres da de sentralt i bildet fremhever teksten «Derfor feirer vi Sankthans». Innlegget fremstiller den religiøse bakgrunnen for feiringen som nettopp det, en bakgrunn, og at feiringen i dag utelukkende er knyttet til en sosial fest. Dette «vi»-et som opptrer i innlegget, som gir inntrykk av at dette gjelder hele samfunnet, brukes ikke om ramadan. Innlegget om Sankthans forankres mer kulturelt enn religiøst.

4.2.4 «Overgangsritualer»

Jeg har identifisert åtte innlegg på NRK Nyheter og fem innlegg på NRK P3 som omhandler overgangsritualer (se *Vedlegg 2*). NRK-profilene tenderer til å dekke overgangsritualer sett ut fra et kulturelt og/eller sekulært perspektiv. Dette fremkommer i flere innlegg som i varierende grad omhandler bryllup. Det kulturelle perspektivet på bryllup kommer til uttrykk i én av NRK Nyheter sine videoer som viser et Bollywood-inspirert indisk bryllup med dans og kvinner kledd i sarier.⁴¹ Videoen fokuserer i liten grad på det religiøse, med unntak av å vise tradisjonelle hinduiske klesdrakter og informere om at stadig flere med minoritetsbakgrunn gifter seg i Norge. Dette er et eksempel på at NRK Nyheter forankrer vigsel i kultur.

To andre innlegg på NRK Nyheter inneholder personer som trekker frem det å gifte seg som en større begivenhet. Det ene innlegget presenterer en kvinne som forteller om faren som har Alzheimer, og kvinnen er trist over at faren ikke kommer til å være der den dagen hun gifter seg «eller oppnår store ting».⁴² Det andre innlegget presenterer en mann som har levd på asylmottak i 14 år og ikke har rett til å jobbe, å gifte seg eller få ID-kort.⁴³ Giftemål blir trukket frem som større begivenheter i livene til disse personene, men blir i liten grad knyttet til en religiøs handling. Eneste unntakene er de to tidligere nevnte innleggene som henholdsvis informerer om økt bruk av kjønnsnøytrale tekster i vielser i Den norske kirke og den homofile pastoren som har møtt kritikk for at kirka han er ansatt i ikke vier homofile (se punkt 4.2.2). Dette viser at det kulturelle kommer i forgrunnen i NRK Nyheter fremstilling av vigsel, mens det religiøse aspektet først fremstilles når ritualer er knyttet til likebehandling mellom kjønn.

I forbindelse med død viser et innlegg et minnested for den drepte amerikaneren Tyre Nicoles som fikk internasjonal oppmerksomhet etter å ha blitt livstruende skadet av fem

⁴¹ NRK Nyheter, 3.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cryk7X1oLxH/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴² NRK Nyheter, 21.februar 2023, https://www.instagram.com/p/Co733wMsN_1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴³ NRK Nyheter, 10.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnO5nGSq8m/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

politimenn.⁴⁴ Minnstedet er pyntet med tente lys i hjerteformasjon med illustrasjoner av Jesus (se bilde 8). Bildet i innlegget illustrerer religionens plass i forbindelse med død.

Bilde 8. Minnstedet pyntet med tente lys i hjerteformasjon med illustrasjoner av Jesus. Skjermdump fra NRK Nyheter på Instagram, 29.april 2024. (Hentet fra NRK Nyheter, 2023a)

Et annet innlegg illustrerer ei nonne som har vært begravd siden 2019, men som nesten ikke har råtnet.⁴⁵ Religion er ikke spesifikt fremhevet i innlegget utenom at ei nonne er iført nonnedrakt og et bønnekjede, samt at innlegget illustrerer den kristne praksisen med å begrave den døde. Innleggene knyttet til død viser innblikk i aspekter knyttet til det kristne overgangsritualet begravelse, men det kristne elementet er ikke fremhevet eller utdypet. Dette kan komme av at dødsritualet praktiseres av både troende og ikke-troende, og spiller på kjente forestillinger som forutsetter bakgrunnskunnskap.

Kun ett innlegg nevner «konfirmasjon». Innlegget har ingen kobling til religion og «konfirmasjon» er kun nevnt i forbindelse med kjøpepress og bunad.⁴⁶ Andre overgangsritualer blir ikke fremstilt i NRK Nyheter sine innlegg. Oppsummert blir overgangsritualer i stor grad koblet til kultur i innleggene hvor det religiøse aspektet enten er nedtonet og eller fraværende, samt at innleggene i stor grad forutsetter at mottakeren har bakgrunnskunnskaper til å

⁴⁴ NRK Nyheter, 1.februar 2023, https://www.instagram.com/p/CoHncoIqmo1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴⁵ NRK Nyheter, 30.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cs3q8DRMf6D/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴⁶ NRK Nyheter, 8.mai 2023, https://www.instagram.com/p/Cr-mEQBAqSa/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

kontekstualisere innholdet i innleggene da det gis lite informasjon knyttet til ritualene som omtales og illustreres.

Jeg har i tillegg identifisert to reels på NRK P3 knyttet til begravelse, som begge er produkter av humorpodkasten «Kladden har dævvva». I en reel forteller komikeren Magnus Devold om hvordan han ønsker seg en 40 meter lang kiste når han skal gravlegges for å minnes at han var en lang mann.⁴⁷ Han presiserer at alle gjester må være med å bære kista, og P3-programlederen følger opp med en kommentar om at han synes det er en fin tanke fordi en begravelse også handler om fellesskap. Her trekker NRK P3 frem en sentral verdi knyttet til begravelse, men videre utover dette blir begravelse omtalt som en allment kjent praksis som bygger på kjente forestillinger.

I en liknende reel på NRK P3 forteller en gravferdskonsulent om en hendelse hvor en kraftig mann var lagt i en kiste hvor bunnen begynte å gi etter, og konsulenten til sin store fortvilelse måtte stroppe sammen kista med lastestropper før de pårørende ankom kirken.⁴⁸ Overraskende nok blir de pårørende glade for å se stroppene, fordi den avdøde hadde jobbet som lastebilsjåfør, og lastestroppene minnet dem om den avdøde. Innlegget viser hvordan det å minnes den avdøde står sentralt i begravelsesritualet, men som i innlegget over blir ikke begravelsesritualet omtalt noe ytterligere, og reelen legger opp til at følgerne har forkunnskaper om begravelse.

I tillegg har jeg identifisert eksempler på NRK P3 som nevner ord relatert til overgangsritualet dåp. En reel presenterer en ung nykommer i artist-Norge, og hun forteller at en venn «døpte» henne det nåværende artistnavnet hennes.⁴⁹ Artisten bruker ordet «døpt» til å formidle at hun fikk kallenavnet og artistnavnet av en venn, og ikke at hun faktisk ble døpt. Dette er et eksempel på at artisten anvendte kristen dåpspraksis som et bilde på en sekulær handling knyttet til å få navn, noe NRK P3 godtar med tanke på at de ikke utdyper dette videre i innlegget.

Begge profiler publiserer opp til flere innlegg som omtaler religiøse overgangsritualer uten å spesifisere konteksten. Dette kan vitne om at kunnskap om overgangsritualer forutsettes, og at overgangsriter som kulturelle allmennkjente handlinger ikke nødvendigvis blir forbundet med religion.

⁴⁷ NRK P3, 20.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/Co4b_5wowbd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴⁸ NRK P3, 3.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CqkXgP5NZfO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁴⁹ NRK P3, 19.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/Co2FKqpIcGZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

4.2.5 Oppsummerende tendenser

Analysen av religiøse temaer i innleggene har først og fremst vist en variasjon mellom profilene. NRK Nyheter tenderer til å dekke religion gjennom dagsaktuelle saker på nyhetsagendaen og tematiserer blant annet hijabbruk og utfordringer knyttet til hodeplagget i både Norge og Iran, noe NRK P3 ikke dekker. NRK Nyheter fremstiller utfordringene knyttet til hijabbruk som frihetsberøvende og undertrykkende overfor kvinner. Til kontrast blir uproblematisk forhold knyttet til det å bære hijab presentert gjennom en ung, utdannet kvinne i Norge hvor NRK Nyheter fremhever verdier som av mange blir ansett som positive i vestlige sammenhenger, som autonomi, selvstendighet og frihet. Det at NRK Nyheter bruker unge til å fremstille «gode» sider ved islam kommer også frem gjennom andre innlegg. Dette tyder på at profilen bruker unge personer for at målgruppen lettere kan relatere seg til innleggene.

Innlegg om og med religion på NRK Nyheter er ofte knyttet til kvinner. Profilens store fokus på kvinner kan være et resultat av en pågående likestillingsdebatt i samfunnet. NRK Nyheter tenderer til å legge en vestlig likestillingsforståelse til grunn for dekning av saker som omhandler religion og kjønn også i land der likestilling ikke er like utbredt. Kjønnstematikken blir også knyttet til religion og seksualitet, hvor NRK Nyheter tenderer til å tematisere en utvikling i retning av mer åpenhet overfor skeive innad i kristne miljøer, selv om det også er spenninger knyttet til det å være skeiv og troende. Temaet blir gjerne presentert gjennom enkeltindivider som forteller om sine opplevelser. Et fokus på religion og homofili utelukkende under Pride-måneden kan antyde at NRK Nyheter ser religion som én av utfordringene skeive står overfor. NRK Nyheter fremstiller tendenser til liberalisering innenfor kristenmiljøet som en underforstått god utvikling, da tendensene samsvarer med storsamfunnets liberale verdier. NRK P3 tematiserer ikke kjønn og seksualitet eksplisitt.

NRK-profilene tematiserer i stor grad kristne markeringer som en kulturell praksis, som i stor grad har blitt frakoblet sitt religiøse innhold. Kristne høytider, helligdager og overgangsritualer blir i stor grad forankret til kultur og sekulært liv, mens muslimske høytider som fastemåneden ramadan blir forankret i religion. Det at NRK-profilene forankrer kristne høytider, helligdager og overgangsritualer i kultur medfører at det religiøse innholdet og den religiøse bakgrunnen blir diffus eller forsvinner helt. Dette kan forklares ved at NRK i fremstillingen av kristendom spiller på etablert kunnskap, mens islam tillegges mer utdypning da religionen ikke har samme historiske røtter i Norge og den etablerte kunnskapen dermed er mindre utbredt.

4.3 HVORDAN FORMATERER NRK INNHOLD OM RELIGION PÅ DE TO PROFILENE?

Analysens tredje del om formatering (underspørsmål 3) er avgrenset (jf. punkt 3.2.3) til tre aspekter ved formateringen; (1) Første aspekt handler om hvor mye fokus religion får i fremstillingen. Her klassifiserer jeg innleggene i kategoriene «forgrunn», «mellomgrunn» og «bakgrunn» for å belyse dette. (2) Andre aspekt tar for seg hvordan religion vinkles i profilenes formatering av religion. (3) Tredje aspekt tar for seg de tekniske formateringene i innleggene, herunder hvilke formater innleggene har (bilde/video), mengden tekst i innleggene og anvendelse av multimediale virkemidler i formateringen. Å undersøke ulike aspekter ved formateringen i innleggene, komplementere med funnene mine tilknyttet de to tidligere underspørsmålene, gir meg et bredt utgangspunkt for å besvare hovedproblemstillingen om hvordan NRK fremstiller religion på Instagram.

4.3.1 Religion i «forgrunn», «mellomgrunn» eller «bakgrunn»

Religion opptrer i både forgrunnen, mellomgrunnen og bakgrunnen i innleggene jeg har analysert. I tillegg til det kvalitative tilknyttet hvem eller hva som blir viet fokus i innleggene, vil jeg under dette punktet også (som i underspørsmål 1) undersøke omfang. En kvantitativ analyse av forgrunn, mellomgrunn og bakgrunn i innleggene kan belyse hvordan profilene formaterer innhold om og med religion, altså hvor mye fokus det er på religion i innleggene. Dette vil igjen supplere den kvalitative analysen av hvordan profilene formaterer religion.

FORGRUNN

Tabell 4 (neste side) viser en oversikt over hvordan religion fremtrer på de to NRK-profilene. Tallene viser at religion får større fokus på NRK Nyheter, da religion opptrer hyppigere i forgrunnen i innleggene på NRK Nyheter enn på NRK P3. Rundt hvert femte innlegg som innehar religion på NRK Nyheter plasserer religion som hovedanliggende i innlegget. I disse tilfellene er oftest flere av kategoriene aktør, praksis, diskurs, symboler og steder identifisert i samspill med hverandre. Av de tolv innleggene hvor religion er fremstilt i forgrunnen hos NRK Nyheter omhandler syv innlegg islam i forbindelse med hijabbruk og ramadan (se punkt 4.2.1 og 4.2.3), fire er tilknyttet kristendom og temaene seksualitet og høytider (se punkt 4.2.2 og 4.2.3), samt at ett innlegg er relatert til buddhisme (se *Vedlegg 3*). Dette viser at islam er tydelig i fokus i NRK Nyheter sin religionsdekning, og at profilen ser det nyhetsverdige å dekke dette innholdet. Typisk for disse innleggene er en eller flere muslimske aktører i bildet/ videoen, ofte iført hijab, og en tekst som utdyper det bildet/videoen illustrerer som fokuserer på religion.

På NRK P3 er det kun fem innlegg som fremstiller religion i forgrunnen i innlegget: tre omhandler kristendom, ett omhandler nyreligiøsitet og ett omhandler sikhisme (se *Vedlegg 3*). Innleggene som omhandler kristendom er alle knyttet til temaet «religion og musikk» (se punkt 4.2.5). Det at NRK P3 har få innlegg hvor religion opptrer i forgrunnen, viser at profilens fokus ikke først og fremst ligger på dekking av religion. Det at profilen likevel dekker tre ulike religioner blant de få innleggene med religion i forgrunnen, kan tyde på at når NRK P3 først velger å dekke religion i forgrunnen, fokuserer de på å dekke varierte religiøse tradisjoner. Det er verdt å påpeke her igjen at islam ikke er representert i forgrunnen hos NRK P3.

Tabell 4: Oversikt over hvor fremtredende religion formateres i innleggene på NRK Nyheter og NRK P3 i perioden 01.01.23 – 30.06.23.

Profil	Religion i forgrunn	Religion i mellomgrunn	Religion i bakgrunn	Totalt antall innlegg
NRK Nyheter	12	12	34*	58
NRK P3	5	12	63**	80
Sammenlagt	17	24	97	138

* I 4 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

** I 29 tilfeller brukes banneord eller kraftuttrykk med religiøse referanser i en sekulær sammenheng.

MELLOMGRUNN

Det er like mange tilfeller av religion i mellomgrunnen på NRK Nyheter og NRK P3, der religion opptrer som ett av flere sentrale temaer i innlegget. I likhet med innlegg som fremhever religion i forgrunnen, innehar innlegg med religion i mellomgrunnen også flere av kategoriene diskurs, symbol, praksis, sted og aktør i samspill, men i noe mindre grad enn ved religion i forgrunnen. Innleggene på NRK Nyheter dekker et variert innhold og omhandler kristendom, islam og hinduisme i kombinasjon med temaer som ikke omhandler religion. Hele ni av disse tolv innleggene er tilknyttet kristendom i forbindelse med blant annet høytider (se punkt 4.2.3) der både religiøse og ikke-religiøse aspekter til sammen utgjør innholdet i innleggene (se *Vedlegg 3*). Kristendommens hyppige tilstedeværelse i innlegg hvor religion opptrer i mellomgrunnen indikerer at NRK Nyheter ikke er fremmede for å fremstille kristne elementer. Hijabbruk fremheves også i innlegg hvor religion opptrer i mellomgrunnen. Dette kan tyde på at NRK Nyheter vektlegger hijabtematikken på sin profil.

Av de tolv innleggene hvor religion opptrer i mellomgrunnen på NRK P3, er også ni av dem knyttet til kristendom i tilknytning til blant annet temaet religion og musikk (se punkt 4.2.5), mens de resterende tre innleggene innehar nyreligiøse elementer (se *Vedlegg 3*). Som i

forgrunnen, er også kristendom den religiøse retningen som blir tildelt mest fokus når religion fremtrer i mellomgrunnen i innleggene på NRK P3. Da det er få andre religiøse retninger som blir tildelt plass i forgrunnen og mellomgrunnen på NRK P3, blir vekten på kristendom enda tydeligere i NRK P3s fremstilling av religion.

BAKGRUNN

Innleggene hvor religion inngår i bakgrunnen, altså der religion ikke tematiseres eksplisitt i innlegget, er varierte og innehar elementer fra flere religioner, og fra ulike deler av verden. Kristendom er representert i 20 av de 34 innleggene på NRK Nyheter der religion fremtrer i bakgrunnen, islam i syv, nyreligiøsitet i fire og de resterende tre innleggene er knyttet til øvrige religioner (se *Vedlegg 3*). I alle disse tilfellene fremtrer religion gjerne gjennom kun én eller to av kategoriene diskurs, symbol, aktør, praksis eller sted. Et flertall av innleggene inneholder religiøs diskurs der ord eller uttrykk tilknyttet religion eller religiøs kulturarv blir anvendt i innleggene uten å utgjøre en del av tematikken.

Et innlegg informerer om samenes nasjonaldag og at det er «dårlig karma for reindriften» å fortelle hvor mange rein en har.⁵⁰ Her blir et ord hentet fra hinduistisk og buddhistisk konsekvenslære brukt for å illustrere samisk kultur. Når religion opptrer i bakgrunnen på denne måten, viser det at religiøse elementer fra ulike religioner har påvirket hverdagspråket. Dette kommer til uttrykk når NRK Nyheter her bruker ordet «karma» som et allment kjent uttrykk. Innleggene knyttet til islam avbilder kvinner iført hijab i både inn og utland uten at innleggene omhandler eller tematiserer religion. Det at islam fremtrer hyppigere i forgrunnen og mellomgrunnen enn i bakgrunnen, indikerer at når NRK Nyheter fremstiller islam, gjør de det oftere eksplisitt enn implisitt (se utdypning s.38).

Selv om begge profiler har flest innlegg hvor religion fremtrer i bakgrunnen, fremkommer det av *Tabell 4* at dette utgjør om lag 80 % av innleggene på NRK P3. Dette kommer av de mange tilfellene av banneord og kraftuttrykk med bakgrunn i religion som inngår i (ungdoms)kulturen som gjennomsyrrer NRK P3 sin profil. Disse tilfellene er markert i tabellen for å ikke gi feilaktig informasjon, men samtidig demonstrere hvor frekvent forekomsten av banneord og kraftuttrykk med religiøst opphav er. Til sammenlikning er forekomsten av denne typen diskurs identifisert i fire innlegg på NRK Nyheter (se *Vedlegg 3*). Dette er et eksempel på at religion fremtrer gjennom kultur i NRK P3 sine innlegg. Trekker vi fra alle tilfeller der religiøse referanser opptrer i forbindelse med banneord og kraftuttrykk, sitter vi igjen med 34

⁵⁰ NRK Nyheter, 6.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoUA7jjKrXS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

innlegg med religion i bakgrunnen på NRK P3 (se *Vedlegg 3*). Blant disse forekommer det elementer fra en rekke religioner, særlig gjennom diskurs; kristendom gjennom påskereferanser som «påskeegg» og østlige religioner i forbindelse med interiørparfyme med duft av «holy lotus».⁵¹ Det at mange innlegg inneholder ord og uttrykk med religiøse referanser, vitner om at ordene er tatt opp i norsk språk gjennom kultur og globalisering. Det at NRK-profilene anvender slik diskurs uten å eksplisitt referere til religion, forutsetter at brukeren selv må kontekstualisere innholdet i diskursen utifra sine kunnskaper.

Religion fremtrer også i bakgrunnen gjennom symboler som yin og yang-symboler på klær eller smykker med kors (se punkt 4.2.5). Ved at religiøse symboler fremtrer i bakgrunnen i bilder og videoer demonstrerer NRK-profilene implisitt religionens forekomst i samfunnet. Det at hijaben kun fremtrer visuelt i bakgrunnen i tre innlegg blant alle de 80 innleggene på NRK P3 viser hvordan denne profilen ikke vektlegger islam i sin fremstilling av religion.⁵²

Oppsummert blir religion oftere satt i fokus hos NRK Nyheter enn hos NRK P3 som indikerer at religion fremstilles mer eksplisitt av NRK Nyheter enn av NRK P3. NRK P3 har til gjengjeld mange vage religiøse elementer knyttet til kulturen. Ved at for eksempel religiøse symboler fremtrer i bakgrunnen i bilder og videoer demonstrerer NRK-profilene implisitt religionens forekomst i samfunnet. Når NRK Nyheter omtaler islam utgjør som regel islam en sentral del av innholdet i innlegget, enten ved å bli fremhevet i forgrunnen eller i mellomgrunnen. NRK P3 har svært lite innhold knyttet til islam, og de få gangene islam opptrer i innleggene er dette som regel godt gjemt i bakgrunnen. Dette vitner om at islam er så godt som utelatt fra NRK P3s fremstilling av religion. Kristendom blir fremhevet i mer varierende grad, og fremstilles av NRK-profilene både i forgrunnen, mellomgrunnen og bakgrunnen. Dette indikerer at kristendom både blir fremstilt eksplisitt og inngår implisitt gjennom kulturelle elementer i NRK-profilenes fremstilling av religion.

4.3.2 Vinklinger i innleggenes formatering

Hvordan NRK-profilene vinkler innlegg om eller med religion har påvirkning på hvordan profilene fremstiller religion. I fortsettelsen presenterer jeg eksempler på hvordan profilene vinkler innhold om religion.

⁵¹ NRK P3, 2.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CqhzD9_NSaj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 8.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqxDMNcqMoN/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁵² NRK P3, 16.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/CnfAMPxsrLV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 19.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/CnmDQB_Slida7/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 5.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoRujzHMN_s/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

OPPLYSNING

NRK Nyheter publiserer hovedsakelig innhold typisk for nyhetssjangeren, med innlegg preget av seriositet, opplysning og aktualitet, også når det kommer til innlegg om og med religion. Dette kommer frem gjennom formelt ordlag, opplysende tekster og bilder eller videoer som illustrerer enten personer eller situasjoner innlegget omhandler. Et eksempel på et opplysningsvinklet innlegg er et innlegg om Sankthans.⁵³ I dette innlegget opplyser NRK Nyheter om grunnen(e) til at vi feirer Sankthans, og knytter det til både kristen tradisjon om å feire fødedagen til døperen Johannes, og til hedensk skikk som en markering av en av heksenes hovedfester, ifølge magi og «overtro» (NRK Nyheter sitt ordvalg). Selv om innlegget er formatert i en opplysende stil, indikerer ordbruken «overtro» at NRK Nyheter bruker negativt ladede ord for å beskrive gamle hedenske skikker, da selvet ordet bringer med seg en forestilling om noe som ikke er ekte og kan virke nedlatende overfor den gamle tradisjonen. Gjennom at NRK Nyheter vinkler et innlegg som opplysning indikerer dette at redaksjonen bak profilen går utifra at innholdet ikke er allmenn kjent og det med det er et behov for oppklaring. Dette kan virke belærende, slik som i innlegget om Sankthans der de introduserer innlegget med teksten «Derfor ferierer vi Sankthans».

HUMOR

Innleggene på NRK P3 har en annen karakter eller sjanger enn innleggene på NRK Nyheter. NRK P3 vinkler mye av sitt innhold i retning av underholdning og humor, ikke overraskende ettersom profilen dekker mye musikk og (ungdoms)kultur i samfunnet gjennom enkelt og uhøytidelig språk, mye preget av slang og banneord. Ett eksempel på innlegg hvor religiøse aspekter inngår i underholdning er en reel som presenterer fem unge kvinner som lattermilde forteller om deres opplevelser rundt seksualundervisning på skolen.⁵⁴ Her kommer det frem at en av kvinnene hadde fortalt familien sin om leksjonen, og ble møtt med reaksjonen «hold det på skolen». En annen av kvinnene forteller at de ble vist en film av en fødsel, og hun hadde blitt rystet over synet. En av de andre kvinnene følger opp med å si at det ikke er rart hun er rystet når hun har blitt fortalt hjemme at «barn bare faller ned fra himmelen» og at for å få barn «ber vi bare til Gud», og alle ler gjenkjennende i det som blir fortalt. Kvinnenes religiøse oppdragelse blir brakt frem i lyset og vinklet på en mild, humoristisk måte. Innlegget kunne blitt opplevd

⁵³ NRK Nyheter, 23.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁵⁴ NRK P3, 13.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/Comv9RHo1Gv/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

som latterliggjøring av religiøs oppdragelse, men da kvinnene forteller fra et innenfraperspektiv og med kjærlighet i stemmen opplever jeg heller at kvinnene ufarliggjør sine religiøse oppdragelser.

LATTERLIGGJØRING

Humor er en balansegang, og ironi kan fort bikke over til å bli latterliggjørende. To reels på NRK P3 omhandler en P3-reporter som gjennomfører det han kaller «medarbeidersamtaler med folk på gata», hvor han blant annet intervjuer en gatetrubadur med gitar som synger om Jesus.⁵⁵ Trubaduren uttaler i den ene reelen at «vi er alle syndere», og P3-reporteren responderer med å fnise og lage et overrasket ansiktsuttrykk som en forsvarsreaksjon. Med dette kroppsspråket indikerer reporteren at han tar avstand fra trubadurens uttalelser, og fnisingen gjør at han latterliggjør trubaduren til en viss grad. I den andre reelen spør reporteren hva den beste «Jesus-jammen» til trubaduren er, og trubaduren synger i mens reporteren litt tullete står med lukkede øyne og nyter sangen med ansiktet opp mot himmelen. Uttrykket «Jesus-jam» er en tullete måte å si lovprisning på, influert av ungdomskultur og musikkbransje. Reporteren trekker med det inn humor og ironi gjennom både tale og kroppsspråk i disse to reelene og vinkler den religionsutøvende trubaduren som til dels latterliggjørende.

Jeg finner også humor og ironi som kan bli oppfattet som latterliggjørende i en reel på NRK P3 der en komiker gjør stand up om innholdet i boka «Veien til førerkortet».⁵⁶ Her siterer komikeren fra kapittelet om mørkekjøring at «det er flere utfordringer med det å kjøre i mørket», og fortsetter videre på sin egenkomponerte forklaring: «det kan som kjent være vanskelig å se fotgjengere, dyr eller Shaman Durek. Ikke fordi han er svart, men fordi han kan magi». Shaman Durek og hans religiøse praksis blir trukket inn i humoren, og brukerens følelser aktiveres (jf. Valen-Utvik, 2022, s.168) ved at komikeren og de andre i studio fniser etter vitsen. Jeg opplever humoren og latteren som en latterliggjøring av Durek sine sjamanferdigheter.

RELIGIONSKRITIKK

Humor og latterliggjøring kan bikke over til nedlatende omtale av religion, også kjent som religionskritikk. Et innlegg på NRK P3 omhandler det nyreligiøse elementet horoskop der en

⁵⁵ NRK P3, 8.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cr24MFSIHdt/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁵⁶ NRK P3, 20.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrRHilZoXhj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

kvinne forteller at hun får «ick» av horoskop.⁵⁷ Uttrykket «ick» forklares av kvinnen selv i et meningsinnlegg på NRK P3 sin hjemmeside som «(...) handlinger eller egenskaper ved andre som vekker avsky eller vemmelse hos en selv. Å få en ick kan gjøre at tiltrekningen til en annen person umiddelbart daler og forsvinner» (Grønnesby, 2023). Kvinnen snakker med det om horoskop som noe hun får en dårlig følelse av og er kritisk til. Det at horoskop blir vinklet som noe «som vekker avsky» (jf. Grønneby, 2023) hos en ungdom kan bidra til at andre blir påvirket av samme tankegang. Alderen hennes vitner om at NRK P3 bruker en representant fra målgruppen sin for å kritisere den nyreligiøse praksisen.

En del av innleggene på NRK Nyheter vinkles i retning av religionskritikk. I disse tilfellene fremtrer religion i forgrunnen eller mellomgrunnen. Religion kommer dermed svært tydelig eller nokså tydelig frem i innlegg knyttet til religionskritikk, som gjør kritikken mindre subtil, og mer eksplisitt rettet mot bestemte religioner. Et innlegg på NRK Nyheter forteller om Dalai Lama og hans kritikkverdige oppførsel.⁵⁸ Innlegget viser en video av Dalai Lama som vekker avsky. NRK Nyheter presiserer i teksten hvordan en ung gutt «måtte suge tunga til den 87 år gamle mannen» noe som også vises i videoen. Her blir språk og visualisering gjennom video brukt for å understreke aldersforskjell og utnyttelse av Dalai Lamas maktposisjon som religiøst overhode, som jeg igjen opplever som kritikk av Dalai Lama.

Et innlegg på NRK Nyheter som forteller om black-metal artists forhold til skogen og det hedenske, er enda et eksempel på religionskritikk.⁵⁹ Diskursen «opprør mot det kristne: skogen er ikke smittet av den kristne sivilisasjonen» viser hvordan black metal-miljøet er kritiske til kristendom. Ordet «smittet» er negativt ladet og uttrykket «opprør mot» indikerer motstand mot kristendom. Budskapet leser jeg dermed som kritikk mot kristendom. Selv om NRK Nyheter intensjon trolig ikke er å kritisere kristendom i dette innlegget, er det ikke til å komme bort fra at når setninger med så tydelig kritisk ordlyd fremheves, preger dette vinklingen av hele innlegget.

NRK Nyheter fremstiller også religiøse aktører som har opplevd negative hendelser eller kritikk i forbindelse med sin religiøsitet. NRK Nyheter vinkler ikke disse innleggene som religionskritikk, men illustrerer eksempler på religionskritikk som eksisterer i samfunnet gjennom å fremstille ofre for religionskritikk. Et innlegg informerer om at 1/3 av netthat er

⁵⁷ NRK P3, 22.mai 2023, https://www.instagram.com/p/CsiT7vFtGax/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁵⁸ NRK Nyheter, 11.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Cq5M3QxOf11/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁵⁹ NRK Nyheter, 11.mai 2023, https://www.instagram.com/p/CsHLUZfAQLW/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

rettet mot muslimer.⁶⁰ Innlegget illustrerer flere sitater fra meldinger som muslimer selv har fått av hetsende og hatefulle karakter, eksempelvis «Muslimer burde ikke ha stemmerett i noen europeiske land» og «Muslimer hater homofile (...)». Som et svar på kritikken forteller den unge muslimske kvinnen som er avbildet at «det går på friheten» til muslimer. Dette tolker jeg som at de hatefulle ytringene fratrukk muslimer mulighet til å leve ut sin identitet uten å oppleve kritikk. Dette innlegget er tydelig på at religionskritikk gir konsekvenser for religiøse individer.

KONFLIKT

Innlegg som omhandler regimet i Iran blir vinklet som konfliktfylt, men det er ikke religion i seg selv som fremstilles konfliktfylt. Religion blir trukket inn implisitt gjennom landets islamistiske regime og gjennom å avbilde muslimske aktører, for eksempel NRK Nyheter sitt innlegg som viser muslimske kvinner på et sykehus etter å ha blitt utsatt for gassangrep på en skole.⁶¹ Ved at kvinnene med hijab er ofre for et angrep menneskerettighetsgruppen Iran Human Rights tror iranske myndigheter skal være direkte eller indirekte involvert i, antyder at det er konfliktfylt i det muslimske landet Iran. Selv om NRK Nyheter nedtoner religion i flere av innleggene knyttet til regimet i Iran, er det vanskelig å komme utenom den religiøse koblingen i innlegg som omhandler hijabkonflikter. Innleggene forteller om utfordringer muslimske kvinner står overfor særlig i forbindelse med Irans strenge hijabpåbud.⁶² I disse innleggene er koblingen til religion nokså tydelig, og som jeg også senere vil påpeke (se s.61) bidrar dette til å fremstille religion som begrensende da påbudene strider med vestlige samfunns liberale verdier om frihet og autonomi.

Det finnes også andre eksempler på NRK Nyheter hvor religion blir subtilt vinklet som konfliktfylt, eksempelvis innlegg som presenterer krig i Europa og konflikter i Sudan.⁶³ Dette er innlegg hvor religion kun inngår i bakgrunnen i innlegget, for eksempel ved at kvinner med hijab eller kirker er avbildet i bakgrunnen av innleggene. Religion blir med det ikke direkte knyttet til konflikt i disse fremstillingene, men opptrer i sammenheng med nyhetsdekning av

⁶⁰ NRK Nyheter, 21.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqDPgBwoFbJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶¹ NRK Nyheter, 9.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpkNMZJsVRI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶² NRK Nyheter, 2.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 3.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Cqkeluogg1S/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 14.april 2023, https://www.instagram.com/p/CrBOb0uMOUO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶³ NRK Nyheter, 24.februar, 2023, https://www.instagram.com/p/CpCurzBM9p/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 21.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrS0jcgwSD/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

konflikter i verden. Det å se religiøse symboler eller elementer i forbindelse med konflikt kan selvfølgelig skape assosiasjoner til religion som konfliktfylt, men da de religiøse elementene opptrer så nedtonet og i bakgrunnen som de gjør i disse tilfellene, vil koblingen mellom religion og konflikt bli mindre tydelig.

INKLUDERING

NRK-profilene vinkler også religion som inkluderende, for eksempel gjennom innlegget til NRK Nyheter som forteller at bruken av kjønnsnøytrale tekster i kirka har økt.⁶⁴ Innlegget presenterer aktører som er utelukkende positive til denne utviklingen og presenterer flere sitater som støtter bruken av disse nye tekstene. Blant annet forteller en prost at hun kun bruker kjønnsnøytral liturgi i vielser. Dette innlegget vinkler NRK Nyheter i retning av aksept for skeive innad i Den norske kirke.

Bilde 9. Pastor som ser opp på en altertavle med illustrasjon av Jesus. Skjermdump fra NRK Nyheter på Instagram, 29.april 2024. (Hentet fra NRK Nyheter, 2023e)

Et innlegg med liknende vinkling på NRK Nyheter omhandler en pastor som var passiv til ytringer mot skeive frem til hans egen datter sto frem som skeiv.⁶⁵ Pastoren, avbildet med en regnbue på t-skjorta, forteller at han er «ufatteleg flau» over at han ikke sa i mot ytringene og kjenner på en stor skyldfølelse. Setningen «no hjelper han unge som strevar med eiga legning» blir presentert oppå et bilde av pastoren som ser opp på en altertavle med illustrasjon av Jesus

⁶⁴ NRK Nyheter, 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶⁵ NRK Nyheter, 26.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

(se *bilde 9*). Innlegget vinkler kristendommen som inkluderende ved å vise til en utvikling mot mer aksept og inkludering av skeive i kristen-miljøet.

Det er også eksempler på innlegg på NRK Nyheter som viser inkludering av islam. Et innlegg omhandler fremskritt i antibiotikaforskning presentert gjennom en avbildet kvinne med hijab som ser inn i et mikroskop.⁶⁶ Jeg tolker innlegget som inkluderende da en kvinne med minoritetsbakgrunn iført hijab får representere fremskrittet. Et annet innlegg forteller om første kvinne med hijab i ambulansetjenesten.⁶⁷ Dette innlegget illustrerer hvordan ambulansetjenesten har godtatt å bruke det religiøse hodeplagget sammen med uniformen. Innlegget viser med det ambulansetjenestens åpenhet for inkludering av muslimske kvinner i sin yrkesgruppe.

NRK Nyheter har publisert et innlegg som forteller om at ramadan er mer enn å faste og be, der en ung muslimsk mann forteller om flere sider ved fastemånedens han opplever som fine.⁶⁸ Innlegget informerer om flere store Id-fester som skal markeres rundt om i landet, samt arrangementet «Id for alle» i regi av Det islamske forbundet og Norges unge muslimer. Ikke minst får TV-sendingen «Festen etter fasten» (NRK) plass i innlegget. Alle disse invitasjonene til å feire Id og oppleve feiringen sammen med muslimer viser et ønske om å inkludere den muslimske feiringen i samfunnet. Dette står i kontrast til NRK-profilenes minimale omtale av den kristne påskehøytiden.

Eneste kristne feiringen (som NRK Nyheter riktignok vektlegger som en sekulær festdag) som vinkles inkluderende av NRK Nyheter er innlegget om Sankthans der de introduserer innlegget med teksten «Derfor ferierer vi Sankthans».⁶⁹ Ved at NRK Nyheter skriver «vi» fremstiller de Sankthans som en dag alle er med å feire. Dette er et eksempel på at forsøk på å inkludere også kan ekskludere, da slettes ikke alle feirer Sankthans.

Særlig ett innlegg vinkles av NRK P3 som inkluderende hvor en sikh iført turban uttaler at hodeplagget hans er mer enn bare et tøyestykke.⁷⁰ Mannen er avbildet smilende og vennlig (se *bilde 3 s.21*), og innlegget innbyr til økt innsikt ved å linke til en utdypende artikkel, men saken utdypes ikke noe videre i selve innlegget. Gjennom at NRK P3 som tidligere sett (jf. *tabell 4*)

⁶⁶ NRK Nyheter, 2.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Cs_Sm8zsCxM/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶⁷ NRK Nyheter, 23.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnwVHYDqa4Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶⁸ NRK Nyheter, 21.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrTraMcoJcC/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁶⁹ NRK Nyheter, 23.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁷⁰ NRK P3, 3.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqkDBrCu7V2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

publiserer noe begrenset innhold med fokus på religion på sin profil likevel velger å inkludere et innlegg om sikhisme, er et eksempel på at religiøse minoriteter blir inkludert.

RELIGION SOM BEGRENSENDE

NRK P3 vinkler noen av sine innlegg som at religion er begrensende. Et eksempel er en reel om artisten Torine som brøt med kirkesamfunnet hun vokste opp i fordi kirka ikke godtok musikk sjangeren hun hørte på og selv senere arbeidet med.⁷¹ I teksten står det at «hjemme var musikken forbud». Da reelen ikke spesifiserer hvilket trossamfunn artisten brøt med, kan brukeren gjennom NRK P3s vinkling få inntrykk av at alle konservative trossamfunnet er like begrensende som det Torine deler erfaringer fra.

En liknende reel på NRK P3 avbilder artisten Sam Smith iført en kombinasjon av kjole og dress.⁷² Artisten har kommet ut som ikke-binær, og reelen og hens musikk taler for et oppgjør med dette. Albumet bærer tittelen «Gloria» som blir brukt ved kristen lovprisning av gud og betyr «herlighet». Smiths låt heter «Unholy» og akkompagnerer videoen. Låta, i likhet med Torines låt (se utdypning s.66), har en ironisk tittel som forteller at hens legning ikke er velkommen i troen og blir sett på som ikke-hellig. Denne reelen er dermed nok et eksempel på innlegg som vinkler religion som begrensende ved at musikken til Sam Smith indikerer at det å være skeiv ifølge kristen lære blir oppfattet som noe uhellig (ref. låtens tittel), og innlegget med det kan antyde at kombinasjonen av å være kristen og skeiv er utfordrende.

Det forekommer også innlegg på NRK Nyheter hvor religion fremstilles som begrensende. Innlegg som forteller om kvinner som blir straffet i Iran for å ikke gå med hijab, gatekameraer som er montert for å oppdage brudd på landets hijablov, eller par straffet for å danse i offentligheten, bidrar til å fremstille det islamistiske regimet som strengt og kontrollerende.⁷³ Ved at NRK Nyheter understreker «dømt til ti år i fengsel» og viser videoer at hendelser som i en norsk kontekst virker strenge, kan det å leve som muslimsk kvinne i Iran oppleves begrensende da kvinnene blir fratatt en frihet og autonomi som er verdier vestlige samfunn verdsetter høyt.

⁷¹ NRK P3, 22.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁷² NRK P3, 28.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁷³ NRK Nyheter, 2.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 14.april 2023, https://www.instagram.com/p/CrBOb0uMOUO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

LIBERALISERING SOM EN UTELUKKENDE GOD UTVIKLING

Flere av innleggene på NRK Nyheter opplever jeg at vinkler liberalisering som utelukkende en god utvikling, særlig innenfor kristne miljøer. Jeg forstår liberalisering som en oppmykning av konservative religiøse tradisjoner og lære. Tendensen i NRK Nyheter fremstilling er å fremheve liberalisering som en underforstått god utvikling, og så lenge religion samsvarer med storsamfunnets liberale verdier, fremstilles religion også i et «godt» lys/som noe positivt, nettopp fordi religion viser seg som progressiv.

Ett eksempel på dette er det tidligere nevnte innlegget på NRK Nyheter om pastoren som endret sitt syn på skeive på grunn av datterens legning.⁷⁴ Det at en kristen pastor går fra å, ifølge innlegget, være passiv til yringer mot skeive til å starte organisasjonen «Skeivt Kristent Nettverk» vitner om en liberalisering innenfor kristen-miljøet mot større aksept overfor skeive. Liberaliseringen støttes også delvis opp av det visuelle i innleggene da pastoren er avbildet med en regnbue på t-skjorta. Liberaliseringen er i dette tilfellet i tråd med samfunnets økte aksept for skeive, og blir dermed fremstilt som god.

Et annet eksempel er NRK Nyheter innlegg om en annen pastor som hadde fått flere reaksjoner på å være kristen enn å være homofil.⁷⁵ I innlegget forteller pastoren at selv om det ikke alltid har vært like lett å kunne si at han er homofil, særlig innenfor kristne miljøer, så har dette blitt bedre. Det at han er kristen, synes han derimot ofte er mer problematisk i møte med andre (underforstått folk utenfor det kristne miljøet) da han forteller om et ubehagelig møte med en som kalte kirka hans «hatefull og homofob» for ikke å vie likekjønnede. Det at innlegget legger vekt på at mannen er både homofil og pastor og at han forteller at han opplever at aksepten for skeive har blitt noe bedre innad i kristen-miljøene, viser en liberalisering som er i tråd med samfunnets økte aksept for skeive. Det at en homofil mann får være pastor er også en indikasjon på at kristen-miljøet utvikler seg i retning av mer liberalt. For å nyansere bildet av den liberale utviklingen inkluderer NRK Nyheter sitatet fra pastoren som forteller at kirken han jobber i ikke vier likekjønnede, noe han har opplevd krass kritikk for. Dette medfører at samtidig som innlegget trekker frem en utvikling i retning av mer åpenhet og liberalisering innad i kirken, så er det ikke til å komme utenom at innlegget også trekker frem religionskritikk blant utenforstående som vinkler kristenmiljøet som begrensende.

⁷⁴ NRK Nyheter, 26.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁷⁵ NRK Nyheter, 13.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtbSpAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Den økte bruken av kjønnsnøytrale tekster i vielser i Den norske kirke blir også av NRK Nyheter vinklet som en utelukkende god utvikling.⁷⁶ Innlegget informerer blant annet om en prost som utelukkende bruker kjønnsnøytral liturgi når hun vier par. Liberaliseringen av kristen aksept for likekjønnet vigsel, eller tilrettelegging for vigsel av personer som identifiserer seg som noe annet enn mann eller kvinner, samsvarer med samfunnets liberale verdier knyttet til frihet og har klare koblinger til kjønnsdebatter i samfunnet.

Et siste eksempel fra NRK Nyheter er et innlegg som informerer om at paven lar kvinner stemme for første gang.⁷⁷ Det at innlegget blir omtalt av NRK Nyheter som «en gladsak» indikerer at profilen ser på utviklingen som god da den er i tråd med likestilling, en verdi samfunnet setter høyt om dagen blant annet gjennom pågående likestillingsdebatter.

Det finnes ingen klare eksempler på innlegg som kan knyttes til en tilsvarende vinkling av liberalisering som utelukkende godt på NRK P3.

PRO-SEKULÆR HOLDNING

NRK P3 har flere innlegg som fremmer en tydelig pro-sekulær holdning. Med en pro-sekulær holdning mener jeg en aktiv tilnærming til å fremme en sekulær, ikke-religiøs holdning, og til dels også å utelate eller fremmedgjøre det religiøse som noe fjernt eller merkelig. En overordnet tendens er at NRK P3 vinkler innlegg i retning av en pro-sekulær holdning i forbindelse med omtale av kristendom og nyreligiøsitet.

En reel på NRK P3 viser to unge kvinner utkledd i stereotypiske alternativreligiøse klær og karikerte sminkede øyne som lager en karikatur av nyreligiøsitet.⁷⁸ Kvinnene «manifesterer» (NRK P3 sitt uttrykk; def. å åpenbare) banale ønsker med selvoppfyllende profetier, som å ønske seg pizzasnurrer til kveldsmat og å bli eldre. Ironisk forteller kvinnene at «that was a sign», at hun ene fikk spise pizzasnurrer og hun andre hadde bursdag. Kvinnene latterliggjør praksisen gjennom de banale eksemplene, og videoen tar en vending da den ene kvinnen bryter ut av rollen sin og stiller spørsmålet «tror du på forskning?». Reelen avslører seg for å være en reklame for rabatterte inngang til Naturhistorisk museum. Reelen fronter vitenskap ved å direkte fremstille manifestering, kjent blant annet innenfor nyreligiøse praksiser, som lite troverdig eller oppspinn, og med det fremmer en pro-sekulær holdning.

⁷⁶ NRK Nyheter, 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁷⁷ NRK Nyheter, 28.april 2023, https://www.instagram.com/p/CrleNBjuFgw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁷⁸ NRK P3, 23.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CpADfbetL1O/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Det pro-sekulære kommer også tydelig frem i en reel på NRK P3 som viser en samtale om livet etter døden mellom en P3-reporter og komiker Mikkel Niva i humorpodkasten «Kladden har dævvva».⁷⁹ Niva forteller om sin naturvitenskapelige overbevisning om hva som skjer når mennesker dør og stiller seg svært skeptisk til og gjør narr av den kristne tanken om troen på et etterliv, og med det fronter sitt sekulære syn på døden som han sammenlikner med en datamaskin som slutter å fungere og til slutt faller fra hverandre. Det at han gjør narr av en kristen tanke om etterlivet kommer frem ved at han smilende og komisk imiterer en død person som prater til programlederen når han en gang dør og sier «Du er død! Velkommen! Alle sammen er her. Jo, jo, kom inn her, mann! Her er Dalai Lama og besteforeldrene dine. Ikke se ned, for der er Hitler, nede i helvete!». Komikeren drar inn ulike religiøse retninger og tanken om at livet har to utganger i sin uttalelse. Uttalelsene kombinert med det barnslige kroppsspråket snakker tydelig for en latterliggjøring av en religiøs tro på et etterliv. Komikeren sammenlikner også mennesker som dør med datamaskiner som slutter å fungere og etterhvert faller fra hverandre og blir til støv. Niva fremstiller det som at hans tanker deles av flere ved å understreke «og det er det som skjer med oss mennesker også». Gjennom å bruke pronomenet «oss» trekker han flere med seg i utsagnet sitt og fremmer aktivt sin naturvitenskapelige overbevisning om synet på døden.

En annen reel på NRK P3 viser en P3-reporter som spør folk på gata hva de tror hadde vært Jesus sin mest spilte låt på Spotify.⁸⁰ Her blir reporteren overrasket over å faktisk møte på en kristen kvinne som går i kirka. Reporterens overraskede reaksjon og trykket på ordet «faktisk» kan tyde på at reporteren ikke hadde sett for seg å møte på noen kristne i forbindelse med dette stuntet. Det kan tale for en oppfatning av kristentroende som et fåtall i samfunnet.

En annen måte å fremme en sekulær holdning på er gjennom å fremmedgjøre religiøse praksiser og fremstille dem som merkelige eller latterlige. En reel på NRK P3 viser en samtale mellom Else Kåss Furuseth og Maria Mena, der Mena forteller litt hemmelighetsfullt at hun snakker med en venn hun ikke kjenner så godt.⁸¹ Furuseth følger opp både litt tullete, men også litt seriøst, med å spørre om det er Jesus hun snakker med. Mena fortsetter først på spøken Furuseth har lagt opp til, men føler et behov for å avsløre spøken, og responderer med en forsvarende latter og avvisende holdning «Jeg skal ikke snakke med Jesus! Hva er det med

⁷⁹ NRK P3, 17.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctl61N4K4JS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸⁰ NRK P3, 7.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CquslIEKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸¹ NRK P3, 23.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrYFgjUoweZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

deg?» og lurert på om Furuseth tuller. Deretter avslører Mena at vennen hun sikter til er en fyr som jobber på vinmonopolet. Samtidig som at Mena vil avkrefte Furuseths antakelse, så vitner Menas behov for å understreke gjennom avfeie latter at hun ikke skal snakke med Jesus om at dette er en identitetsmarkør hun ikke ønsker på bli identifisert med. Gjennom denne responsen fremstiller Mena det å snakke med Jesus som merkelig eller latterlig.

Eksempelene over har vist at NRK P3 tenderer til å slipper til folk som fremstiller religion som tulle, og som vektlegger en pro-sekular holdning i sin fremstilling av religion.

RELIGION OG MUSIKK

NRK-profilene, og da særlig NRK P3 anvender musikk og musikere i sin formatering av religion. Det høye antallet innlegg knyttet til musikk er ikke uventet å finne på NRK P3 da profilen retter et stort fokus på musikk blant annet gjennom nettstedet *Urørt* (www.urort.p3.no) hvor uetablerte norske artister og band kan promotere musikken sin. Men det at religion kommer til uttrykk i flere innlegg i forbindelse med musikk og artister er en interessant observasjon. Det er hovedsakelig kristendom som kommer frem i innleggene. Artistene NRK P3 fokuserer særlig på er vestlige og norske pop-artister. Da muslimske artister er lite utbredt i musikkmiljøet her til lands medfører dette at islam i nok et tilfelle blir lite omtalt på denne profilen. Det at religion kommer til uttrykk gjennom musikk og artister medfører at religion i disse sammenhengene blir fremstilt gjennom andre aktører heller enn NRK-profilene selv. Når religion inngår implisitt i for eksempel musikk uten å bli kontekstualisert forutsetter dette at følgerne har forkunnskaper, særlig innenfor kristendom. Flere låter, referanser og metaforer bygger på kjente forestillinger hentet fra kristen lære. Jeg utdyper med noen eksempler.

Den ene måten dette skjer på er gjennom artister eller musikalske utøvere som forteller om sine opplevelser med religion og musikk, eller demonstrerer sin religiøse overbevisning. NRK P3 fremstiller eksempler på at religion både kan og ikke kan være forenlig med musikk. Reelen om artisten Torine som brøt med kirkesamfunnet hun tilhørte grunnet musikkkarrieren viser en tydelig link mellom religion og musikk.⁸² Et annet eksempel er en gatetribadur som dukker opp i to ulike innlegg der vedkommende synger om Jesus og påstår at «vi er alle syndere».⁸³ Gatetribaduren er oppi årene og forteller om en fortid med rus. Gjennom å fortelle

⁸² NRK P3, 22.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸³ NRK P3, 8.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cr24MFSIHdt/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

om at livet har blitt bedre og at mannen virker glad når han spiller og synger om Jesus tolker jeg som at religion og musikk for noen kan gi håp og glede i livet.

Den andre måten religion fremstilles gjennom musikk i innleggene til NRK P3 er gjennom artister som opptre i innleggene iført religiøse symboler. De religiøse symbolene artistene bærer kan være et uttrykk for deres religiøse overbevisning, men sannsynligheten er stor for at plaggene og smykkene er inspirert av motebildet som stadig er influert av religiøse symboler fra ulike verdenshjørner (Engsjø & Lied, 2011, s.62-63; Neal, 2019). Artisten Victoria Nadine opptre eksempelvis i to ulike reels iført øredobber formet som kors, og artisten Lille Venn stiller opp i et intervju i en reel iført en genser med yin og yang symboler.⁸⁴

Religion kommer også til uttrykk i musikk gjennom sangtekster og sangtitler i sekulære (så vidt jeg er bevist) popsanger. De mange eksemplene på NRK P3 viser at det er populært å trekke inn religiøse temaer eller referanser i musikk. Eksempler på låter eller album som blir spilt av eller blir omtalt i innleggene som innehar religiøse referanser er blant annet tidligere nevnte Torine (se s.65) og låta hennes «See u in hell», Sam Smith sitt nye album «Gloria» og hens låt «Unholy», samt Karpe og låta deres «Allah, Allah».⁸⁵ Låtene bygger på kjente forestillinger som ligger til grunn for budskapet i låtene, og referansene kan også inspirere til refleksjon: I en reel spekulerer en P3-reporter rundt om Gabrielles låt «5 fine frøkner» egentlig er en lovsang på bakgrunn av alle de religiøse referansene og metaforene han tolker ut av sangteksten: «hosianna, Hevenu shalom» (hebraisk: «safe us, we brought peace»), «befaler» og «helt opp til himmelen».⁸⁶ Reporteren løfter kun frem refleksjonene og konkluderer ikke verken den ene eller andre veien.

NRK P3 anvender aktivt religiøse ord og uttrykk som metaforer og referanser for å beskrive musikk og artister som «himmelriket» og «den hellige treenighet». Referansene og metaforene NRK P3 anvender hentet fra religion forutsetter forkunnskap da det ikke blir gitt noen forklaring til begrepene. Jeg skal utdype eksemplene: Et innlegg som beskriver Susanne Sundfør sin nye låt som «tatt ut av himmelriket» som en metafor for noe vakkert og bra,

⁸⁴ NRK P3, 9.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CplFNzCNynE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 12.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpsmdvZII2K/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 25.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrcbtF8qg7R/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸⁵ NRK P3, 22.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 28.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 15.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CosUY64orCR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸⁶ NRK P3, 3.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/CtBhJjMNGpm/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

forutsetter at følgerne deres har en forståelse av «himmelriket» som et fint sted.⁸⁷ I et annet innlegg blir «den hellige treenighet slipper en syndig klubblåt» brukt av NRK P3 for å beskrive samarbeidsprosjektet mellom artistene Jonas, Benyoub og Karpe som slipper ny låt sammen.⁸⁸ Dette eksempelet legger også opp til at følgerne tar den kristne referansen til Guds tre former som kan forstås som én, og ordet «syndig» kan vise til at sangen ikke gjenspeiler kristen moral. I en reel beskriver NRK P3 Undergrunn sin låt «Klikk» slik: «Det er nesten en religiøs opplevelse å høre inngangen til låta (...)».⁸⁹ Hva NRK P3 legger i en «religiøs opplevelse» spesifiseres ikke, men det kan tenkes at de refererer til en «ut av seg selv»-opplevelse, eller en opplevelse av noe som er større enn deg selv. Det at flere av referansene spiller på kristen lære tyder på at NRK P3 henspiller på referanser fra en kristen kulturarv.

Religion opptrer ikke mye i forbindelse med musikk på NRK Nyheter, men ett innlegg knytter tydelig musikk og religion sammen på denne profilen. Innlegget omhandler norske black metal-artister og trekker inn både kristendom og hedendom.⁹⁰ Diskursen «opprør mot det kristne: skogen er ikke smittet av den kristne sivilisasjonen» viser hvordan black metal-miljøet har villet ta avstand fra kristendom. Videre står det «Derfor ble norske black metal-artister besatte av skogen» fordi «skogen var hedningenes sted». NRK Nyheters fremstilling knytter black metal til noe hedensk som tar tydelig avstand fra kristendom.

4.3.3 Den tekniske formateringen

Den tekniske formateringen i innleggene på NRK Nyheter og NRK P3 er noe forskjellig som resultat av at profilene tematiserer og vinkler innhold om religion ulikt. NRK Nyheter fremstiller innleggene sine med en overvekt av bilder fremfor videoer. Bildene NRK Nyheter publiserer har gjerne en tilhørende tekst som strekker seg over flere setninger som utdyper innholdet i innlegget. Dette samsvarer delvis med målsettingen redaksjonssjef Steinum i NRK Nyheter opplyser om i e-postkorrespondansen der han poengterer viktigheten av å gi publikum (brukerne) kontekst i et kort format som Instagram (S. Steinum, personlig kommunikasjon, 30. januar 2024). Likevel opplever jeg at den religiøse konteksten noen ganger kommer til kort eller ikke tydeliggjøres godt nok, eksempelvis at profilen ikke spesifiserer hvilke kirkesamfunn

⁸⁷ NRK P3, 24.februar 2023, https://www.instagram.com/p/CpBckooK4uO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸⁸ NRK P3, 5.mai 2023, https://www.instagram.com/p/Cr1ldAoVuR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁸⁹ NRK P3, 10.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/Cplft4-qFMR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹⁰ NRK Nyheter, 11.mai 2023, https://www.instagram.com/p/CsHLUZfAQLW/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

aktørene de fremhever tilhører, og det dermed kan virke som at NRK-profilene i all hovedsak behandler kristendom som en enhetlig størrelse uten å ta stilling til variasjonene innad (jf. punkt 4.1.2).

NRK Nyheter publiserer ikke reels, men publiserer heller videoer og bilder i «innlegg»-formatet. Det er lite bruk av emoji'er med religiøse symboler på NRK Nyheter. Kun to tilfeller har jeg observert, henholdsvis en kors-emoji i innlegget som opplyser om Sankthans og en kirke-emoji etterfulgt av en regnbueflagg-emoji i innlegget som omhandler den homofile kristne pastoren.⁹¹ NRK Nyheter har ikke en utbredt bruk av hashtags i innleggene sine, ei heller bilde- eller videofilter. Den tekniske formateringen av innleggene på NRK Nyheter samsvarer med den seriøse nyhetssjangeren profilen holder seg til som tidligere nevnt som bidrar til å fremstille innholdet troverdig.

NRK P3 publiserer på sin side en overvekt av videoer i form av reels. Det er også svært begrenset med tekst knyttet til innleggene på denne profilen, oftest følger kun en setning eller to til hvert innlegg, og fra tid til annen en hashtag som knytter innlegget til en spesiell P3-redaksjon. NRK P3 linker ofte til en ekstern artikkel som utdyper innholdet, men bruker ikke plass på dette i selve innlegget. Dette gjør at innleggene i seg selv ikke alltid gir like utfyllende informasjon som jeg opplever å få i innleggene på NRK Nyheter, og konteksten til innleggene forsvinner. Det blir dermed opp til brukeren i større grad å selv kontekstualisere innholdet noe som forutsetter at brukeren har forkunnskaper om temaet.

Til at NRK P3 produserer innlegg av underholdende karakter i et ungdommelig preg, er det lite bruk av emoji'er med religiøse symboler å observere i innleggene. I likhet med NRK Nyheter, er det kun to tilfeller at slike emoji'er; en kors-emoji i innlegget hvor en P3-reporter spør folk på gata hva de tror Jesus hadde hørt på på Spotify, og en krystallkule-emoji i innlegget som omhandler manifestering versus tro på forskning.⁹² Det som derimot karakteriserer den tekniske formateringen i mange av innleggene på NRK P3 er bilde- og videofiltre blant annet med kristne referanser. Profilen bruker religiøse elementer som glories, engler og djævler som virkemidler for å underbygge innholdet i enkelte av innleggene. Et eksempel er en reel på NRK P3 hvor en P3-reporter snakker om sine refleksjoner rundt låta «5 fine frøkner» som en

⁹¹ NRK Nyheter, 13.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtbSpgAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 23.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹² NRK P3, 23.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CpADfbetL1O/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 7.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Cqusl1EKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

potensiell lovsang, der en glorie har blitt redigert inn på albumcoveret over hodet til Gabrielle.⁹³ Likeens har samme reporter som spør folk på gata hva de tror Jesus hadde hørt på på Spotify, fått redigert inn en glorie på hodet sitt.⁹⁴ Dette enkle formateringsgrepet knytter det visuelle til diskursen i innlegget, men for at gloriene skal ha noe effekt forutsetter dette at brukeren forstår referansen.

Da NRK P3 ikke kontekstualiserer de religiøse referansene i filterne, kan det antyde at profilen spiller på etablerte forestillinger, for eksempel forestillingen om at engler er gode og djevlere er onde. Filterbruken legger opp til at brukeren har forkunnskaper knyttet til kristen lære, og hvis brukeren først har dette er filterbruken svært effektiv for å få frem budskap.

Bilde 10. Filterbruk i formatering på NRK P3. Skjermdump fra NRK P3 på Instagram, 29.april 2024. (Hentet fra NRK P3, 2023c)

En reel på NRK P3 (*bilde 10*) som omhandler råd til russetiden benytter filter som former englehoder og djevlhoder på personene som kommer med råd, der personer med umoralske råd blir påredigert djevlhorn, mens personer med vennlige råd blir påredigert englevinger og glorie.⁹⁵ Denne typen filterbruk refererer direkte til kristen lære om himmelen og helvete med det gode og det onde, og blir brukt av NRK P3 som et virkemiddel for å understreke gode og mindre gode handlinger forbundet med russetiden.

⁹³ NRK P3, 3.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/CtBhJjMNGpm/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹⁴ NRK P3, 7.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CquslIEKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹⁵ NRK P3, 28.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Crk_v8vt6jE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Et siste eksempel på visuelle effekter i innlegg om religion på NRK P3 er programbildet til podkast-serien «Kladden har dævvva» som illustrerer et kors, en engel, en kiste og en glorie, sammen med blomster, gravstøtter og fugler.⁹⁶ Dette programbildet viser kristne symboler i forbindelse med døden, og bygger på en kjent forestilling om død og begravelse forankret i norsk og kristen tradisjon. Interessant er det å se at podkasten illustrerer podkasten sin på denne måten, selv om enkelte av gjestene i podkasten ikke identifiserer seg med den kristne troen på et liv etter døden, og tvert i mot latterliggjør den (jf. s.64). Det å bruke kristne symboler til å illustrere døden, selv for de som ikke er kristentroende forsterker mine tidligere observasjoner om å vektlegge kristen tradisjon fremfor andre religioner i NRK P3s fremstilling av religion som bygger på etablerte forestillinger om død og begravelse i en norsk kontekst.

NRK P3 har som vist et stort fokus på musikk. I tillegg til å fortelle om musikk, har videoene noen ganger tilhørende musikk som akkompagnerer innleggene, som ved flere anledninger spiller inn på innleggets innhold og fungerer som et virkemiddel for å fremme et budskap. Hvordan innhold i sangtekster og sangtitler kan spille inn på formateringen av religion i innlegg har jeg allerede kommentert under avsnittet om NRK P3s vinkling av «religion som begrensende» (se s.61), men her følger en utdypning. Reelen om artisten Torine bruker en snutt fra en tradisjonell lovsang som blir vridd ut av tune som et auditivt virkemiddel for å underbygge bruddet med trossamfunnet.⁹⁷ Videre overtar hennes egen låt med klare protest-liknende strofer mot troen og trossamfunnet som «going to/see you in hell». Kontrasten mellom musikkstilen og budskapene forsterker budskapet i innlegget. Et liknende eksempel på NRK P3 er innlegget om Sam Smith.⁹⁸ Hens nye låt «Unholy» spilles i bakgrunnen av reelen som et virkemiddel for å understreke protesten hen uttrykker i det nye albumet sitt knyttet til kjønnsdebatt. Dette er eksempler på at NRK P3 bruker, bevisst eller ubevisst, musikk med religiøse referanser som forsterker fremstillingen av religion i innleggene.

4.3.4 Oppsummerende tendenser

Analysen har vist at religion oftere blir satt i fokus hos NRK Nyheter enn hos NRK P3 som indikerer at religion fremstilles mer eksplisitt av NRK Nyheter enn av NRK P3. Antall innlegg med religion i mellomgrunnen og bakgrunnen er noe mer likt mellom profilene, sett bort ifra

⁹⁶ NRK P3, 17.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctl61N4K4JS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹⁷ NRK P3, 22.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

⁹⁸ NRK P3, 28.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

de mange banneordene og kraftuttrykkene med religiøs opprinnelse som opptrer i en sekulær kontekst i bakgrunnen i mange av innleggene på NRK P3.

Når NRK Nyheter omtaler islam utgjør som regel islam en sentral del av innholdet i innlegget, enten ved å bli fremhevet i forgrunnen eller i mellomgrunnen, eksempelvis gjennom temaer som hijabbruk eller ramadan. Det at islam fremtrer hyppigere i forgrunnen og mellomgrunnen enn i bakgrunnen, indikerer at NRK Nyheter fremstiller islam mer eksplisitt enn implisitt. NRK P3 på sin side har svært lite innhold knyttet til islam, og de få gangene islam fremtrer i innleggene er dette som regel godt gjemt i bakgrunnen. Dette vitner om at islam er så godt som utelatt fra NRK P3s fremstilling av religion. Kristendom blir fremhevet i mer varierende grad på begge profiler, og fremtrer både i forgrunnen, mellomgrunnen og bakgrunnen. Dette indikerer at kristendom både blir fremstilt eksplisitt og inngår mer subtilt gjennom kulturelle elementer i NRK-profilenes fremstilling av religion. Særlig NRK P3 har mange vage religiøse elementer knyttet til kultur.

Overordnet er innleggene på NRK Nyheter oftest formatert som opplysning i tråd med nyhetssjangeren. I en del av innleggene på NRK Nyheter fremkommer religionskritikk. I disse tilfellene fremtrer religion i forgrunnen eller mellomgrunnen noe som medfører at religion kommer svært tydelig eller nokså tydelig frem i innleggene, som igjen medfører at kritikken mindre subtil og mer eksplisitt rettet mot bestemte religioner. Kritikken er rettet mot ulike religioner, og forekommer også via aktører som opptrer i innleggene, som medfører at det ikke alltid er NRK Nyheter som kritiserer religion. Noen innlegg på NRK Nyheter er vinklet mot konflikt, eksempelvis innlegg som omhandler regimet i Iran og hijabkonflikter. Selv om NRK Nyheter nedtoner religion i disse innleggene, er det vanskelig å komme utenom den religiøse koblingen. Innlegg som omhandler hijabpåbudet fremstiller i tillegg religion som begrensende da påbudene strider med vestlige samfunns liberale verdier om frihet og autonomi.

Tendensene over antyder at NRK Nyheter fremstiller religion som noe kritikkverdig, begrensende og tidvis inngår i konflikt, og at særlig islam får hard medfart. Dette bildet nyanseres litt ved at muslimske kvinner også opptrer i innlegg som omtaler fremskritt. Det kan tyde på at når NRK Nyheter skal fremstille religion som noe positivt, så vektlegges sentrale verdier i det vestlige samfunnet som inkludering, likestilling og likebehandling. Dette kommer tydelig frem ved at NRK Nyheter fremstiller liberalisering av religion som en utelukkende god utvikling, for eksempel gjennom økt aksept for skeive innad i kristenmiljøene.

Innleggene på NRK P3 er formatert mer i retning av humor og underholdning, blant annet gjennom å la en religiøs aktør gjøre narr av sin egen religion. Når aktører derimot begynner å gjøre narr av andre religioner bikker vinklingen over til å bli latterliggjørende eller

kritikk av religion. Særlig nyreligiøsitet og kristendom får gjennomgå på NRK P3. I enkelte av innleggene på NRK P3 opplever jeg at de vektlegger eller trekker frem det sekulære eller ikke-religiøse og fremstiller religion som merkelig eller oppspinn. Dette medfører at innleggene fremstiller en pro-sekulære holdninger blant annet ved å fremstille religion som begrensende og til dels også aktivt utelate eller fremmedgjøre det religiøse.

Særlig NRK P3 formaterer innlegg der religion inngår i forbindelse med musikk og artister. Profilene viser hvordan religion både kan og ikke kan være forenlig med musikk, og religion kommer til uttrykk i musikk gjennom sangtekster og sangtitler i sekulær musikk. NRK P3 baserer mye av sin fremstilling av religion på at følgerne deres har forkunnskaper, særlig innenfor kristendom, da låter, referanser og metaforer bygger på kjente forestillinger hentet fra kristen lære.

Den tekniske formateringen spiller også inn på hvordan NRK-profilene fremstiller religion. NRK Nyheter har mer tekst i sine innlegg enn NRK P3 har, som ofte bidrar til å gi brukeren mer kontekst til innlegget. Noen ganger forsvinner denne konteksten og det blir opp til brukeren selv å kontekstualisere innholdet noe som forutsetter forkunnskaper om temaet. NRK P3 gir brukeren lite tekst i sine innlegg og spiller mye på etablerte forestillinger og unnlater med det kontekstualisering i mange av sine innlegg. Dette kommer også frem gjennom de multimediale virkemidlene som inngår i NRK P3s fremstilling av religion. Disse kan være svært virkningsfulle om brukeren har forkunnskaper nok til å ta de religiøse referansene. NRK Nyheter på sin side bruker lite multimediale virkemidler i sin fremstilling av religion noe som støtter oppom nyhetssjangeren profilen opererer innenfor som bidrar til å fremstille innholdet troverdig.

4.4 HVORDAN FREMSTILLER NRK RELIGION PÅ INSTAGRAM?

De tre undersøkte aspektene omfang, tema og formatering kan på ulike vis belyse hvordan NRK fremstiller religion på Instagram. I fortsettelsen følger en syntese av analysen som gir svar på hovedproblemstillingen.

NRK Nyheter anvender flere synlige religiøse elementer (aktører, symboler, diskurs, praksiser og steder) enn NRK P3 i sin fremstilling av religion som gjør at religion er visuelt mest synlig på NRK Nyheter. Dette støttes opp av analysens observasjoner om at religion opptrer hyppigere i forgrunnen i innlegg på NRK Nyheter og dermed fremstilles mer eksplisitt på denne profilen enn på NRK P3. Dette betyr blant annet at religion aktualiseres mer på den nyhetsrettede profilen enn på underholdningsprofilen NRK P3. Overordnet får kristendom klart

mest plass i NRK-profilenes fremstilling av religion både i forgrunnen, mellomgrunnen og bakgrunnen, men kristendom blir på begge profiler i all hovedsak fremstilt som en enhetlig størrelse uten å ta høyde for variasjonene innad i kristendom. En tendens er at NRK-profilene fremstiller kristendom forankret i kristen kulturarv gjennom å spille på etablerte forestillinger som dominerer i storsamfunnet.

Utenom kristendom har NRK Nyheter et stort fokus på islam. Det at islam fremtrer hyppigere i forgrunnen og mellomgrunnen enn i bakgrunnen i NRK Nyheter fremstilling av islam, indikerer at NRK Nyheter fremstiller islam oftere eksplisitt enn implisitt. Islam blir til kontrast ikke eksplisitt omtalt i noen av innleggene på NRK P3, og de få gangene islam fremtrer i innleggene på denne profilen skjer dette som regel godt gjemt i bakgrunnen. Dette vitner om at islam er så godt som utelatt fra NRK P3s fremstilling av religion, noe som kan skyldes profilens fokus på humor og underholdning, en sjanger som tidvis har skapt oppstyr og debatt når religion blandes inn (se utdypning s.78). NRK P3 fremstiller på sin side hyppigere nyreligiøsitet enn hva NRK Nyheter gjør. Dette kan skyldes at flere nyreligiøse elementer er tatt opp i ungdomskulturen som er sentral i NRK P3s innlegg.

NRK-profilene fremstiller en rekke ulike temaer knyttet til religion. NRK Nyheter omtaler blant annet hijabbruk i Iran og fremstiller landets strenge hijabpåbud som frihetsberøvende og undertrykkende overfor kvinner, hvor også konfliktperspektivet kommer frem i fremstillingen. Selv om NRK Nyheter nedtoner religion i disse innleggene, er det vanskelig å komme utenom den religiøse koblingen. Innlegg som omhandler hijabpåbudet blir i tillegg fremstilt som begrensende da påbudene strider med vestlige samfunns liberale verdier om frihet og autonomi. Til kontrast blir uproblematiske forhold knyttet til det å bære hijab fremstilt av NRK Nyheter gjennom en ung, utdannet kvinne i Norge hvor verdier som av mange i vestlige sammenhenger blir ansett som positive blir fremhevet, eksempelvis autonomi, selvstendighet og frihet. Ved at NRK Nyheter også fremstiller islam gjennom fremskritt og i et inkluderende perspektiv, nyanserer dette bildet av islam som konfliktfylt.

Religion inngår også i innlegg som omhandler kjønn og seksualitet. Det at NRK Nyheter fremstiller saker om homofili og religion utelukkende under Pride-månedens antyder at NRK Nyheter fremstiller religion som én av utfordringene skeive står overfor. Det kan tyde på at når NRK Nyheter skal fremstille religion som noe positivt, så skjer det først og fremst når religion fremstår som progressiv og liberal, og i tråd med sentrale verdier i det vestlige samfunnet som inkludering, likestilling og likebehandling. Dette kommer tydelig frem ved at NRK Nyheter fremstiller liberalisering av religion som en utelukkende god utvikling, for eksempel gjennom økt aksept for skeive innad i kristenmiljøene. Det at kvinner omtales hyppig i NRK Nyheter

innlegg kan være et resultat av en pågående likestillingsdebatt i samfunnet, noe som støtter opp under mine tidligere antakelser om at profilen vektlegger sentrale samfunnsverdier som likestilling. Profilene fremstiller ved flere tilfeller religion gjennom unge personer. En rimelig grunn til dette kan være at målgruppen da lettere kan relatere seg til innleggene.

Kristne høytider, helligdager og overgangsritualer blir av NRK-profilene i stor grad forankret til kultur og sekulært liv. Muslimske høytider som fastemånedens ramadan blir imidlertid forankret i religion av NRK Nyheter, og utelatt av NRK P3. Denne kulturelle forankringen i innleggene om kristne høytider, helligdager og overgangsritualer kan ha sammenheng med hvordan innholdet på NRK-profilene blir vinklet: Der NRK Nyheter viser en tendens til å fokusere på sekularisering og liberalisering både i samfunnet og innad i kristenmiljøene, inntar NRK P3 en pro-sekulær og religionskritisk holdning blant annet ved å fremstille religiøse og religion som latterlig, kritikkverdig, lite vitenskapelig troverdig eller begrensende. Særlig nyreligiøsitet og kristendom får gjennomgå på NRK P3, mens innlegg om islam preges av en viss berøringsangst i disse tilfellene. Med det mener jeg at NRK P3 behandler islam skånsomt, og ikke utsetter denne religionen for tilsvarende kritikk. NRK P3s pro-sekulære holdning kommer også frem gjennom å til dels aktivt utelate eller fremmedgjøre religion på sin profil gjennom å vektlegge eller trekke frem det sekulære eller ikke-religiøse og fremstille religion som merkelig eller oppspinn. Denne fremstillingen preges av at NRK dekker religion på egne sekulære premisser (jf. Lundby, 2021) noe jeg drøftet mer utførlig i diskusjonen.

Når NRK P3 først fremstiller religion skjer dette ofte i sammenheng med musikk, enten gjennom artister, sangtekster eller omtale av musikk. Ofte baserer NRK P3s fremstilling av religion seg på at følgerne deres har forkunnskaper (særlig innenfor kristendom) da referanser, metaforer og visuelle virkemidler bygger på kjente forestillinger hentet fra blant annet kristen lære. Sjangrene profilene opererer innenfor (NRK Nyheter innenfor nyhetssjangeren og NRK P3 innenfor underholdningssjangeren) virker, som denne oppsummeringen indikerer, inn på hvordan NRK-profilene fremstiller religion. Der NRK Nyheter fremstiller religion gjennom dagsaktuelle saker i seriøs og troverdig drakt, fremstiller NRK P3 på sin side religion gjennom humor og satire.

5.0 DISKUSJON

Hvis vi vender blikket mot tidligere forskning på medialisering og religionssosiologi, samsvarer mange av mine observasjoner knyttet til hvordan NRK fremstiller religion på Instagram med andre forskeres observasjoner, men da det ikke er gjort liknende studier av NRK på sosiale medier tidligere blir direkte sammenlikning opp mot tidligere studier vanskelig. Likevel er det interessant å se flere av mine funn i lys av Toft (2023) sin studie av fremstilling av religion på *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18* våren 2021. Hans arbeidsmåte og observasjonsfelt samsvarer i stor grad med mitt, der begge undersøker fremstilling av religion i multimediale formater som er produsert av NRK. Toft blir dermed en viktig diskusjonspartner i dette kapittelet sammen med andre religionsforskere innenfor mediefeltet.

Døving og Kraft (2013, s.16) trekker frem at flere studier konkluderer med at medias interesse for religion har økt, særlig i vestlige nyhetsmedier. Mine studier har ikke kartlagt noen trend over tid, men studien har vist at religion med sikkerhet opptrer i NRK-profilenes innlegg på Instagram. Det som imidlertid er vanskelig å si er om omfanget av religion på NRKs Instagram-profiler er stort eller lite, grunnet mangelen på sammenlignbare studier.

Hjarvard (2012) hevder at sekulær journalistikk om religion ofte er forankret i et utenfraperspektiv fundert i storsamfunnets verdier. Dette kommer tydelig til uttrykk på NRK sine Instagram-profiler gjennom at de vektlegger verdier mange i Norge og vestlige samfunn ser på som sentrale, for eksempel likestilling, autonomi og frihet i forbindelse med innlegg som tar opp hijabpåbud i Iran og økt aksept for skeive innad i kristne miljøer. Et annet eksempel er at NRK fremstiller liberalisering av religion som en utelukkende god utvikling, da særlig på NRK Nyheter. Dette kommer tydeligst frem i saker om religion, kjønn og seksualitet der økt aksept for skeive innad i kristne miljøer blir fremstilt i godt lys.

Temaet religion, kjønn og seksualitet finner jeg forøvrig sentralt i NRKs fremstilling av religion på Instagram. Toft observerer at samme tema gjør seg gjeldende i NRKs fremstillinger på *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18* (Toft, 2023, s.144-146). Han konkluderer med at fremstillingen er preget av religiøse aktører som kjemper mot endringer som gir utvidede rettigheter til utsatte grupper (kvinner, homofile, transpersoner), og påpeker at disse aktørene blir satt opp mot forkjempere for utvidede rettigheter. På Instagram blir derimot religiøse aktører fremstilt som forkjempere for utvidede rettigheter for utsatte grupper, og fremstillingen blir vinklet positivt da utviklingene aktørene kjemper for støttes av storsamfunnet. Ved at NRK kun omtaler religion og seksualitet i forbindelse med utviklinger som er i tråd med storsamfunnets liberale verdier kan mediene bidra til å fortegne (jf. Lundby, 2021, s. 22-23) bildet av religiøs liberalisering som

en utvikling alle støtter. Dette fører til at sentrale forskjeller som finnes blant ulike kristne retninger ikke kommer frem eller nyanseres i NRKs fremstillinger (jf. Hjarvard, 2008c, s.19).

Lundby (2021, s.16) hevder at nyhetsmediene stort sett har et sekulært blikk på verden, og arbeider for å opprettholde et sekulært perspektiv gjennom det Døving og Kraft (2013, s. 10-11) kaller «den sekulære vaktbikkjeordningen». Dette kan føre til at formateringen av det religiøse aspektet i innleggene ikke blir like synlige. Min studie har vist eksempler på at NRK-profilene bygger sine fremstillinger på egne sekulære premisser (jf. Lundby, 2021, s.217), og til dels også promoterer det sekulære, eksempelvis gjennom innlegg av pro-sekulær karakter observert på NRK P3. Dette bidrar, ifølge Lundby (2021, s.16) til annengjøring av religion.

Lundby og Gresaker sporet en endring i dekningen av islam i norske aviser i årene før og etter tusenårsskiftet, der islam gikk fra å være lite synlig til å bli tildelt mye oppmerksomhet gjennom konfliktrettet nyhetsstoff (Lundby og Gresaker, 2015, s. 86). Dette konfliktfokuset har siden blitt opprettholdt i norske medier (jf. Hansen, 2017; Lundby, 2021; Mathisen, 2019; Toft, 2017) takket være medielogikkens interesse for konflikt (jf. Døving & Kraft, 2013; Hjarvard, 2008a). En relativt fersk studie utført av Toft (2023) viser at dette fortsatt er en realitet. Han finner at konfliktperspektivet er fullstendig dominerende i *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18* sine fremstillinger av religion i forbindelse med terror, radikaliserings og spenninger mellom religiøse grupper (Toft, 2023, s.139).

I denne oppgaven finner jeg imidlertid ikke konfliktperspektivet som det mest sentrale i NRK sin fremstilling av religion på Instagram, selv om islam fra tid til annen opptrer i innlegg som omhandler konflikter i verden. Én av grunnene til dette kan skyldes formatet. Instagram er som kjent ikke først og fremst en nyhetsplattform, noe som påvirker hvordan NRK formaterer innholdet. Som nevnt under presentasjonen av Instagram (se punkt 3.1.1) ønsker tjenesten å være «a place where people can be inspired every day. We foster a safe and inclusive community where people can express themselves, feel closer to anyone they care about and turn a passion into a living» (Meta, 2023b). Ingenting i Instagrams tjenesteforklaring legger vekt på konflikt, slik nyhetskriteriene for mer tradisjonelle medier gjør: vesentlig, gjenkjennelig, sensasjonelt, aktuelt og konflikt (jf. Døving & Kraft, 2013, s.16). Instagram innbyr heller til et «inkluderende fellesskap» (Meta, 2023b), og inkluderingsperspektivet har tidvis kommet til uttrykk gjennom at profilene dekker innhold fra varierte religioner på en støttende måte.

Studien min har vist at religion blir fremstilt i mange ulike sammenhenger og konfliktperspektivet er mindre fremtredende. Dette har sammenheng med flere faktorer, blant annet kan det at NRK ønsker å nå ut til målgruppen sin spille inn på NRKs formatering. En studie gjort blant ungdom og unge voksne i Spania finner flere grunner til at unge bruker Instagram, for

eksempel for å føle seg vel, bli inspirert av andre eller flykte fra virkeligheten (Rivas-Herrero & Igartua, 2021, s.4). Konfliktperspektivet er ikke noe de spurte ungdommene uttrykker et ønske om å se i sin Instagram-feed. Grunnen til at konfliktperspektivet er nedtonet på NRKs Instagram-profiler kan være for å møte målgruppens forventninger på SoMe-tjenesten.

Det at kristendom totalt sett dominerer NRKs fremstilling av religion på Instagram er ikke så overraskende, da dekning av kristendom har stått sentralt i nyhetsdekning gjennom mange år (Lundby & Gresaker, 2015). Profilene bærer preg av å dekke mye norsk kultur og samfunn der kristen kulturarv til stadighet fremtrer i varierende grad. Det som imidlertid er verdt å trekke frem er hvordan dekningen av den sentrale kristne høytiden påske blir fremstilt i innleggene. Det religiøse aspektet ved påskehøytiden er svært nedtonet, og påsken blir på begge profiler i stor grad knyttet til det sekulære livet med påskeferie og dens tilhørende påskeferieaktiviteter. Innleggene spiller med det på etablert kunnskap innenfor et kjent kulturelt landskap (jf. Døving og Kraft, 2013, s.13-14) om påskehøytiden, og profilene unnlater å kontekstualisere dette trolig på grunn av formatets begrensede plass. Dette står i kontrast til Toft sin studie hvor han identifiserer opptil flere reportasjer som omhandler både gudstjenester, lystenning, påskeopptog og bønn i NRK-programmenes sendinger (Toft, 2023, s.140).

Instagram er et format som ikke tilrettelegger for store kontekstuelle utdypninger. Dette kan føre til, som studien min har vist, at nyanser av religion ikke trenger gjennom i fremstillingen, og brukeren selv må kontekstualisere religion og bruke sin eventuelle etablerte kunnskap for å nyansere. Eksempelvis blir kristendom fremstilt som en enhetlig størrelse uten at innleggene spesifiserer variasjoner i religiøse retninger eller miljøer. Dette samsvarer med hva Hjarvard (2008c, 2012, s.31-34) påpeker om at fremstillingen kan være preget av medienes hensikter, noe som kan gå på bekostning av religionsfremstillingens nyanser. Profilene utelater – både på grunn av formatets begrensninger og profilenes egne formateringsvalg – ofte en stor utgreiing om konteksten og overlater brukeren til å kontekstualisere innholdet basert på sine forkunnskaper. Koblingen til religion blir i en rekke saker kun gjort implisitt ved strategisk å bygge på kunnskap som allerede forutsettes kjent av brukeren (jf. Døving & Kraft, 2013). Toft observerer det samme i sin studie: selv om religion på ulike måter inngår i en rekke saker, så blir religionens rolle i disse sakene i liten grad eksplisitt tematisert eller kontekstualisert (Toft, 2023, s.135). Det tyder dermed på at NRK både på *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18* (jf. Toft, 2023) og Instagram spiller aktivt på publikums allerede etablerte forestillinger om religion innenfor et etablert kulturelt landskap (jf. Døving & Kraft, 2013, s.13-14), særlig innenfor kristendom.

Profilenes redaktørsjefer trekker frem at de aktivt jobber for å nå målgruppen ungdom og unge voksne (jf. D. Ramberg, personlig kommunikasjon, 23. januar 2024; S. Steinum,

personlig kommunikasjon, 30. januar 2024). Formateringen av innleggene påvirkes av ønske om å nå målgruppen. NRK P3 anvender for eksempel ungdommelig uformelt språk og visuelle effekter som minner om populærkultur (som filterbruk) ofte i en underholdende stil, mens NRK Nyheter anvender et enkelt, formelt språk og et visuelt uttrykk i en mer tradisjonell nyhetsdrakt.

Mediets format og sjangerkriterier får betydning for hvilke religioner som omtales og hvordan de fremstilles (Hjarvard, 2012, 2013). Det at islam er så godt som utelatt fra NRK P3 sine innlegg, kan tyde på at en fremstilling av islam ikke er forenelig med sjangeren og underholdningsstilen NRK P3 opererer utifra. Islam i underholdning har tidligere slått feil ut, eksempelvis gjennom karikaturstridene som har fått internasjonal oppmerksomhet (jf. Eide et al., 2008; Lundby & Thorbjørnsrud, 2012). Botvar tolker utifra *Humor-undersøkelsen* i 2017 at mange nordmenn er skeptiske til humor som rammer en minoritet (herunder muslimer) som antas å stå utsatt til for diskriminering (Botvar, 2019, s.38-39). På den ene side kan dette forklare hvorfor islam er lite representert på NRK P3. På den annen side kan dette også forklare at det blir enklere for P3 å bruke majoritetsreligionen kristendom i humorsammenhenger.

Nyreligiøse elementer er gjenstand for humor og latterliggjøring i NRK P3s fremstilling av religion, selv om nyreligiøse i likhet med muslimer utgjør en liten gruppe i Norge. Dette kan skyldes andre forhold enn de Botvar (2019) trekker frem. Døving og Kraft hevder av «ny» religion sees på som latterlig og naivt fordi det ikke har den samme forankringen til tidenes morgen, som etablerte religionstradisjoner har (Døving & Kraft, 2013, s.222). Scientologikirken for eksempel, en forholdsvis ny kirke, har i litauiske medier blir fremstilt som skandaløs med «weird beliefs» (Pocė & Ališauskienė, 2018, s.62). En forklaring på latterligjøringen av nyreligiøse praksiser på NRK P3 kan være at nyreligiøse ikke har samme historikk som for eksempel jøder og muslimer med å bli behandlet dårlig, og er dermed ikke assosiert med diskriminering på samme måte. Toft (2023) trekker ikke frem nyreligiøse fremstillinger i sin analyse på *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18*, noe jeg tolker som at det nyreligiøse ikke blir dekket innenfor perioden Toft dekker, og at slike elementer dermed er fraværende. NRK Nyheter er den av profilene jeg har undersøkt som likner mest på *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18*, og heller ikke på denne profilen er nyreligiøsitet merkbart representert.

NRK anvender tekniske virkemidler som filterbruk og musikk i innleggene sine, og som tidligere vist, kan disse inneholde religiøse referanser. Om disse referansene bygger på velkjente stereotypier, vil virkemidler som musikk og filterbruk skape kjapp og effektiv kommunikasjon, hevder Engsjø og Lied (2011, s.58-59). Dette kommer tydelig til uttrykk ved at NRK P3 spiller på følgernes antatte forkunnskaper og etablerte oppfatninger av engler og djevlere som motsetninger for å skille mellom noe godt og mindre godt (se *bilde 10* s.69).

6.0 AVSLUTNING

I denne masteroppgaven har jeg undersøkt hvordan NRK fremstiller religion på Instagram. Gjennom en kvalitativ multimedial form- og innholdsanalyse har jeg analysert innlegg i perioden 1. januar 2023 til og med 30. juni 2023 på de to Instagram-profilene NRK Nyheter (@nrknyheter) og NRK P3 (@nrkp3). Jeg har jobbet utifra tre underspørsmål der jeg har analysert omfanget av, temaer om og formatering av religion i innleggene i den aktuelle perioden. Disse tre underspørsmålene har bidratt på hver sin måte til å belyse aspekter ved hovedproblemstillingen «Hvordan fremstiller NRK religion på Instagram?». Ved å drøfte observasjoner i analysen opp mot tidligere forskning innenfor medialisering og religions-sosiologi har jeg kommet frem til følgende konklusjon på problemstillingen:

Jeg har funnet ut at det er flere likheter mellom hvordan NRK fremstiller religion på Instagram som i andre medieformater (eks. TV og aviser) tidligere studier har undersøkt. Jeg finner, i likhet med andre forskere (jf. Lundby & Gresaker, 2015), at kristendom er den religionen med hyppigst forekomst i NRKs fremstilling, og at denne fremstillingen særlig er knyttet til kristen kulturarv. Fremstillingen av religion generelt er ofte forankret i storsamfunnets verdier, som likestilling, frihet og autonomi. Dette kommer særlig tydelig frem i saker som omhandler temaet «religiøse hodeplagg» der NRK peker på manglende frihet blant kvinner i Iran som er underlagt strenge hijabpåbud. Temaet «religion, kjønn og seksualitet», som også andre forskere peker på at er fremtredende (jf. Toft, 2023), fremstilles også i tråd med storsamfunnets verdier. Som et resultat av dette fremstiller NRK liberalisering av religion, for eksempel økt aksept for skeive i kristne miljøer, som en utelukkende god utvikling.

Likevel har jeg funnet tendenser som ikke samsvarer med tidligere forskning, og disse er verdt å trekke frem. Tidligere forskning har sett at konfliktperspektivet står sentralt og tidvis er dominerende i medias fremstilling av religion (jf. Hansen, 2017; Lundby, 2021; Lundby og Gresaker, 2015; Mathisen, 2019; Toft, 2017, 2023). I min studie finner jeg imidlertid at konfliktperspektivet er nedtonet og mindre sentralt. Denne tendensen mener jeg kan forklares utifra særlig to faktorer: format og målgruppe. Begge disse faktorene har innvirkning på hvordan NRK fremstiller religion. Tidligere studier gjort på ungdom og unge voksne har vist at unge ikke er interessert i å se konfliktfylt innhold på Instagram (jf. Rivas-Herrero & Igartua, 2021). Dermed kan NRK-profilenes ønsker om å nå ut til ungdom og unge voksne bidra til å nedtone konfliktinnholdet i NRKs innlegg. Imidlertid er de få innleggene på NRK Nyheter som omhandler konflikt, i likhet med observasjoner i tidligere studier, knyttet til islam.

Formatbegrensninger og sjanger har også innvirkning på NRKs fremstilling av religion. Instagram er et begrenset format når det kommer til å kunne utdype seg. Dette medfører at konteksten i innleggene ofte er utelatt, og det er opp til brukeren selv å kontekstualisere utifra forkunnskaper. Dette kommer til uttrykk både gjennom tekst og tekniske virkemidler NRK anvender i formatering av innlegg. Det å spille på etablert kunnskap er ingen ny observasjon, men stemmer overens med tidligere studiers konklusjoner.

NRK er en tilbyder av nyheter og underholdning, og tidligere studier har særlig vært opptatt av nyhetsaspektet som i stor grad preger sjangeren i NRK Nyheter sine innlegg. Jeg har imidlertid også undersøkt NRK P3 som er mer underholdningsrettet, og på denne profilen ser jeg at religion i flere innlegg blir fremstilt som latterlig, kritikkverdig, ikke-vitenskapelig troverdig og begrensende. Flere av disse holdningene kommer særlig til uttrykk i innlegg om nyreligiøsitet. Dette kan begrunnes utifra at nyere religion ofte blir sett på som latterlig og naivt på grunn av sin manglende forankring i fortiden slik for eksempel kristendom og islam har. Islam og muslimer er merkbart fraværende i NRKs fremstilling på NRK P3, noe som kan skyldes redselen for å gjøre humor ut av en religiøs gruppe som har historikk knyttet til diskriminering (eks. karikaturstridene). Til slutt vil jeg påpeke at studien min ikke bare har vist at NRK-profilene har et sekulært blikk på verden, slik flere medieforskere påpeker, men også til dels promoterer det sekulære, eksempelvis gjennom innlegg av pro-sekulær karakter observert på NRK P3.

5.1 VIDERE FORSKNING

Denne masteroppgaven har vist noen tendenser det kan være verdt å utforske videre i annen forskning. Eksempelvis medfører NRKs fremstilling av religion i et format som Instagram, som med tanke på formatets begrensninger ikke tillater store kontekstuelle utdypninger, en forutsetning om at brukerne besitter forkunnskaper nok til å selv kontekstualisere og nyansere innholdet i innleggene. Hvilke konsekvenser medias fremstilling av religion på sosiale medier har for forståelsen av religion vil også være interessant å undersøke i videre forskning på medialisering og religion. Både som bruker av sosiale medier og som ung voksen observerer jeg til stadighet religion i ulike former fra ulike deler av verden «poppe» opp på skjermen. Globalisering, teknologi og internett er blant faktorene som allerede har satt sine spor på fremstillingen av religion i (sosiale) medier. Den neste store faktoren som kan være (eller allerede er?) med å forme fremstillingen av religion på nettet er kunstig intelligens (KI).

LITTERATURLISTE

- Abdel-Fadil, M. (2017). Identity Politics in a Mediatized Religious Environment on Facebook: Yes to Wearing the Cross Whenever and Wherever I Choose. *Journal of Religion in Europe* 10 (4), s.457-486
- Abrahamsen, M. H., Dvergsdal, H. & Askheim, S. (2023, 25.januar). *Instagram*. Store norske leksikon. <https://snl.no/Instagram>
- Ask, A. (2022). *Kristendom i Sosiale Medier. En kvalitativ studie av kristne influenseres bruk av sosiale medier* [Masteroppgave]. Universitetet i Bergen.
- Bakken, A. (2022). *Ungdata 2022: Nasjonale resultater*. NOVA Rapport 5/22. OsloMet. <https://oda.oslomet.no/oda-xmlui/bitstream/handle/11250/3011548/NOVA-rapport-5-2022.pdf?sequence=5&isAllowed=y#page28>
- Bekkengen, F. V. (2023, 26.april). *Fire av ti 16-19 åringer finner nyheter på TikTok*. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/statistikk/norsk-mediebarometer/artikler/fire-av-ti-16-19-aringer-finner-nyheter-pa-tiktok>
- Botvar, P. K. (2019). Å le eller ikke le. Holdninger til religionshumor i den norske befolkning. I Botvar, P. K., Gresaker A. K. & Hovdelien, O. (Red.) *Ingen spøk! En studie av religion og humor* (s.31-52). Cappelen Damm Akademisk.
- Botvar, P. K. & Schmidt, U. (Red.) (2010). *Religion i dagens Norge – mellom sekularisering og sakralisering*. Universitetsforlaget.
- Braathen, L. (2021, 12.mars). *NRKs profil- og omdømmetracker 4Q 20 og hele 2020* (NRK Analyse). NRK. https://fido.nrk.no/20d7cce7a6030a3479f7c724f7d3d391ebed4069d5c8ee686f98589139b4e62a/nrk_profilund_20.pdf.
- Brekke, J.-P., Fladmoe, A., & Wollebæk, D. (2020). *Holdninger til innvandring, integrering og mangfold i Norge. Integreringsbarometeret 2020*. Institutt for samfunnsforskning. <hdl.handle.net/11250/2657621>
- Brurås, S. (2012). *Nyhetsvurderinger: På innsiden av fem redaksjoner*. Ij-forlaget.
- Christensen, H. R. (2010). *Religion and Authority in the Public Sphere. Representations of Religion in Scandinavian Parliaments and Media* [Doktorgradsavhandling]. Aarhus Universitet.

- Dahlstrøm, H. K. (2015). *Kors på halsen? Innføring i livssynsjournalistikk*. Cappelen Damm Akademisk.
- Døving, C. A. & Kraft, S. E. (2013). *Religion i pressen*. Universitetsforlaget.
- Eide, E., Kunelius, R. & Phillips, A. (2008). *Transnational Media Events. The Mohammed Cartoons and the Imagined Clash of Civilizations*. Nordicom.
- Engsjø, D. Ø. & Lied, L. I. (2011). *Det folk vil ha: Religion og populærkultur*. Universitetsforlaget.
- Frosh, P. (2019). *The Poetics of Digital Media*. Polity.
- Futsæter, K. A. (2020, 9. desember). *Medietrender under korona: Koronakrisen har endret folks medievaner*. (Kantars medieundersøkelser). Kantar.
- Gilhus, I. S., & Mikaelsson, L. (2012). *Nytt blikk på religion: Studiet av religion i dag* (revidert utg.). Pax.
- Gresaker, A. K. (2018). *Relevant religion: Nordiske livsstilsbladets fremstillinger av religion 1988-2008* [Doktorgradsavhandling]. Universitetet i Oslo.
- Grini, H. V. (2022). *Hvordan setter NRK dagsorden på Instagram? En kvalitativ studie av redaksjonen bak Instagram-kontoen @nrknyheter* [Bacheloroppgave]. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
- Gripsrud, J. (2015). *Mediekultur, mediesamfunn* (5. utg.). Universitetsforlaget.
- Grønnesby, I. (2023). – *Hva er egentlig greia med icks?*. NRK P3.
<https://p3.no/meninger/mening/4e2d619b-2f75-48a7-81c9-b86862113ad4>
- Hansen, J. (2017). «Velkommen på forsiden»: At være muslim i en antireligiøs mediealder. I Høeg, I. M. (Red.) *Religion og ungdom* (s.51-68). Universitetsforlaget.
- Henriksen, J.-O. & Schmidt, U. (2010). Religionens plass og betydning i offentligheten. I Botvar, P. K. & Schmidt, U. (Red.) *Religion i dagens Norge: Mellom sekularisering og sakralisering* (s.81-94). Universitetsforlaget.
- Hjarvard, S. (2008a). *En verden af medier: Medialisering af politik, sprog, religion og leg*. Samfundslitteratur.

- Hjarvard, S. (2008b). The Mediatization of Society: A Theory of the Media as Agents of Social and Cultural Change. *Nordicom Review* 29(2), s. 105-134.
- Hjarvard, S. (2008c). The Mediatization of Religion: A Theory of the Media as Agents of Religious Change. *Northern Lights* 6(1), s. 9-26.
- Hjarvard, S. (2012). Three Forms of Mediatized Religion: Changing the Public Face of Religion. I Hjarvard, S. & Lövheim, M. (Red.) *Mediatization and religion: Nordic perspectives* (s.21-44). Nordicom
- Hjarvard, S. (2013). *The Mediatization of Culture and Society*. Routledge.
- Høeg, I. M. (2017). *Religion og ungdom*. Universitetsforlaget.
- Johnson, I. E. (2021). *Hva har skjedd med Radioandakten?* [Masteroppgave]. Universitetet i Agder.
- Lundby, K. (2021). *Religion i mediernes grep: Medialisering i Norge*. Universitetsforlaget.
- Lundby, K. (2023). Tro under mediernes grep: Nordmenns forhold til medialisering av religion. *Kirke og Kultur* 128(2), s.113–133.
- Lundby, K. & Gresaker, A. K. (2015). Religion i mediene – omstridt og oversett?. I Furseth, I. (Red.) *Religionens tilbakekomst i offentligheten* (s.69-104). Universitetsforlaget.
- Lundby, K. & Thorbjørnsrud, K. (2012). Mediatization of Controversy. When the Security Police Went on Facebook. I Hjarvard, S. & Lövheim, M. (Red.) *Mediatization and Religion. Nordic Perspectives* (s.95-108). Nordicom.
- Lunde, A. F. (2013). *Det er opp til muslimene. Redaksjonelle ledere om islam i den norske offentligheten* [Masteroppgave]. Universitetet i Oslo.
- Lövheim, M., Jernsletten, H. H., Herbert, D., Lundby, K., Hjarvard, S. (2018). Attitudes: Tendencies and Variations. I Lundby, K. (Red.) *Contesting Religion: The Media Dynamics of Cultural Conflicts in Scandinavia* (s.33-49). De Gruyter.
- Mathisen, B. R. (2019). Sporten trumfer klima, olje og innvandring. I Mathisen, B. R. & Morlandstø, L. (Red.) *Blindsoner og mangfold – en studie av journalistikken i lokale og regionale medier* (s.71-91). Orkans Akademisk.
- McQuail, D. & Deuze, M. (2020). *McQuail's Media and Mass Communication Theory* (7. utg.). Sage Publications Ltd.

- Medietilsynet (2019, 29.oktober). *Åtte av ti har tillit til norske medier*.
<https://www.medietilsynet.no/nyheter/nyhetsarkiv/aktuelt-2019/atte-av-ti-har-tillit-til-norske-medier/>
- Meta (2023a). *About*. <https://about.meta.com>
- Meta (2023b). *Instagram*. <https://about.meta.com/technologies/instagram/>
- Neal, L. S. (2019). *Religion in Vogue. Christianity and Fashion in America*. New York University Press.
- NESH (2018). *Forskningsetisk veileder for internettforskning*. Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora.
<https://www.forskningsetikk.no/globalassets/dokumenter/4-publikasjoner-som-pdf/forskningsetisk-veileder-for-internettforskning-2018-interaktiv.pdf>
- Nilssen, V. (2012). *Analyse i kvalitative studier: den skrivende forskeren*. Universitetsforlaget.
- NRK (2022, 17.oktober). *NRK si historie*. <https://www.nrk.no/organisasjon/nrk-si-historie-1.6589747>
- NRK (2023a, 27.januar). Vedtekter og NRK-plakaten.
<https://info.nrk.no/vedtekter/#vedtekter-for-norsk-rikskringkasting-as>
- NRK (2023b, 15.mars). *Eit breitt og variert medietilbod*. Hentet 23.september 2023 fra <https://www.nrk.no/informasjon/eit-breitt-og-variert-medietilbod-1.6511989>
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (u.å.). *NRK Nyheter*. [Instagramprofil]. Instagram. Hentet 22.november 2023 fra <https://www.instagram.com/nrknyheter/>
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023a, 1.februar). *Mange i USA krever nå endringer i politiet. I flere byer har folk demonstrert etter drapet på Tyre Nichols, og* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CoHncoIqmo1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023b, 1.mars). *I dag er det søknadsfrist for videregående skole, og mange er nødt til å ta det første valget for hva* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CpQAd_9KFmp/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023c, 23.mars). *Fastemåneden ramadan starter denne uken. I denne perioden blir den religiøse identiteten til mange muslimer mer synlig. Noe som gjør* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqIPHMxMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023d, 11.mai). – *Alt er mulig, sier Zahra Alavi. 📺👉 Da hun kom til Norge for fem år siden, kunne hun* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CsGUZ_-geFQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023e, 26.juni). *Då Tor Håkon Eiken jobba som pastor sa han ikkje noko når han hørde stygge kommentarar om skeive. Men då* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (u.å.). *NRK P3*. [Instagramprofil]. Instagram. Hentet 22.november 2023 fra <https://www.instagram.com/nrkp3/>

NRK P3 [@nrkp3]. (2023a, 22.januar). *Hjemme var musikken forbudt – da ble den mer attraktiv, forteller Torine. Finn ut hvorfor hun vil satse på en sanger* [Video].

Instagram. https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA%3D%3D

NRK P3 [@nrkp3]. (2023b, 3.april). *Gurveer (18) opplever at mange ikke skjønner hva han har på hodet, eller hva det representerer. Les hele saken via* [Fotografi]. Instagram.

https://www.instagram.com/p/CqkDBrCu7V2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA%3D%3D

NRK P3 [@nrkp3]. (2023c, 28.april). *Ikke bare russen som har godt av de rådene her* 🐱🤗 #StudioP3NRK [Video].

https://www.instagram.com/reel/Crk_v8vt6jE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

Pocė, G. & Ališauskienė, M. (2018). Creating Otherness: Minority Religions and Media in Lithuania. *International Journal for the Study of New Religions* 8(1), s. 49–71.

P3 (2023). NRK P3. <https://p3.no>

- Repstad, P. (2020). *Religiøse trender i Norge*. Universitetsforlaget.
- Rivas-Herrero, B. & Igartua, J.-J. (2021). Los jóvenes se sumergen en Instagram: Un estudio desde la perspectiva de los usos y gratificaciones. *Profesional de la información* 30(5), s. 1-15.
- SSB (Statistisk sentralbyrå) (2021). *Internett og mobiltelefon*. <https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/faktaside/internett-og-mobil>
- SSB (Statistisk sentralbyrå) (2022). *Norsk mediebarometer 2021*. www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/artikler/norsk-mediebarometer-2021
- SSB (Statistisk sentralbyrå) (2023, 1.mars). *Ni av ti nordmenn bruker sosiale medier*. <https://www.ssb.no/teknologi-og-innovasjon/informasjons-og-kommunikasjonsteknologi-ikt/statistikk/bruk-av-ikt-i-husholdningene/artikler/ni-av-ti-nordmenn-bruker-sosiale-medier>
- Taira, T. (2021). The Negotiation of Religious Authorities in European Journalism. I Radde-Antweiler, K. & Zeiler, X. (Red.) *The Handbook of Religion and Journalism* (s.95-108). Routledge.
- Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse: en innføring i kvalitative metoder* (5.utg). Fagbokforlaget.
- Toft, A. (2017). Islam i klasserommet. I Høeg, I. M. (Red.) *Religion og ungdom* (s.33-50). Universitetsforlaget.
- Toft, A. (2020). Først engasjement, så innhold: Bruk av serien På tro og Are i religionsundervisning i videregående skole. *Prismet* 72(1), 23-37.
- Toft, A. (2023). Religion i NRK nyheter: Synlighet og spill på etablerte forestillinger. *Kirke og kultur* 128(2), 134-154.
- Tompkins, C. (2016). *Why your business may be oversharing on social media*. The Go! Agency. Hentet 4.januar 2024 fra <https://gosalesandmarketing.com/oversharing-social-media/>
- Valen-Utvik, A. (2022). *Hvordan oppnå suksess i sosiale medier*. Hengar Media.

Woodhead, L. (2013). Tactical and strategic religion. I Dessing, N., Jeldtoft, N., Nielsen, N. & Woodhead, L. (Red.) *Everyday lived Islam in Europe* (s.9-22). Oxford University Press

VEDLEGG 1: FORARBEID

Før jeg kunne begynne å utforske underspørsmålene måtte jeg avgrense materialet som kunne være relevant å analysere i forbindelse med min problemstilling. Til det tok jeg utgangspunkt i Tofts metode fra hans studie av religion i *Dagsrevyen* og *Dagsnytt 18* på NRK1 (jf. Toft, 2023), da denne fremgangsmåten samsvarte med det jeg ønsket å belyse med min problemstilling. Toft bruker i denne studien fem kategorier for å identifisere religion i nyhetsendingene han studerer. Jeg benyttet de samme fem kategoriene for å identifisere religion i Instagram-innleggene på NRK Nyheter og NRK P3. Med andre ord hadde jeg en deduktiv tilnærming til avgrensningen av materialet i denne innledende fasen. Jeg gjorde noen enkle modifikasjoner på kategoriene for å tilpasse dem bedre til SoMe-formatet.

Jeg undersøkte hvordan de fem kategoriene kom til uttrykk i hvert enkelt innlegg, både visuelt, skriftlig og auditivt. Nedenfor følger en utdypende forklaring av kategoriene jeg har anvendt for å avgrense materialet, samt tilhørende eksempler. Eksempelene kan gi et bilde av og et innblikk i noen av de religiøse elementene som rører seg ute i NRK-profilenes innlegg. Alle innlegg som faller innunder én eller flere av de nevnte kategoriene ligger til grunn for analysen.

Religiøse aktører

Første kategori er religiøse aktører. Denne kategorien rommer enkeltpersoner, grupper eller organisasjoner som NRK-profilene eksplisitt kobler til noe religiøst, enten gjennom titler eller navn, eller der aktører fremgår implisitt gjennom diskurs, handling, symboler, omtalelser og/eller tilstedeværelse i innlegget (sistnevnte er en utvidelse av Toft sin kategoribeskrivelse).

Fire eksempel på religiøse aktører på NRK Nyheter er tjenestepersoner som prester og pastorer som forteller om opplevelser knyttet til identitet og liturgi ved vigslar, og de religiøse overhodene paven og Dalai Lama som begge blir omtalt i forbindelse med valg de har tatt.⁹⁹ I disse fire innleggene opptre aktørene eksplisitt da NRK Nyheter omtaler de ved titler. I tillegg avbilder NRK Nyheter en rekke aktører som implisitt kan knyttes til religion, gjerne identifisert gjennom flere av kategoriene, eksempelvis kvinner og menn som utøver religiøse praksiser som

⁹⁹ NRK Nyheter, 11.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Cq5M3QxOf11/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 28.april 2023, https://www.instagram.com/p/CrleNBjuFgw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 13.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtbSpgAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

å be eller bære religiøse klesplagg som hijab uten at innleggene beskriver aktørene som muslimer.¹⁰⁰

Eksempler på religiøse aktører som NRK P3 omtaler eksplisitt gjennom titler er religiøse skikkelser som Jesus og Shaman Durek.¹⁰¹ I tillegg opptrer religiøse aktører implisitt i flere av NRK P3 sine innlegg, eksempelvis en mann ikledd turban uten at han blir identifisert som sikh.¹⁰² Blant disse innleggene er det også flere tilfeller der aktører selv impliserer sin religiøse identitet gjennom deres uttalelser. To eksempler på dette er, ei jente som uttaler at «hjemme ber vi bare til Gud» og ei dame som uttaler at «han [Jesus] bor i meg».¹⁰³

Religiøse praksiser

Andre kategori er religiøs praksis. Denne kategorien rommer visuelle religiøse ritualer, seremonier, høytidsfeiring og annen religionsutøvelse innenfor institusjonaliserte og ikke-institusjonaliserte trosretninger.

Eksempler på religiøse praksiser som forekommer i innleggene til NRK Nyheter er kristne og hinduistiske vielser eller bryllup i forbindelse med innlegg om økt bruk av kjønnsnøytrale tekster i vielser i kirken, og en økning i antall personer med minoritetsbakgrunn som gifter seg i Norge.¹⁰⁴

To eksempler på forekomst av religiøse praksiser på NRK P3 er en reel som viser klipp av lovsang i et innlegg om en norsk artist som brøt med trossamfunnet sitt, samt en gatetribadur som ifølge en P3-reporter bedriver «Jesus-jam» der mannen spiller gitar og synger om Jesus.¹⁰⁵

¹⁰⁰ NRK Nyheter, 28.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqVBcGPsZNB/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰¹ NRK P3, 20.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrRHilZoXhj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 21.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrYFgjUoweZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰² NRK P3, 3.april 2023, https://www.instagram.com/p/CqkDBrCu7V2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰³ NRK P3, 13.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/Comv9RHolGv/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 7.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CquslIEKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰⁴ NRK Nyheter, 3.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cryk7X1oLxH/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 9.juni 2023, https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰⁵ NRK P3, 22.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 8.mai 2023, https://www.instagram.com/reel/Cr24MFSIHdt/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Religiøse symboler

Tredje kategori er religiøse symboler. Denne kategorien rommer alle synlige religiøse symboler, tegn og gjenstander, så vel som klesplagg og elementer fra populærkulturen og SoMe-universet som emoji'er og bildefiltre (sistnevnte er en utvidelse av Toft sin kategoribeskrivelse).

Eksempler på religiøse symboler i innleggene på NRK Nyheter er religiøse klesplagg som hijab båret av muslimske kvinner og prestesnipp i forbindelse med avbildning av en prest.¹⁰⁶ Andre eksempler på symboler er inventar i hellige rom som glassmalerier og altertavle i kirker, og bønneteppe, mihrab (bønnenisje i veggen) og minbar (prekestol) i moské.¹⁰⁷

Religiøse symboler på NRK P3 opptrer blant annet på klær og smykker. Gatetribaduren jeg nevnte tidligere er iført en jakke med et kors på brystet, og en gateselger som viser frem krystallsmykkene han selger.¹⁰⁸ NRK P3 har også eksempler på religiøse symboler som opptrer i bildefiltre, eksempelvis engel- og djevelfilter i en reel hvor kjendiser gir råd til russefeiringen, eller coverbildet til P3s egen humorpodkast «Kladden har dævva» som inneholder symboler som en engel, en glorie og bønnehender.¹⁰⁹

Religiøse steder

Den fjerde kategorien er religiøse steder. Denne kategorien rommer religiøse bygg og hellige steder. Innlegg på NRK Nyheter sin profil illustrerer blant annet en moské i forbindelse med et innlegg om ramadan og ulike kirkebygg, deriblant Nidarosdomen i forbindelse med pinse.¹¹⁰ Et annet eksempel hentet fra NRK P3 er omtalelser av «helvete» som en plass.¹¹¹

¹⁰⁶ NRK Nyheter, 1.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CpQAd_9KFmp/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 9.mars 2023, https://www.instagram.com/reel/CpkNMZJsVRl/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰⁷ NRK Nyheter, 23.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqIPHMcMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 26.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰⁸ NRK P3, 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹⁰⁹ NRK P3, 28.april 2023, https://www.instagram.com/reel/Crk_v8vt6jE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 17.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctl61N4K4JS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹⁰ NRK Nyheter, 17.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnhvwpqK7v2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 23.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqIPHMcMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹¹ NRK P3, 17.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctl61N4K4JS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Religiøs diskurs

Den femte kategorien er religiøs diskurs. Denne kategorien rommer all tale og tekst som har referanser til religion eller eksplisitt religiøst språk. I denne kategorien velger jeg å inkludere musikk som ofte utgjør en del av det multimediale formatet, slik at jeg også tar høyde for religiøse referanser i tekster og sangtitler. I motsetning til Toft tar jeg også med tilfeller der religion inngår i faste uttrykk eller i overført betydning, også i sekulær kontekst, da forekomsten av slik diskurs gjorde seg svært tydelig under datainnsamlingen. Det vil være aktuelt å se den høye forekomsten av for eksempel banneord med religiøst opphav opp mot hvordan de to NRK-profilene fremstiller religion. Disse tilfellene vil likevel bli behandlet eksplisitt og bli tydelig markert, særlig i forbindelse med underspørsmål 1 som omhandler statistikk. Jeg vil understreke at all diskurs i innleggene ikke er utelukkende NRK-reportere sine uttalelser, men inkluderer også gjengivelse av uttalelser fra aktører i innleggene. De mangfoldige eksemplene nedenfor er en konsekvens av den vide religionsdefinisjonen jeg legger til grunn for oppgaven.

Eksempler på religiøs diskurs på NRK Nyheter er omtalelser av høytider og helligdager som ramadan, påske, Sankt Hans.¹¹² Det finnes også eksempler på diskurs rettet mot forbud og påbud. Ett innlegg omhandler rektors forbud mot bønn i undervisningstiden på Drammen videregående skole, mens et annet innlegg omhandler straffekonsekvensene i Iran for å gå uten hijab i et land hvor det er påbudt for kvinner å dekke til håret.¹¹³ Religiøs diskurs kan også befinne seg på grensen mellom religion og kultur, eksempelvis innlegg som omtaler «påskekrim» og «overtro», eller gjør bruk av ord og uttrykk som har en religiøs opprinnelse som «karma».¹¹⁴

Eksempler på religiøs diskurs på NRK P3 som kan vitne om aktørenes religiøse overbevisninger er for eksempel «vi er alle syndere» eller «[krystaller] fjerner dårlig energi», eller at barn i forbindelse med fødsel «bare faller ned fra himmelen», og at for å få barn «ber vi

¹¹² NRK Nyheter, 17.januar 2023, https://www.instagram.com/p/CnhvwpqK7v2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 21.april 2023, https://www.instagram.com/reel/CrTraMcoJcC/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 23.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹³ NRK Nyheter, 2.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 28.mars 2023, https://www.instagram.com/p/CqVBcGPsZNB/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹⁴ NRK Nyheter, 6.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/CoUA7jjKrXS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 3.april 2023, https://www.instagram.com/p/Cqk5qdAMunG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 23.juni 2023, https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

bare til Gud».¹¹⁵ Noe som er typisk for diskursen i innleggene på NRK P3 er hvordan underholdning, ungdomskultur og religiøse uttrykk blandes. For eksempel brukes uttrykket «den hellige treenighet» for å beskrive tre artister som har gitt ut låt sammen.¹¹⁶ Religiøs diskurs opptrer også i musikk, eksempelvis i det nye albumet «Gloria» til Sam Smith og låta hans «Unholy» som spilles av i en reel.¹¹⁷ Det siste eksempelet jeg skal trekke frem i forbindelse med religiøs diskurs er banneord og kraftuttrykk med koblinger til religion. Ord som «herregud» (eller engelsk «oh my god») og «helvete» opptrer ved flere anledninger i innleggene på NRK P3.¹¹⁸

¹¹⁵ NRK P3, 13.februar 2023, https://www.instagram.com/reel/Comv9RHolGv/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 12.juni 2023, https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹⁶ NRK P3, 5.mai 2023, https://www.instagram.com/p/Cr1ld-AoVuR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹⁷ NRK P3, 28.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

¹¹⁸ NRK P3, 21.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/CnrHNT6sJ11/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==; 23.januar 2023, https://www.instagram.com/reel/CnxM359Mm39/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

VEDLEGG 2: RELIGIØSE TEMAER

Religiøse hodeplagg

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.januar). *Basmeena Sidikyar (21) blir den første i landet til å bruke hijab i ambulansetjenesten.* 🚑 – Å være kvinne i en [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CnwVHYDqa4Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.januar). *Norsk-iranske Amanda Delara bruker musikken sin til å vise støtte til demonstrantene i Iran. – Jeg er håpefull, for jeg* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cn47GN3qHvG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 2.februar). *En iransk domstol har dømt et ungt par til 10,5 år i fengsel på grunn av en dansevideo. Det melder* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 8.mars). *I dag er det kvinnedagen, og mange bruker dagen til å demonstrere for kvinners kampsak og feire dem.* 🗣️ Derfor [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cpig-84MddZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.mars). *Over 50 skoler i Iran har blitt utsatt for giftangrep de siste månedene. Nesten alle angrepene har skjedd på jenteskoler* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpkNMZJsVRI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.mars). *I går samla tusenvis av kvinner seg i 8. mars-tog over hele landet. Det er ikke alle som går i tog* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cpkm7m-oJHi/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.mars). *Over 10 millioner norske Facebook-kommentarer er «skannet» for språklige angrep og hatprat. Muslimer er den gruppen som oftest blir nevnt* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqDPgBwoFbJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.mars). *Fastemånedens ramadan starter denne uken. I denne perioden blir den religiøse identiteten til mange muslimer mer synlig. Noe som gjør* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqIPHMcMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 28.mars). – *Folk bruker jo tid til å gå på do, til å gå i kantina. Hvorfor kan ikke vi bruke* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqVBcGPszNB/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.april). *En video av en mann som helte yoghurt over to kvinner i en butikk i Iran har gått viralt. Mannen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CqkeLuogg1S/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 4.april). «*Terrorist*» og «*islamist-hore*» er blant orda Nilofar Nori (22) har blitt kalla då ho var aktiv som ungdomspolitikar, samfunnsdebattant og [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqnBNWPASSd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 14.april). *Myndighetene i Iran har satt opp flere «smarte» kameraer som skal finne kvinner som ikke bruker hijab. I Iran er* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CrBOb0uMOUO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.april). *Du har kanskje sett overskrifter om Sudan de siste dagene? Der har det nemlig foregått kamper og vold siden lørdag* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CrS0jcngwSD/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.april). *Ramadan er over, og i helga feires id. På Rådhusplassen i Oslo arrangeres den største Id-feiringen i Norge med* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CrTraMcoJcC/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 11.mai). – *Alt er mulig, sier Zahra Alavi. 📺👉 Da hun kom til Norge for fem år siden, kunne hun* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CsGUZ_-geFQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 2.juni). *Det skjer mykje kjipt i verda, og ofte tek dei vonde sakene litt over dei positive. Difor har me leita* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cs_Sm8zsCxM/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 16.januar). *@imnothani fikk kjørt seg som teaterregissør 🤪 #p3morgen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CnfAMPxsrLV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 19.januar). @ahmed.mjau er så konfliktsky at han ender opp som servitør på restauranten han skulle spise på. Se «True Klein» i [Video].
https://www.instagram.com/reel/CnmDQBSIda7/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 5.februar). Zombie-serien «Last of us» holder @ellamariehi våken om natta 😱 #p3morgen [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoRujzHMN_s/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Religion, kjønn og seksualitet

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.januar). Norsk-iranske Amanda Delara bruker musikken sin til å vise støtte til demonstrantene i Iran. – Jeg er håpefull, for jeg [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cn47GN3qHvG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 2.februar). En iransk domstol har dømt et ungt par til 10,5 år i fengsel på grunn av en dansevideo. Det melder [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.mars). Over 50 skoler i Iran har blitt utsatt for giftangrep de siste månedene. Nesten alle angrepene har skjedd på jenteskoler [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpkNMZJsVRI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.mars). I går samla tusenvis av kvinner seg i 8. mars-tog over hele landet. Det er ikke alle som går i tog [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cpkm7m-oJHi/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.april). En video av en mann som helte yoghurt over to kvinner i en butikk i Iran har gått viralt. Mannen [Video].
https://www.instagram.com/reel/CqkeIuogg1S/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 14.april). Myndighetene i Iran har satt opp flere «smarte» kameraer som skal finne kvinner som ikke bruker hijab. I Iran er [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CrBOb0uMOUO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 28.april). Nyhetene kan ofte være tunge og triste. Men det er mange gode nyheter som også fortjener oppmerksomhet. Vi har samlet

[Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CrleNBjuFgw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.mai). *I fjor var bare 25 prosent av alle artistene som spilte på norske festivaler kvinner, viste en undersøkelse Vårt Land* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Css8Rigi9Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.juni). *Etter mange års debatt og en langvarig dragkamp kom det i 2017 en ny liturgi, altså tekster som leses under* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 13.juni). *Som troende kristen, pastor i syv år og nå medlem i pinsemenigheten i Oslo, har det ikke alltid vært like* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CtbSpgAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.juni). *Då Tor Håkon Eiken jobba som pastor sa han ikkje noko når han hørde stygge kommentarar om skeive. Men då* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 27.juni). *Frp-politiker Cassandra Petsa vil ha obligatorisk kroppsundersøkelse av alle jenter for å avdekke kvinnelig omskjæring. – Vi i Frp kan* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Ct_cmcIMx5J/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 28.januar). – *Den britiske superstjernen inspirerer til selvaksept med sin nyeste plate, skriver P3s anmelder. Les hvordan, via link i bio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

Religiøse høytider og helligdager

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 17.januar). *Har du begynt å legge ferieplaner for 2023? Vi har laga en oversikt over alle fridagene vi får i år* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CnhvwpqK7v2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.mars). *Fastemånedens ramadan starter denne uken. I denne perioden blir den religiøse identiteten til mange muslimer mer synlig. Noe som gjør* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqIPHMxMcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.april). *Påska og krimhøgtida er her, og tradisjonen tru har Filmpolitiet sjekka nivået på årets påskekrim. Tre av seriane har vi* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cqk5qdAMung/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 7.april). *Disse quiz-spørsmålene skal egentlig passe for 6- til 12-åringer. Synes du noen av spørsmålene er litt i tøffeste* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CquvOaUsufj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.april). *Ramadan er over, og i helga feires id. På Rådhusplassen i Oslo arrangeres den største Id-feiringen i Norge med* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CrTraMcoJcC/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.juni). *Vanligvis bruker sankthansaften å være en folkelig sommerfest, men det er egentlig en kristen høytid. Da feires fødselen av døperen* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.februar). *Da @martinlepperod kjøpte ny leilighet, fikk han noe litt spesielt med på kjøpet 🍷 Hør «The Kåss Furuseths» i appen* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpH4-JNNWEQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 31.mars). *Finn ut hvorfor vår journalist tror Avgvstvs sin nye låt kan passe perfekt til årets påske, via link i bio!* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqbdFswueLP/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 31.mars). *«Filmpolitiet» har dommen over årets påskekrim, og tipsene til en knallgod sofapåske 🍷🍷* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqdEvzjqC5Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 8.april). *Påskeegg fra #Lørdagsrådet: Live, Lisa, Henning og Else fra Samfundet på podkast! Pluss at du får høydepunkter fra 2022 på* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqxDMNcqMoN/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

Overgangsritualer

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 10.januar). *Over 200 personer har levd på asylmottak i over 10 år i Norge. Abisolom «Abi» Fiseha Tel (44) kom til* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CnO5nGSqI8m/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 1.februar). *Mange i USA krever nå endringer i politiet. I flere byer har folk demonstrert etter drapet på Tyre Nichols, og* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CoHncoIqmo1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.februar). *For snart to år siden fikk faren til Emma Schneider (24) diagnosen Alzheimers. Snart har han glemt henne. – Det verste* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Co733wMsN_1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 19.mars). – *Benjamin var en gutt som likte rettferdighet, og den rettferdigheten skal jeg fortsette å kjempe for, det lover jeg* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cp-0HxaIk2z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.mai). *Nå er det flere med minoritetsbakgrunn som gifter seg i Norge. 🧑🏻 Arun og Dipshi er med i NRK-serien «Bryllupsfeber»* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cryk7X1oLxH/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 8.mai). *Betina Claesson har bunad, men til årets 17. mai bytter hun den ut med en festdrakt. NO – Jeg dropper bunaden* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cr-mEQBAqSa/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 30.mai). *Hundrevis av folk reiser til en liten by i Missouri i USA nå for å se en død nonne* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cs3q8DRMf6D/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.juni). *Etter mange års debatt og en langvarig dragkamp kom det i 2017 en ny liturgi, altså tekster som leses under* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 5.februar). *Hvem kledde bollesveisen best: Else eller @larsvaularnmg? Hør «The Kåss Furusetts» i appen NRK Radio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CoRmjAOsU4K/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 9.februar). *Faren til Emma (24) har Alzheimers. Les hele meningen via link i bio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cobrx1QowGa/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 19.februar). *Hvem er Swank Mami? Les mer om hvorfor «Månedens Urørt» vil til utlandet, via link i bio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Co2FKqpIcGZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 20.februar). *Magnus Devold vil ha en førti meter lang kiste i begravelsen 🐻 Hør «Kladden har dævnva» i appen NRK Radio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Co4b_5wowbd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 3.april). *Hva gjør du som begravelsesagent når kista ryker rett før begravelsen? Hør «Kladden har dævnva» i appen NRK Radio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CqkXgP5NZfO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

VEDLEGG 3: RELIGION I FORGRUNN, MELLOMGRUNN OG BAKGRUNN

Forgrunn

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.januar). *Basmeena Sidikyar (21) blir den første i landet til å bruke hijab i ambulansetjenesten.* 🇳🇴 – Å være kvinne i en [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CnwVHYDqa4Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.mars). *Over 10 millioner norske Facebook-kommentarer er «skannet» for språklige angrep og hatprat. Muslimer er den gruppen som oftest blir nevnt* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqDPgBwoFbJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.mars). *Fastemånedens ramadan starter denne uken. I denne perioden blir den religiøse identiteten til mange muslimer mer synlig. Noe som gjør* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqIPHMcMxcV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 28.mars). – *Folk bruker jo tid til å gå på do, til å gå i kantina. Hvorfor kan ikke vi bruke* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqVBcGPszNB/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 4.april). *«Terrorist» og «islamist-hore» er blant ordene Nilofar Nori (22) har blitt kalla då ho var aktiv som ungdomspolitikar, samfunnsdebattant og* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CqnBNWPASSd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 11.april). *Dalai Lama får kritikk etter han ba en gutt suge tunga hans. Videoen viser at han ber gutten først om* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cq5M3QxOf11/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 14.april). *Myndighetene i Iran har satt opp flere «smarte» kameraer som skal finne kvinner som ikke bruker hijab. I Iran er* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CrBOb0uMOUO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.april). *Ramadan er over, og i helga feires id. På Rådhusplassen i Oslo arrangeres den største Id-feiringen i Norge med* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CrTraMcoJcC/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.juni). *Etter mange års debatt og en langvarig dragkamp kom det i 2017 en ny liturgi, altså tekster som leses under* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CtQ_a3jAS2w/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 13.juni). *Som troende kristen, pastor i syv år og nå medlem i pinsemenigheten i Oslo, har det ikke alltid vært like* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CtbSpgAgBH8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.juni). *Vanligvis bruker sankthansaften å være en folkelig sommerfest, men det er egentlig en kristen høytid. Da feires fødselen av døperen* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Ct1cUk2MaeJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.juni). *Då Tor Håkon Eiken jobba som pastor sa han ikkje noko når han hørde stygge kommentarar om skeive. Men då* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Ct855FXsfcw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 22.januar). *Hjemme var musikken forbudt – da ble den mer attraktiv, forteller Torine. Finn ut hvorfor hun vil satse på en sanger* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cntj3eJMEip/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 23.februar). 🌟 *Slik manifester du deg til pizzasnurrer* 🌟👤 *Se alle episodene av «Amalie og Mathea» i NRK TV nå!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CpADfbetL1O/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 3.april). *Gurveer (18) opplever at mange ikke skjønner hva han har på hodet, eller hva det representerer. Les hele saken via* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqkDDBrCu7V2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 7.april). *Hva hadde Jesus hørt på om han levde i dag?* 🙌 🏛️ #StudioP3NRK [Video].

https://www.instagram.com/reel/CquslIEKvpz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 3.juni). *@hondergabrielle kan du bekrefte eller avkrefte @nicefellownate sin teori?* 😬 🙈 #StudioP3NRK [Video].

https://www.instagram.com/reel/CtBhJjMNGpm/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

Mellomgrunn

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 17.januar). *Har du begynt å legge ferieplaner for 2023? Vi har laga en oversikt over alle fridagene vi får i år* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CnhvwpqK7v2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 1.februar). *Mange i USA krever nå endringer i politiet. I flere byer har folk demonstrert etter drapet på Tyre Nichols, og* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CoHncoIqmo1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 2.februar). *En iransk domstol har dømt et ungt par til 10,5 år i fengsel på grunn av en dansevideo. Det melder* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CoK9WhJqIac/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 1.mars). *I dag er det søknadsfrist for videregående skole, og mange er nødt til å ta det første valget for hva* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CpQAd_9KFmp/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.april). *En video av en mann som helte yoghurt over to kvinner i en butikk i Iran har gått viralt. Mannen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CqkeLuogg1S/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.april). *Privatskolen Kristen VGS Vennesla tilbyr elevene som går på skolen 5000 kroner for hver nye elev de klarer å verve* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CrgVqAvoNIId/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 28.april). *Nyhetene kan ofte være tunge og triste. Men det er mange gode nyheter som også fortjener oppmerksomhet. Vi har samlet* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CrleNBjuFgw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.mai). *Nå er det flere med minoritetsbakgrunn som gifter seg i Norge. 🧑🏻 Arun og Dipshi er med i NRK-serien «Bryllupsfeber»* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cryk7X1oLxH/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 6.mai). *I dag blir kong Charles formelt kronet. Her er noen fakta om kroningen som du kanskje ikke visste. 🍷 Under* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cr5A7BXoyTO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 11.mai). *Det finnes historier om svartmetallband som har gått seg vill i skogen om natta på jakt etter gode promobilder. Om* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CsHLUZfAQLW/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 30.mai). *Hundrevis av folk reiser til en liten by i Missouri i USA nå for å se en død nonne* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cs3q8DRMf6D/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA=-

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 27.juni). *Frp-politiker Cassandra Petsa vil ha obligatorisk kroppsundersøkelse av alle jenter for å avdekke kvinnelig omskjæring. – Vi i Frp kan* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Ct_cmcIMx5J/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 28.januar). – *Den britiske superstjernen inspirerer til selvaksept med sin nyeste plate, skriver P3s anmelder. Les hvordan, via link i bio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cn9v63roZpK/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 13.februar). *Noen trer kondomer på isoporpenis, mens andre blir traumatisert av seksualundervisningen til Trond Viggo 🗣️ Lytt til «Hør'a!» i appen* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Comv9RHo1Gv/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 20.februar). *Magnus Devold vil ha en førti meter lang kiste i begravelsen 🗣️ Hør «Kladden har dævva» i appen NRK Radio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Co4b_5wowbd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 3.april). *Hva gjør du som begravelsesagent når kista ryker rett før begravelsen? Hør «Kladden har dævva» i appen NRK Radio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CqkXgp5NZfO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 20.april). *@jonisjosef har gitt ut bok om stand-up, i #p3morgen tester vi om han klarer å lage stand-up fra en velkjent bok?* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CrRHilZoXhj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 23.april). *@mariamena_official får seg venner på de underligste steder ❤️ Hør «The Kåss Furuseths» i appen NRK Radio!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CrYFgjUoweZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 28.april). *Ikke bare russen som har godt av de rådene her* 🤡 😊
#StudioP3NRK [Video].
https://www.instagram.com/reel/Crk_v8vt6jE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 5.mai). *Som et plaster på såret for oss som ikke får sett dem på europaturné, slipper Jonas Benyoub og Karpe en* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cr1ld-AoVuR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 8.mai). *Hva jobber du med?* 🙋 Hør «Statens mal for medarbeiderundersøkelse» i appen NRK Radio [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cr24MFSIHdt/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 22.mai). *Har du noen «icks»? Ingeborg ramser opp sine via link i bio!* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CsiT7vFtGax/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 17.juni). *@mikkelniva er ikke redd for å dø og undrer seg over hva @martinlepperod tenker skjer etter man har dødd.* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Ctl61N4K4JS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 12.juni). *Norges neste statsminister og vaffel i Hommelvik – folk på gata har ulike mål for fremtiden. Hør «Statens mal for medarbeidersamtale»* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Ctop8pCKz5r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

Bakgrunn

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 4.januar). *I år er det 21 artister som skal konkurrere om å vinne Melodi Grand Prix. Vinneren vil få æren av* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cm_ocqPq5Ju/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 10.januar). *Over 200 personer har levd på asylmottak i over 10 år i Norge. Abisolom «Abi» Fiseha Tel (44) kom til* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CnO5nGSq18m/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 16.januar). *Ivanka Siolkowsky fra Canada maler blomster over kulehull i Ukraina. Prosjektet starta da hun møtte en far som hadde mista* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CnfX-D9Dz43/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.januar). *Norsk-iranske Amanda Delara bruker musikken sin til å vise støtte til demonstrantene i Iran. – Jeg er håpefull, for jeg* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cn47GN3qHvG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 31.januar). *Den russiske avhopperen Andrej Medvedev sier unnskyld til ukrainere i Norge. – Jeg skjønner at det er vanskelig å forstå. For* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CoE8FkvqfVc/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 6.februar). *Dan biejjien, goevten 6. biejjien, saemiej aålmegebiejjie. Lahkoe biejjine! 🍷 Mijjieh aålmegebiejjiem voestes heevehtimh jaepien 1993, jih saemieh Nöörjesne, Soemesne* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CoUA7jjKrXS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 6.februar). *Johny Vassbakk dubmejuvvui 17 jahkái giddagassii Birgitte Tengsa goddima dihtii. 52-jahkásaš šaddá maiddái máksit oktiibuot 1,2 miljovna ruvna* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CoUV7JXKIZE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.februar). *For snart to år siden fikk faren til Emma Schneider (24) diagnosen Alzheimers. Snart har han glemt henne. – Det verste* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Co733wMsN_1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 24.februar). *Det har nå gått ett år siden Russland invaderte Ukraina. Invasjonen startet tidlig på morgenen den 24. februar 2022* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CpCurzBM9p_/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 8.mars). *I dag er det kvinnedagen, og mange bruker dagen til å demonstrere for kvinners kampsak og feire dem. 🤝 Derfor* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cpig-84MddZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.mars). *Over 50 skoler i Iran har blitt utsatt for giftangrep de siste månedene. Nesten alle angrepene har skjedd på jenteskoler* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpkNMZJsVRI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 9.mars). *I går samla tusenvis av kvinner seg i 8. mars-tog over hele landet. Det er ikke alle som går i tog* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cpkm7m-oJHi/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 19.mars). – *Benjamin var en gutt som likte rettferdighet, og den rettferdigheten skal jeg fortsette å kjempe for, det lover jeg* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cp-0HxaIk2z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.mars). *Et bryggeri i Tyskland har utvikla en pulverisert variant av øl for å redusere klimaavtrykket til øl-eksporten. 🍷* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CqJHQaVKhQ4/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 27.mars). *I helga demonstrerte tusenvis av mennesker i Tel Aviv mot regjeringa i Israel. Statsminister Benjamin Netanyahu vil nemlig innføre en* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CqSdKMUD_4r/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.april). *Påska og krimhøgtida er her, og tradisjonen tru har Filmpolitiet sjekka nivået på årets påskekrim. Tre av seriane har vi* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cqk5qdAMung/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 7.april). *Disse quiz-spørsmålene skal egentlig passe for 6- til 12-åringer. Synes du noen av spørsmålene er litt i tøffeste* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CquvOaUsufj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 11.april). *Russegruppa No Regrets fant hverandre digitalt. I oktober i fjor la to venninner ut en TikTok hvor de inviterte jenter* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cq3WolyMLwt/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 21.april). *Du har kanskje sett overskrifter om Sudan de siste dagene? Der har det nemlig foregått kamper og vold siden lørdag* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CrS0jcnngwSD/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 3.mai). *I Bergen starter restauranter og hotell å servere øl og vin på 17. mai allerede klokka 07.00. Det er én* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Crx2phWMFA0/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 8.mai). *Betina Claesson har bunad, men til årets 17. mai bytter hun den ut med en festdrakt. NO – Jeg dropper bunaden* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cr-mEQBAqSa/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 8.mai). *For fire år siden ble Thilde Fosseide Thomsgård (21) valgt inn i kommunestyret i Molde. Men i år stiller hun* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cr_BfPNIZsw/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 11.mai). – *Alt er mulig, sier Zahra Alavi.* 📖 🍷 *Da hun kom til Norge for fem år siden, kunne hun* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CsGUZ_-geFQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 26.mai). *I fjor var bare 25 prosent av alle artistene som spilte på norske festivaler kvinner; viste en undersøkelse Vårt Land* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Css8Rigi9Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 2.juni). *Det skjer mykje kjipt i verda, og ofte tek dei vonde sakene litt over dei positive. Difor har me leita* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Cs_Sm8zsCxM/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 13.juni). – *Om vi ikke gjør noe, blir bygdene et vakkert gamlehjem, og deretter en kirkegård, sa eksstatsråd Victor Norman.* 🏡 [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CtcJhVBsYpJ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 14.juni). – *Dette er en hobby som har blitt en besettelse, sier skuespiller Kristofer Hivju.* 🏏 *Han blir NRKs ekspert under diskgolf-finalen* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CtevBuRMHma/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 15.juni). *Kunstner Carrie Reichardt er lei av at det nesten er dobbelt så mange statuer av dyr som av kvinner i* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CtgatOqO3Vi/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 17.juni). *Mange kjem til å ta ferien her heime i sommar, men kva er greit å tenke på viss du skal* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CtllwuGsF-F/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 24.juni). *Natt til lørdag begynte leiesoldatene i den russiske Wagner-gruppa å bevege seg mot Moskva, etter å ha forlatt sine* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/Ct4CaAwsxot/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 10.januar). *Soshiant får vondt i hjertet av sine egne spådommer* 🤔
Hør «Hør'a!» når du vil i appen NRK Radio! [Video].
https://www.instagram.com/reel/CnOw3Rlo6Ez/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 16.januar). *@imnothani fikk kjørt seg som teaterregissør* 😏
#p3morgen [Video].
https://www.instagram.com/reel/CnfAMPxsrLV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 19.januar). *@ahmed.mjau er så konfliktsky at han ender opp som servitør på restauranten han skulle spise på. Se «True Klein» i* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CnmDQBSIda7/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 24.januar). *Vi hyller ranten til snølei hytteeier* ❤️ #p3morgen
 [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cnzxd0oIowO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 31.januar). *@tetelidbom er imot brodder; @adelinaibi er veldig for - vi avgjør det én gang for alle* 🤔 #p3morgen [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoF0MQiIas-/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 5.februar). *Hvem kledde bollesveisen best: Else eller @larsvaularnmg? Hør «The Kåss Furusetts» i appen NRK Radio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CoRmjAOsU4K/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 5.februar). *Zombie-serien «Last of us» holder @ellamariehi våken om natta 🤪 #p3morgen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CoRujzHMN_s/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 9.februar). *Faren til Emma (24) har Alzheimers. Les hele meningen via link i bio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cobrx1QowGa/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 14.februar). *Har noen @lilleisah på sin liggeliste? ❤️🎵 #studiop3nrk* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cop3h1PIw0t/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 15.februar). *Nå kan DU oppleve P3Live som konsert! 🎤 Vi gleder oss til en rå musikkopplevelse! Varm opp med noen tidlige* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CosUY64orCR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 16.februar). *Låta til deg som hater å være i møter hele dagen 😞 En dag i uka improviserer @egilasunrise låter innsendt* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cou_3h1oi97/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 19.februar). *Hvem er Swank Mami? Les mer om hvorfor «Månedens Urørt» vil til utlandet, via link i bio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Co2FKqpIcGZ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 24.februar). *Har du gått på en kostymesnell slik som @adelinaibi ? #p3morgen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CpCxkt5IAJD/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 24.februar). – *I en tiktokifisert musikkverden er det godt å ha artister som Susanne Sundfør. Artister som fortsatt kan lage sanger som* [Fotografi].
https://www.instagram.com/p/CpBckooK4uO/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.februar). *Da @martinlepperod kjøpte ny leilighet, fikk han noe litt spesielt med på kjøpet 🎧 Hør «The Kåss Furusetts» i appen* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpH4-JNNWEQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.februar). *Ikke alle pranker er like uskyldige 🧟💣 Se alle episodene av «Orion» i NRK TV nå!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpIvsgGoJcG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 2.mars). *@vegardharm er interessert i andre verdenskrig og kjendispar. I #p3morgen fikk vi han til å snakke om et av verdenshistoriens* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpS1Q3BNu-1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 9.mars). *Vi måtte ikke vente lenge på frysninger da @victorianadine covret @cianducrot 📺 Hør begge livespillingene via link i bio* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CplFNzCNynE/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 10.mars). *Hør de beste nye låtene, via link i bio! ❤️* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cplft4-qFMR/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 10.mars). *@ronnybaa er glad gambling er ulovlig i Norge #p3morgen* [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpnI4c5KGw8/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 12.mars). *Altså...! 😞 Hør begge livespillingene til @victorianadine via link i bio 🌟 #studiop3nrk* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CpsmdvZII2K/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 17.mars). *Gerald Ofori er ute med sin første låt under nytt artistnavn! Sjekk ut den, og åtte andre låter via link* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cp3hRWdqPiU/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 29.mars). *Det er ikke bare coveren som er «Special» når @hanhermanmusic coverer @lizzobeeating 🥰 Hør begge livespillingene via link i bio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CqYRANiqiws/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 31.mars). *Finn ut hvorfor vår journalist tror Avgvstvs sin nye låt kan passe perfekt til årets påske, via link i bio!* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqbdFswueLP/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 31.mars). *«Filmpolitiet» har dommen over årets påskekrim, og tipsene til en knallgod sofapåske 🤩👏* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqdEvzjqC5Z/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 2.april). *Tara spraya skoene sine med noe helt annet enn impregneringsspray 🤩 Hør «The Kåss Furusetts» i appen NRK Radio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CqhzD9_NSaj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 8.april). *Påskeegg fra #Lørdagsrådet: Live, Lisa, Henning og Else fra Samfundet på podkast! Pluss at du får høydepunkter fra 2022 på* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CqxDMNcqMoN/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 19.april). *Er du rammet av streik? Her er låta til deg fra @egilasunrise 🤩🎧 #p3morgen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CrOczy9oWdH/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 25.april). *Artisten «Lille Venn» beskriver musikken sin som emo. Men hva er egentlig emo i 2023?* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CrctbF8qg7R/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.april). *@egilasunrise lager improvisert låt om andekos 🦩 #p3morgen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CrgF7GCK-Qz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 4.mai). *Gå for drama. Eller ikke ... ? 🍷 Se de nye episodene av «Norske beeper» i NRK TV nå!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cr08Y_iokiW/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 11.mai). *Dette er Eurovision-favorittene til @skrellexskrellex og @staysman 🗣️🎤 Hør hva de har å si om de andre bidragene i appen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CsHGTYeIYhr/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 12.mai). *@loreenofficial om friheten i Eurovision 🇮🇪 #StudioP3NRK* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CsIu2K6NIF2/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 11.juni). *Skal du flytte for deg selv til høsten, men synes hybel er kjedelig? Les om erfaringene til tre stykker som* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CtV7nSFuSQd/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

De av innleggene hvor religion fremtrer i bakgrunnen, men som religion utelukkende fremtrer gjennom banneord/kraftuttrykk

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 20.januar). *Over 1 million franskmenn deltok i protester i Frankrike på torsdag. «Helvetesdagen» har ført til problemer med kollektivtrafikken og over* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CnonJtaqBJ3/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 23.januar). *Zombiar, fotball og eit mordmysterium er noko av det vi kan sjå fram til i 2023. Filmpolitiet har lista opp* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/CnxMrxHKPF6/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 15.mars). *Trass lite eksamenstrening og dystre spådommar, har koronastudentane gjort det nesten like godt på eksamen som tidlegare år. Studenten Jørgen* [Fotografi].

https://www.instagram.com/p/Cp0FYMGoIML/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK Nyheter [@nrknyheter]. (2023, 17.april). *Har du lurt på hvordan det er å være en sykepleier? Zara fra @nrkunormal fikk gjøre akkurat det og måtte* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CrJYMvdMIMz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 21.januar). *I spalten «Henning får livserfaring» gjennomførte reporterer @thelittlebang brannøvelse i sitt eget hjem 🔥 #p3morgen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CnrHNT6sJ11/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 23.januar). *Hva hadde du valgt, hunden eller kjæresten? 🐶 🐶 @Kjartanlauritzen #studiop3nrk* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CnxM359Mm39/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.januar). *Martin trodde han skulle bli rana da han endte opp på en mørklagt øy utenfor Istanbul 🤩 Hør «Dynga» med @martinlepperod* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cn3-SmPKJ3X/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.januar). *Det er ikke alltid man forstår hverandre* ❤️ Sjekk ut «Vi lover et helvete» i NRK TV! [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cn4xOLRJ0QS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 27.januar). *Tore Sagen kommer med en knusende dom over de unges kunnskaper om Nord-Norge* 📺 Se «Vi lover et helvete» i NRK TV! [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cn7Eir3IFa9/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 31.januar). *Ingen tvil, @iforizabell er IKKE fra Sandnes* 🙄 #studiop3nrk [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoFjPLCIHue/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 3.februar). *Smaker man forskjell på den billigste kjøttpølsa og den dyreste vegetarpølsa?* 🍌 Hør «Dynga» med @martinlepperod, @henrikfarley og @jonisjosef kun [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoNlIacqLeI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 3.februar). *Kommer Elin noen gang til å snakke med Daniel igjen??* Se nye episoder av P3-serien «Vi lover et helvete» [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoNXdWTIZ9L/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 7.februar). *@Williamgamborg pls gi ut «Bæ bæ lille lam» r&b-versjon* 🐏 #studiop3nrk [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoXcMz3tXJS/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 7.februar). *@adelinaibi trengte «rørleggerhjelp» fra @karstenblomvik og @tetelidbom til å fikse sin tette vask* 🚰 #p3morgen [Video].
https://www.instagram.com/reel/CoX6Lh5qVtV/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 9.februar). *Aili Kristine spiller «Elin» i «Vi lover et helvete». De har mange likheter, men én veldig viktig forskjell* 🗨️ [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cocj-0boxHG/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 9.februar). *Hvordan går det med disse to egentlig? Siste episode av «Vi lover et helvete» er ute i NRK TV nå!* [Video].
https://www.instagram.com/reel/Coc-mWo2P1/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 8.mars). *Heier på alle kvinner der ute* 🗨️ @slotfaceofficial #studiop3nrk [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpiIgUjtJRN/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 9.mars). *Jonis er klar for å ta tilbake tronen som kongen av Gulset* 🗨️ Hør «Dynga» med @jonisjosef, @martinlepperod og @henrikfarley [Video].
https://www.instagram.com/reel/CpkLFuRN1JI/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 12.mars). *Er tatoveringa til @girlinred den nye «tramp stampen»?* 🗨️ Hør «The Kåss Furuseths» når du vil i appen NRK Radio! [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cpr1OxGtRDb/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 13.mars). *Rámon hadde et «Mira Craig»-øyeblikk* 🗨️ 🗨️ Lytt til «Kladden har dævva» i appen NRK Radio! [Video].
https://www.instagram.com/reel/Cpuh0URtlaN/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.mars). *Hva er politikernes favorittvideoer på Tiktok* 🗨️? Se hele videoen via link i bio eller p3.no/tiktok 🗨️ #p3morgen [Video].
https://www.instagram.com/reel/CqKZHWRNC6O/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==
- NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 26.mars). @svalre mener hun kun har et ess i ermet 🗨️ Hør «The Kåss Furuseths» i appen NRK Radio! [Video].

https://www.instagram.com/reel/CqPxf0jNbWv/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 30.mars). @karstenblomvik har trent hver dag (FØR JOBB!!!) i mars. Vi feiret den siste økta med selveste @fritzaanes 🤝 #p3morgen [Video].

https://www.instagram.com/reel/CqaXlQ0o6ss/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 11.april). Seppi ser rødt hvis noen catcaller henne 🚫 Lytt til «Hør'a!» i appen NRK Radio nå! [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cq5hRQtqblH/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 12.april). Slik gikk det da @mimiiiwebb fikk servert brunost 🏠 🧑 #StudioP3NRK [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cq8enqnNsVQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 15.april). Martin vant konkurransen om å lage de beste lydeffektene i et improvisert radioteater. Dette er hans bidrag 🦋 Hør «Dynga»

[Video]. https://www.instagram.com/reel/CrDY-RdItYX/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 24.april). TW ⚠️ Videoen omtaler selvmord. Hjelpetelefon hørtes ut som kundeservice 📞 Lytt til «Kladden har dævva» i appen NRK radio! [Video].

https://www.instagram.com/reel/CraVWPmtTyY/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 27.april). @skaarofficial holdt konsert hjemme på Stord og ble satt ut av en i publikum 🤪 #p3morgen [Video].

https://www.instagram.com/reel/CriaidoNF0t/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 8.mai). Lykke til queen @alessandram02 under delfinalen i morgen 🍷 🎤 #StudioP3NRK [Video].

https://www.instagram.com/reel/Cr_ZeBhNXLz/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWF1ZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 10.mai). *Hvem i «Hør'a!» er mest «pick me»? Har du nøtteallergi er du på topp! Hør alle episodene i appen NRK Radio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CsDpKfDNImQ/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 28.mai). *Magnus (26) har følt seg som det svarte fåret i akademkar-familien sin. Les om bærums guten som valde å gå mot straumen* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Csx2TMyNRP4/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 18.juni). *Brad Pitt kom inn?! Hør «The Kåss Furuseths» via i appen NRK Radio.* [Video].

https://www.instagram.com/reel/CtoSAEOtewc/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==

NRK P3 [@nrkp3]. (2023, 25.juni). – *Kunden har faen meg aldri rett, liksom. Hør «The Kåss Furuseth» i appen NRK Radio!* [Video].

https://www.instagram.com/reel/Ct6MsyqNObj/?utm_source=ig_web_copy_link&igshid=MzRIODBiNWFIZA==